

OPTOMETRYSTA
BADANIE WZROKU

501 713 717

EXPRESS OPTYK • obok NETTO

tygodnik.pl

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

Tygodnik

Tucholski

ISSN 1234-6314

nr 41 (1753) 9 października 2025   cena 5,50 zł (w tym 5% VAT)

Urbański poszedł z Gminą Śliwice do sądu!

Reklama

Fot. Piotr Paterski

Grzegorz Urbański z firmy Urbud pozwał Gminę Śliwice. Właściciel firmy budowlanej twierdzi, że został niekorzystnie rozliczony za prace dodatkowe, które wykonał w Urzędzie Gminy Śliwice – w ramach inwestycji, która była dofinansowana z Polskiego Ładu. Uważa, że gmina jest mu winna ok. 70 tys. zł. Innego zdania są śliwiccy urzędnicy. – Jaka była procedura? Czy podpisywaliście aneksy do umowy z uwagi na to, że są to publiczne pieniądze? – sąd kilkakrotnie dopytywał o to urzędników. Okazuje się, że nowe prace, które pojawiły się w trakcie inwestycji, były zlecane bez aneksów i umowy. „Tygodnik Tucholski” przysłuchiwał się wtorkowej (7 października), pierwszej rozprawie.

Str. 3

W gminie Tuchola będzie osobny worek!

Str. 11

Ciało 45-latka z Tucholi znalezione podczas gaszenia pożaru

Str. 32

Zalewają nas tekstylia

Protestują!

Co z planami budowy wielkiej farmy fotowoltaicznej?

Str. 6-7

Biometanownia:
Ludzie zagłosowali na NIE. Czy to coś zmieni?

Str. 8-9

Zabójstwo Macieja z Bystawia.
A co z trzecim z oprawców?

Str. 9

Reklama

POLSKIE SKLEPY

WSZYSTKO
W MISTRZOWSKICH CENACH

BYSEŃ
HURTOWNIA BUDOWLANA

Tuchola
ul. Warszawska 21

GRUPA **psb**
MRÓWKA

PELLET
PROMETEUS PREMIUM A1
15KG

HIT CENOWY

21,99 zł

9 771234 631506

indeks 367915

PKP PLK SA ogłosiło przetargi na modernizację odcinka z Lipowej Tucholskiej do Wierzchucina i Kościerzyny

Trwa modernizacja linii kolejowej nr 201 (części tzw. Magistrali Węglowej), która obsługuje podróżnych na trasie z Bydgoszczy do Trójmiasta. Prace obejmą także odcinki z Lipowej Tucholskiej do Wierzchucina, jak i Kościerzyny.

Modernizacja linii kolejowej nr 201 to obecnie jedna z największych inwestycji realizowanych przez Polskie Linie Kolejowe SA. Ma ona podnieść jakość podróżowania koleją między woj. kujawsko-pomorskim a Pomorzem, ale i – dzięki dobudowie dodatkowych torów oraz ich elektryfikacji – zapewnić sprawny transport towarów do i z portu morskiego w Gdyni.

Większy dostęp do kolei

PKP Polskie Linie Kolejowe SA ogłosiły przetarg na modernizację ostatniego odcinka linii nr 201 między Lipową Tucholską a Kościerzyną.

– Na tym około 40-kilometrowym odcinku przebudujemy istniejący tor i zbudujemy drugi. Trasa zostanie zelektryfikowa-

na. Podróżni wygodnie wsiądą do pociągów z przebudowanych peronów na stacji Szalamaje oraz przystankach Wojtał, Olpuch, Podleś. Powstanie również nowy przystanek Szenajda (gm. Kościerzyna), który zwiększy dostęp do kolei w tej części woj. pomorskiego – inofrmuje **Przemysław Zieliński** z zespołu prasowego PKP PLK SA.

Roboty budowlane na wspomnianym odcinku planowane są w trzecim kwartale przyszłego roku, a ich zakończenie do końca 2029 roku.

Bezpieczniej na torach i skrzyżowaniach z drogami

Od 18 września trwa również postępowanie przetargowe na modernizację odcinka mię-

ędzy Wierzchucinem a Lipową Tucholską. Tutaj prace obejmą przebudowę 27 km istniejącego toru, dobudowę drugiego oraz ich elektryfikację.

– Łatwiejsze będzie wsiadanie do pociągów z nowych peronów na stacjach i przystankach Wierzchucin, Zielonka Pomorska, Małe Gacno, Zarośle, Rosochatka oraz Lipowa Tucholska. Konstrukcje zostaną dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się – podaje nasz rozmówca.

Bezpieczniej będzie także na skrzyżowaniach dróg z torami. W czterech lokalizacjach (Wierzchucin – dwa obiekty, Lipowa oraz droga powiatowa Tleń – Tuchola) przejazdy kolejowo-drogowe zostaną zastąpione przez skrzyżowania dwupozi-

rome. Na 9 innych przejazdach zbudowane zostaną nowe urządzenia – rogatki i sygnalizatory świetlne.

– Sprawny i bezpieczny ruch pociągów zapewnią nowe urządzenia sterowania ruchem kolejowym. Budowa lub przebudowa obejmie także 19 obiektów inżynierskich – mosty, wiadukty, przepusty i przejścia pod torami – dodaje Przemysław Zieliński.

Realizacja zadania przewidziana jest na lata 2026-2029.

Korzyści liczone w minutach

Modernizacja linii kolejowej nr 201 na odcinku Maksymilianowo – Gdynia, historycznej „Węglówki”, na terenie woj. pomorskiego trwa od 2021 roku. Zakończenie zasadniczych prac

budowlanych planowane jest w 2031 r.

Jak podaje PKP PLK SA, w efekcie prac najszybsze pociągi pasażerskie na odcinku Maksymilianowo – Kościerzyna pojadą z prędkością do 160 km/h, a towarowe do 120 km/h. Na odcinku Kościerzyna – Gdynia Główna składy pasażerskie pojadą z prędkością do 140 km/h, a towarowe do 100 km/h (obecnie prędkość pociągów pasażerskich w zależności od odcinka wynosi 30-120 km/h, a pociągów towarowych 30-90 km/h). Realizacja prac na odcinku Kościerzyna – Gdynia skróci czas podróży najszybszymi pociągami o około 14 minut, a między Maksymilianowem a Kościerzyną o około 20 minut.

(aw)

Przemoc to nie tylko agresja fizyczna

O przemocy z uczniami Szkoły Podstawowej w Bysławiu rozmawiał Adam Wochna z cekińskiego posterunku. Spotkanie z policjantem odbyło się w ramach Tygodnia Przeciwdziałania Przemocy.

Od 29 września do 3 października obchodziliśmy Tydzień Przeciwdziałania Przemocy. W związku z tym w placówkach oświatowych podejmowano różne inicjatywy, które miały uświadomić młodzież oraz zapobiegać zjawisku przemocy wśród nastolatków. W Szkole Podstawowej w Bysławiu zorganizowano zajęcia, w których uczestniczył miejscowy policjant.

Adam Wochna, kierownik posterunku Policji w Cekińcu w trakcie spotkania z uczniami opowiedział o tym, czym jest przemoc rówieśnicza, jakie mogą być jej formy i skutki, a także jak ważna jest reakcja świadków.

– Uczniowie dowiedzieli się, że przemoc nie dotyczy wyłącznie agresji fizycznej. To także cyberprzemoc lub wyśmiewanie się z kogoś. Funkcjonariusz zwrócił uwagę na to, że nie wolno pozostawać obojętnym wobec krzywdy innego człowieka – relacjonuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

(aw), fot. KPP w Tucholi

Reklama

Wydarzenie z udziałem funkcjonariusza przeprowadzono w sali gimnastycznej.

Reklama, ogłoszenie płatne

Masz temat – DZWOŃ!
52 336 30 50

Reklama

TAXI Przewóz max. 6 osób
tel. 781 555 507

ZŁOM WĘGIEL STAL BRYKIET
kominkowo-opalowy z drewna liściastego
cena 1200 zł/t. 15 zł/worek 10 kg
Tuchola, ul. Transportowa 6
tel. 604 079 168

DIAMOND FINANCE UBEZPIECZENIA
znajdziemy dla Ciebie najlepszą ofertę
Maciej Czoska
UBEZPIECZENIA
OC/AC MAJĄTEK SZKOLNE
ZDROWOTNE FIRMOWE GRUPOWE
TURYSTYCZNE
ul. Karasiewicza 3, 89-500 Tuchola tel. 883 005 269
Ponadto: sprzedaż biletów autokarowych zagranicznych SINDBAD

SKŁAD OPAŁU poleca
• PELLET – PROMOCJA
• CEMENT – PROMOCJA
• WĘGIEL
• DREWNO OPAŁOWE
• MATERIAŁY BUDOWLANE
• BLACHY
• KOSTKA BRUKOWA
Bysław, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69
DOWÓZ W CENIE

TARTAK WUTKOWSKI
DREWNO CERTYFIKOWANE
• tarcica iglasta sucha – sosna, modrzew
• tarcica liściasta sucha – dąb, brzoza, buk, olcha, jesion
• więźby dachowe
• deski szalunkowe 25 mm
•łaty 6x4, kontrłaty 6x2,5
• tarcica strugana/podbitki/deski tarasowe
• impregnacja zanurzeniowa/ciśnieniowa
ŚLIWICE, ul. Starogardzka 45, tel./fax 52 334 00 93
www.tartakwutkowski.pl e-mail: biuro@tartakwutkowski.pl

ZATRUDNIMY pracowników do pracy w Niemczech w ogrodnictwie
Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego
Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00
663-626-877

BYLIŚMY NA ROZPRAWIE. Właściciel firmy budowlanej twierdzi, że nie dostał pełnej zapłaty za prace dodatkowe. Co na to urzędnicy?

Urbański poszedł z Gminą Śliwice do sądu!

Grzegorz Urbański z firmy Urbud pozwał Gminę Śliwice. Właściciel firmy budowlanej twierdzi, że został niekorzystnie rozliczony za prace dodatkowe, które wykonał w Urzędzie Gminy Śliwice – w ramach inwestycji, która była dofinansowana z Polskiego Ładu. Uważa, że gmina jest mu winna ok. 70 tys. zł. Innego zdania są śliwiczcy urzędnicy. – Jaka była procedura? Czy podpisywaliście aneksy do umowy z uwagi na to, że są to publiczne pieniądze? – sąd kilkakrotnie dopytywał o to urzędników. Okazuje się, że nowe prace, które pojawiły się w trakcie inwestycji, były zlecane bez aneksów i umowy. „Tygodnik Tucholski” przysłuchiwał się wtorkowej (7 października), pierwszej rozprawie.

Firma Urbud, należąca do Grzegorza Urbańskiego, ma siedzibę w Smętowie Granicznym w powiecie starogardzkim. Właściciel tłumaczy „Tygodnikowi Tucholskiemu”, że kilkakrotnie wykonywał usługi na terenie gminy Śliwice, w tym bezpośrednio zlecone, na podstawie umów, przez samorząd. Problemem zakończyły się prace dodatkowe przy remoncie tutejszego urzędu.

Przypomnijmy po krótko, że ów urząd był otwierany z wielką pompą, a jego remont dofinansowano z Polskiego Ładu. Warte kilka milionów, główne prace wykonała jedna firma. Za to druga – Urbud – podpisała umowę opiewającą dokładnie na 592.240,49 zł brutto. W jej zakresie było m.in. wyremontowanie starej części urzędu dofinansowane ze środków zewnętrznych – Rządowego Programu Ochrony Zabytków. Wśród wielu punktów remontu, które miał wykonać Urbud, były np.: wymiana stolarki drzwiowej i okiennej, roboty rozbiórkowe na parterze i poddaszu, termomodernizacja ścian, naprawa popękanych murów, demontaż podłóg drewnianych, wymiana schodów, wykonanie różnego rodzaju izolacji, zabezpieczeń i wiele innych. Grzegorz Urbański tłumaczy „Tygodnikowi”, że w trakcie prac były zlecane mu prace dodatkowe, które wychodziły poza zakres prac podstawowych i zawartej umowy.

– Nie podpisywałem na prace dodatkowe innej umowy. Nie było takiej propozycji ze strony urzędu i gminy – zastrzega budowlaniec. Tłumaczy, że nowe prace były zlecane ustnie, propozycje i kwoty

zatwierdzane często mailami albo smsami. Na początek wśród robót nieprzewidzianych – według słów szefa firmy budowlanej – pojawiła się kwestia dotycząca podłogi w gabinecie wójta Daniela Kożucha. Potem jednak, jak mówi budowlaniec, systematycznie dochodziły kolejne. Inny przykład to wymiana starych parapetów, dodatkowa wymiana drzwi albo wjazdu na dachu budynku. Lista jest dłuższa.

Skąd te 70 tysięcy złotych?

Grzegorz Urbański otrzymał pieniądze za prace wynikające z zawartej umowy. Ale przedstawia kosztorys prac dodatkowych na kwotę 137.863,06 zł. Sprawa nie jest taka prosta. Budowlaniec zgodził się bowiem na potrącenie ryczałtu z ponad półmilionowej umowy podstawowej na jego niekorzyść w wysokości 36.732,79 zł. Przyznaje, że niektóre podstawowe prace nie zostały zrealizowane w całości. Zaakceptował to potrącenie, które wedle ustaleń miało jednak uszczuplić kwotę z prac dodatkowych do 101.130,27 zł. Urbański oświadcza, że gmina zapłaciła mu za „prace dodatkowe” kwotę 30.786,31 zł (w ramach jednej faktury, którą wystawił) i jest zdania, że należy mu się jeszcze 70,343,95 zł brutto. O to ponad 70 tys. zł zaczął walczyć przed wyrokiem sądu.

Świadkowie na pierwszej rozprawie: czołowi urzędnicy i inspektor nadzoru inwestorskiego

Grzegorz Urbański pozwał Gminę Śliwice. Sprawą zajmuje się Wydział Gospodarczy Są-

du Rejonowego w Bydgoszczy. Pierwsza rozprawa odbyła się w tym tygodniu, we wtorek 7 października. „Tygodnik Tucholski” pojawił się na niej. Podkreślił, że sędzia Przemysław Kociński nie przysłuchiwał bezpośrednio stronom: Grzegorz Urbański czy Gminy Śliwice, którą reprezentuje pełnomocniczka Agnieszka Toczko. We wtorek w sali sądowej nie było wójta Daniela Kożucha. W towarzystwie pełnomocnika Przemysława Szczepanowskiego w rozprawie uczestniczył Urbański. Mógł zadawać pytania, ale tego dnia jeszcze nie zeznawał. Przed sądem odpowiadali za to świadkowie: czołowi urzędnicy z Urzędu Gminy Śliwice, a także inspektor nadzoru inwestorskiego, który czuwał nad pracami w urzędzie (niegdyś był pracownikiem tegoż urzędu). To on w dużej mierze bezpośrednio kontaktował się w trakcie prac z szefem firmy, co przyznał przed sądem. Ponadto na pytania sądu odpowiadała jedna z pracowniczek firmy Grzegorza Urbańskiego.

Dynamiczny plan budowy

Sąd, podczas pierwszej rozprawy, odnosił się do różnicy w żądaniach firmy budowlanej i wersji Gminy Śliwice. Jej przedstawiciele twierdzą, że Urbud jest rozliczony sprawiedliwie. Sąd prosił nawet inspektora nadzoru, na bieżąco w trakcie rozprawy, o analizę jednego z kosztorysów wykonawcy. Inspektor stwierdził, że musiałby się z nim zaznajomić rzetelniej, ale dzielił się uwagami. Zdaniem inspektora tak duża różnica w żądaniach wykonawcy i stanowisku samorządu wynika z tzw. „prac zaniechanych”, które

nie zostały wykonane w ramach umowy podstawowej. Wytłumaczenie „pracami zaniechanymi” albo „pracami zamiennymi” wyszło także z ust urzędników. Według wersji osób z gminy, w miejsce prac zaniechanych weszły prace dodatkowe czy właśnie zamienne. Kością niezgody między stronami pozostaje teraz okazała różnica w ich wartości.

Inspektor przekonywał, że dynamika, z jaką pojawiały się kolejne nieprzewidziane prace, to efekt tego, jak wyglądał zabytkowy budynek urzędu gminy. Przykładowo, podczas zrywania podłogi w danym pomieszczeniu, okazywało się, co jest pod spodem – i wtedy należało korygować plany oraz prace.

Jaka była procedura? Sąd kilkakrotnie pytał urzędników o aneksy do umowy. „Chodzi tu o pieniądze publiczne”

Pierwsza, ponad dwugodzinna rozprawa, skoncentrowała się jednak wyraźnie na jednym wątku, o który sąd przepytwał wszystkich świadków.

– Jaka była procedura? Czy podpisywaliście aneksy do umowy z uwagi na to, że są to publiczne pieniądze? – dociekał kilkakrotnie sędzia Kociński. Świadkowie z urzędu gminy przyznawali, że żadnego aneksu ani dodatkowej umowy na nieprzewidziane prace nie było. Sąd w takim razie dopytywał, w jaki sposób następowały korekty całej inwestycji, tak aby strony mogły się rzetelnie rozliczyć i nie mieć do siebie roszczeń, które właśnie trafiły do sądu. Sędzia podkreślał, że chodzi tu przecież o środki publiczne. Urzędnicy odpowiadali: aneksów nie było m.in. ze względu na dynamikę przy prowadzeniu robót i pojawiające się często nowe decyzje, co i jak robić dalej. Urzędniczka nadmieniła, że nowe prace odbywały się na zlecenie ustne, a kwota w wysokości ok. 30 tys. zł została wyasygnowana z budżetu gminy. Jak mówiła, o wszystkim musiał wiedzieć na bieżąco wójt. Uważała, że wielu z nieprzewidzianych prac... nie należy nazywać pracami dodatkowymi. A pracami zamiennymi, bo wchodziły w miejsce innych.

– Aneks nie został zawarty, bo środki [akurat na prace dodatkowe – red.] zostały wyasygnowane z innego paragrafu budżetu. Nie było to związane z umową podstawową. Moim zdaniem niekoniecznym było tworzenie aneksu. Dlatego,

że chodzi tu o prace, które nie musiały być wykonane w ramach umowy podstawowej – przekonywała urzędniczka. We wtorek podczas rozprawy nie była w stanie odpowiedzieć, jaka była wartość „prac zamiennych”.

Sąd zwrócił też uwagę, że w związku z zaniechaniem prac lub ich zamianą, w praktyce gmina płaciła za coś, co nie było objęte pierwotną umową i ryczałtem. Urzędniczka odpowiedziała, że takie rzeczy często mają miejsce przy remontach, zwłaszcza starych budynków.

Protokół odbioru zaginął

Już na finał wtorkowej rozprawy wypłynął wątek protokołu odbioru. Świadkowie twierdzili, że wykonawca Urbud ten protokół podpisał. Grzegorz Urbański zaprzecza. Sędzia natomiast oświadczył, że otrzymał informację o tym, że... protokół odbioru zaginął. Sędzia dociekał u świadka – urzędniczki ze Śliwic, co się z nim stało. Według jej słów miał nie wrócić od inspektora nadzoru, ale jak przekonywała, był podpisany. Sędzia szedł dalej i pytał, w jaki sposób w takim razie zostało rozliczone dofinansowanie z Polskiego Ładu. Urzędniczka odrzekła, że w tym rozliczeniu było możliwe przedstawienie jedynie oświadczenia, że ów protokół został sporządzony. I takie oświadczenie zostało przedłożone.

Grzegorz Urbański, dopytywany przez nas już po rozprawie o wątek protokołu odbioru, przyznał, że o jego zaginięciu wcześniej nie słyszał. Był zaskoczony.

Budowlaniec czeka, aby przedstawić argumenty przed sądem

O swojej racji przekonany jest sam Grzegorz Urbański, który – jak nam zapowiada – szykuje się do przedstawienia argumentów na kolejnej rozprawie/rozprawach. Zapewnia, że dysponuje twardymi dowodami na wykonywanie niezapłaconych prac dodatkowych i dokumentacją. Ponadto ma na nie kosztorysy, które już są przedmiotem analizy sądu. Absolutnie nie zgadza się z wersją, że potrącenie z prac zaniechanych miało pochłonąć w tak dużym stopniu zapłatę za te dodatkowe – co planuje wykazać.

Wójt nie odebrał telefonu

O komentarz do całej sprawy próbowaliśmy poprosić wójta gminy Śliwice. Dwukrotnie dzwonił do niego we wtorek: najpierw kilka godzin po samej rozprawie (ok. 14:00) i tego samego dnia po południu (przed godz. 17:00). Wójt nie odebrał telefonu i do momentu zamknięcia bieżącego numeru „Tygodnika” nie oddzwonił.

Temat będziemy kontynuować.

Piotr Paterski

Reklama

PRODUCENT PELLETU

transport
GRATIS

1200 zł/t

ZABROCCY®

PIĘKNO W CZYSTEJ FORMIE

tel. 52 33 40 369

Okoniny Nadjeziorne 14

89-530 Śliwice

Reklama

AUTO REJESTRACJE

AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA UBEZPIECZENIE OC/AC

KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW

TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) tel. 535-005-001

Czy pojedziemy pociągiem do Koronowa?

„To nie marzenie, a realna szansa” – rozmowy o reaktywacji linii nr 241

W Gostycynie rozmawiano o możliwości rewitalizacji trasy z Tucholi do Koronowa oraz budowie brakującego odcinka do linii nr 201. Przy wspólnym stole zasiedli przedstawiciele rządu, samorządów i spółki kolejowej.

Konferencja, której głównym tematem było uruchomienie połączenia kolejowego z Gostycyna do Koronowa a dalej do Bydgoszczy, odbyła się w piątek (3.10) w remizie OSP w Gostycynie. Inicjatorką wydarzenia była posłanka **Agnieszka Kłopotek**, która pełniła również funkcję moderatorki dyskusji.

Wśród zaproszonych gości znaleźli się m.in. **Piotr Malepszak** – podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury, przedstawiciele spółki PKP Polskie Linie Kolejowe, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, a także lokalni samorządowcy. Gości powitał gospodarz gminy, wójt **Ireneusz Kucharski**, który też zabiega o ww. połączenie kolejowe.

Rewitalizacja linii nr 241 i brakujący odcinek

Jak już wspomnieliśmy, tematem przewodnim spotkania była przyszłość linii kolejowej nr 241 i możliwości jej rewitalizacji oraz budowy brakującego odcinka, która pozwoliłaby na jej włączenie do linii nr 201, prowadzącej przez Maksymilianowo do Bydgoszczy.

– To kolejne spotkanie, które dotyczy możliwości zapobiegania wykluczeniu komunikacyjnemu. Mieszkańcy tzw. „obwarzanków województw” mają utrudniony dostęp do pracy, szkół, lekarzy czy usług publicznych. Dlatego rozmawiamy z ministerstwem, urzędami i samorządami, by wspólnie szukać rozwiązań – podkreślała parlamentarzystka.

Podsekretarz stanu przyznał, że fizycznie linia nr 241 wciąż istnieje, choć od lat nie kursują po niej regularnie pociągi.

– Trzeba wykonać podstawowy krok, czyli znaleźć pieniądze i wykonać ten brakujący odcinek o długości 8-9 kilometrów – podnosił Piotr Malepszak.

Jego zdaniem należałoby wykonać studium wykonalności i zgłosić linię do programu „Kolej Plus”, który jest obecnie modyfikowany. Realnie patrząc w rewitalizację odcinka od Tucholi do Koronowa, który liczy około 43 km, trzeba by włożyć minimum 300 mln zł. Kolejne, co najmniej 400 mln zł kosztowałoby wykonanie brakującego odcinka w stronę Maksymilianowa.

Na zdjęciu wójt gminy Gostycyn Ireneusz Kucharski i wiceminister infrastruktury Piotr Malepszak.

Temat wzbudził duże zainteresowanie ze względu na potencjalne korzyści komunikacyjne dla regionu i realne szanse na włączenie inwestycji do rządowych programów infrastrukturalnych.

Potrzeba inwestycji i ogromne koszty

Jak wskazywał podsekretarz stanu program „Kolej Plus” zakłada wkład samorządów na poziomie 15%, co w tym przypadku oznaczałoby nawet 105 mln zł – kwotę nieosiągalną dla lokalnych budżetów.

– Jako mieszkańcy Koronowa od wielu lat czekamy na to połączenie. Naszym największym problemem jest brak transportu do Bydgoszczy, szczególnie w weekendy i święta. Chcemy dać mieszkańcom alternatywę – jeśli nie autobus, to kolej, ale żadna gmina nie jest w stanie partycypować w tak wysokich kosztach inwestycji. Roczny budżet Koronowa wynosi 160 mln zł. Trzeba szukać źródeł finansowania. Liczę, że dla państwa wybudowanie tych ośmiu kilometrów linii nie będzie wielkim problemem – przyznał **Krzysztof Zająkała**, zastępca burmistrza Koronowa.

W trakcie spotkania wskazywano na potencjał tego połączenia, ponieważ dojazd z Koronowa do Bydgoszczy w zaledwie 15 minut byłby nieosiągalny żadnym innym środkiem transportu.

Analiza pod kątem CPK

W toku prowadzonej dyskusji Piotr Malepszak zauważył, że aktualnie cała sieć kolejowa jest poddawana analizie pod kątem Centralnego Portu Komunikacyjnego.

– Chodzi o to, żeby ją uzupełnić liniami regionalnymi – powiedział przedstawiciel ministerstwa, który też zaproponował, że wpiśże omawiany odcinek do analizy dla CPK.

Przy prezydialnym stole zasiedli: sekretarz gminy Gostycyn Hanna Kufel, wójt Ireneusz Kucharski, posłanka Agnieszka Kłopotek oraz podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Piotr Malepszak.

W spotkaniu udział wzięli także starosta tucholski Andrzej Urbański i wójt gminy Kęsowo Radosław Januszewski.

Wedle jego szacunków niniejsze opracowanie mogłoby być gotowe już w przyszłym roku. Aby połączenie z Tucholi do Bydgoszczy stanowiło dobrą ofertę dla podróżnych, w ciągu doby trasę powinno obsługiwać od 12 do 14 par pociągów.

– Minister dał nam dużą nadzieję. Ja myślałem, że rewitalizowanie tej linii i budowa brakującego odcinka jest w sferze naszych marzeń, ale z tego, co słyszę, są na to realne szanse. Pomyśl, żeby włączyć ten odcinek do analizy dla CPK, na pewno przyspieszy ten temat. Już samo wykonanie studium wykonalności to wydatek rządu kilku milionów złotych. Ta inwestycja powinna być jak najbardziej wspierana przez samorządy gminne, powiatowe i wojewódzkie, ale realizowana przez skarb państwa. Wtedy na pewno uda się ją zrealizować – podnosił Ireneusz Kucharski.

Modernizacja linii kolejowej nr 201

W trakcie spotkania przedstawione zostały także informacje o stanie modernizacji linii kolejowej nr 201.

– Modernizacja obejmuje odcinek o długości ponad 170 km – od stacji Maksymilianowo po Gdańsk Osowa. Projekt zakłada m.in. budowę dodatkowego toru, elektryfikację całej linii, budowę trzeciego toru między Gdańskiem Osową a Gdynią Główną, kompleksową wymianę nawierzchni oraz przebudowę stacji Maksymilianowo – mówił **Włodzisław**

Kiełczyński, dyrektor Biura Bezpieczeństwa PKP Polskich Linii Kolejowych SA.

Inwestycja obejmuje także: budowę ponad 110 przepustów, ponad 100 wiaduktów, 80 peronów, modernizację ponad 300 rozjazdów, przebudowę przejazdów i poprawę ich bezpieczeństwa.

– Chcemy wykonać to zadanie w podstawowym projekcie do końca 2029 roku. Potencjał tej linii jest bardzo potrzebny dla rozwoju portu w Gdyni, państwa polskiego i sieci kolejowej w Polsce – dodał specjalista ds. bezpieczeństwa.

Fundusz autobusowy i sprawa wiaduktu w Laskowicach

Zebrani dyskutowali także o funkcjonowaniu funduszu autobusowego oraz możliwości przyspieszenia budowy wiaduktu w Laskowicach Pomorskich. Obie kwestie posłanka wcześniej podnosiła w swych interpelacjach.

Jak przekazała nam Agnieszka Kłopotek, minister Malepszak po spotkaniu w Gostycynie zgłosił do CPK odcinek Koronowo – Maksymilianowo. Linia nr 241 ma zostać także uwzględniona w pakcie kolejowym dla naszego województwa. Natomiast jeszcze w październiku w ministerstwie ma zostać poruszony temat wiaduktu.

– Wraz z samorządowcami z powiatu tucholskiego planujemy udać się w tej sprawie do Warszawy. PKP ma już gotowy projekt tej inwestycji, który mógłby zostać przekazany samorządowi województwa i przyspieszyć realizację. Jeśli będziemy czekać na modernizację linii nr 131, budowa wiaduktu może rozpocząć się dopiero za 10 lat – zaznaczyła posłanka.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska
Reklama

SKŁAD WĘGLA

- ekogroszek
- groszek
- orzech
- kostka

Ceny od 1170 zł/t
Tuchola, Bysław, Cekcyn, Gostycyn
PRETY 3 zł/kg

609 068 202

KONKURS

ZARZĄD FIRMY POL-OSTEG OGŁASZA KONKURS NA STANOWISKO SZEFA PRODUKCJI POJEMNIKÓW STAŁYCH (KONTENERÓW) W MIEJSCOWOŚCI PŁOTY WOJ. POMORSKIE

Firma produkcyjna specjalizująca się w budowie kontenerów i pojemników stalowych poszukuje doświadczonego Szefa Produkcji, który obejmie nadzór nad procesem wytwarzania i zespołem pracowników.

Wymagania:

- doświadczenie w produkcji konstrukcji stalowych (mile widziane w zakresie kontenerów, pojemników, zabudów),
- praktyczna wiedza techniczna w obróbce i montażu stali,
- umiejętność organizacji pracy zespołu oraz planowania produkcji,
- odpowiedzialność, samodzielność i nastawienie na wynik.

Oferujemy:

- wynagrodzenie uzależnione od zrealizowanej produkcji,
- atrakcyjną **premię za zwiększoną wydajność produkcji**,
- stabilne zatrudnienie w rozwijającej się firmie,
- realny wpływ na rozwój zakładu i procesów produkcyjnych.

Miejsce pracy: Płoty, woj. Pomorskie, lokalizacja ok. 3h drogi od miejsca zamieszkania.

Zainteresowane osoby prosimy o przesyłanie CV na adres:
cv@pol-osteg.pl lub kontakt telefoniczny: **52 34 777 07**.

FIRMA POL-OSTEG JEDST PIERWSZĄ FIRMĄ W POLSCE I JEDNĄ Z PIERWSZYCH W EUROPIE PRODUKUJĄCĄ KONTENRY DLA TRANSPORTU SAMOCHODOWEGO I KOLEJOWEGO.

ODDZIAŁY FIRMY POL-OSTEG W POLSCE:

• BYDGOSZCZ FILTROWA	• TUCHOLA
• BYDGOSZCZ TORUŃSKA	• DOBRZANY
• KORONOWO	• PŁOTY

Protestują!

Co z planami budowy wielkiej farmy fotowoltaicznej?

Grupa mieszkańców, która w sobotę przyszła na zebranie/protest przeciwko planom budowy potężnej farmy fotowoltaicznej. Nadmienić należy, że pod wcześniejszą petycją w tej sprawie pojawiło się niespełna 50 podpisów.

Najpierw petycja, teraz zebranie mieszkańców wsi Słupy z udziałem właściciela nieruchomości (miejsowego dużego gospodarza), na której według planu ma powstać farma fotowoltaiczna potężnych rozmiarów. Mieszkańcy Słupów alarmują, że panele fotowoltaiczne będą wizualnie okalać zabudowania górnej części wioski (tzw. Słupy górne). – Chodzi tu o 400 tys. paneli – tłumaczy sołtyska Martyna Pipowska. W poniedziałek zewnętrzny inwestor zareagował na wydarzenia w Słupach, przekazując swoje oświadczenie. Wkrótce dojdzie do kolejnego spotkania. Wiemy od burmistrza Tucholi, że chętnie weźmie w nim udział.

4 października w Słupach spotkała się grupa tutejszych mieszkańców, którzy protestują przeciwko planom budowy farmy fotowoltaicznej. Zebranie zainicjowała sołtyska **Martyna Pipowska**.

Sobotnie spotkanie nie jest pierwszym ruchem ze strony mieszkańców, którzy sprzeciwiają się potężnej, prywatnej inwestycji. Miesiąc wcześniej powstała petycja, która 3 września trafiła do Urzędu Miejskiego w Tucholi. Adresatami są burmistrz **Tadeusz Kowalski** i rada miejska. W petycji mieszkańcy żądają zaprzestania realizacji inwestycji polegającej na – cytujemy – budowie jednej lub kilku instalacji fotowoltaicznych o łącznej mocy 190 MW. Podpisanych pod nią było wówczas 46 osób.

Czym kierują się mieszkańcy Słupów? Argumenty w petycji

Wśród argumentów zawartych w petycji jest m.in. negatywny wpływ na otoczenie i pogorszenie walorów krajobrazowych i przyrodniczych wsi Słupy, „które posiadają od lat swój charakter z zachowaniem tradycji wsi polskiej”. Czytamy o „krajobrazie księżycowym” i planowanym ulokowaniu paneli w bliskim sąsiedztwie zabudowy w obrębie całej miejscowości. Mieszkańcy w petycji wyrażają niepokój o zdrowie: emisjami hałasu, wibracjami, wytwarzaniem pól elektromagnetycznych. Mieszkańcy alarmują, że w przypadku pożaru instalacji ogień

rozprzestrzeni się na domy, lasy i pola uprawne. Autorzy petycji twierdzą, że inwestycja wpłynie na wartość ich nieruchomości mieszkalnych i gruntowych. Obawiają się zniszczenia lokalnych dróg przez transport podczas budowy instalacji – dróg, które i tak pozostawiają wiele do życzenia. Ponadto autorzy petycji skarżą się na brak jakichkolwiek konsultacji społecznych. Żądają odstąpienia od planów lokalizacji farmy fotowoltaicznej w Słupach.

Właściciel ziemi w ogniu pytań i oczekiwań

W sobotę podczas zebrania część argumentów została przytoczona, choć podczas godzinnej dyskusji przeważała kwestia umiejscowienia potężnej instalacji. Mieszkańcy wskazywali na pola okalające górną część Słupów. Komentują, że nie do pomyślenia jest ich potencjalna odległość od domów i blo-

ków. W zebraniu uczestniczył właściciel działek, na których zewnętrzny inwestor chce wybudować instalację. To duży, miejscowy gospodarz **Mariusz Chylewski**, który znalazł się w ogniu pytań i oczekiwań. Chylewski na wstępie przyznał, że sytuacja jest dynamiczna. Według jego słów, inwestor bierze pod uwagę przesunięcie instalacji. Ta zapowiedź zebranych w ogóle nie satysfakcjonowała.

– Nie chcemy przesunąć instalacji. Chcemy, aby w ogóle odstąpiono od tej inwestycji w Słupach pod naszymi domami – ostro apelowali mieszkańcy. Planowany obiekt nazywali stosem plastiku, który przesłoni na kilka dekad tradycyjny, wiejski krajobraz. Zresztą wyrażali też obawy, co stanie się za 30 lat, gdy panele będą podlegać utylizacji. Mieli wątpliwość, kto miałby się tym zająć. Głośno zastanawiali się, czy firma będzie istnieć.

Zarówno w dolnej i górnej części Słupów pojawiły się banery protestacyjne.

Mariusz Chylewski, miejscowy duży gospodarz i właściciel działek, na których ma powstać instalacja, znalazł się w sobotę w ogniu pytań i oczekiwań. Zapewnił, że doprowadzi do spotkania z inwestorem. Firma potwierdziła „Tygodnikowi”, że jest gotowa wziąć udział w takim spotkaniu.

– Nie chodzi nam o to, co będzie za 30 lat. Połowa z nas pewnie nie będzie już żyć. Nas interesuje „tu i teraz” – mówiła jedna z mieszkanki Słupów. Ludzie długo i żywo dyskutowali z właścicielem ziemi. Za złe mieli mu, że nie konsultował z nimi decyzji o zgodzie na taką inwestycję we wsi. Właściciel przyznał, że mógł podejść wcześniej do rozmowy... Teraz jednak tłumaczył, że podpisał umowę z inwestorem. Gdy mieszkańcy przyciskając go, nalegali, aby ją zerwał, przekonywał, że już nie może tego zrobić. Według jego słów tak drastyczny krok wiązałby się ogromną karą finansową. Mariusz Chylewski wprost podał tu kwotę „3 milionów”.

Mieszkańcy Słupów nie odpuszczali. Finałem rozmowy „pod dębem”, czyli przy boisku i placu zabaw, były ustalenia,

że musi odbyć się w najbliższym czasie kolejne spotkanie. Tym razem już w obecności samego inwestora. Sołtyska **Martyna Pipowska** przyznała nam, że firma zewnętrzna nie była informowana o sobotnim spotkaniu. **Mariusz Chylewski** zapewnił, że w ciągu najbliższych tygodni postara się o przyjazd inwestora. Mieszkańcy Słupów szli dalej i proponowali, żeby na tę okazję zaprosić burmistrza Tucholi i urzędników tucholskiego ratusza. Z dużą pewnością można założyć więc, że wkrótce sprawa farmy fotowoltaicznej doczeka się kolejnego spotkania.

Firma odpowiedziała na petycję mieszkańców. Ma pozytywne opinie organów i instytucji

Uzupełnijmy. Cytowana przez nas wyżej petycja do czekała się w międzyczasie odpowiedzi samego inwestora. „Tygodnik” jest w jej posiadaniu. Firma **Rawicom SA** punkt po punkcie odnosi się do treści przedstawionej przez adresatów petycji. Ale jednocześnie nadmienia, że burmistrz Tucholi wydał już prawomocną pozytywną decyzję środowiskową potwierdzającą, że: „planowane przedsięwzięcie przy zachowaniu nałożonych warunków nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko ani krajobraz”.

Inwestor w odpowiedzi wspomina, że pozytywnie to przedsięwzięcie opiniowali już: Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy, sanepid, Wody Polskie.

Firma odpowiada, że inwestycja nie naruszy obszaru Natura 2000, nie będzie na terenie parku krajobrazowego, choć ma z nim sąsiedować. Przypomina, że farma fotowoltaiczna nie jest traktowana jako zabudowa przemysłowa, a mieści się w zakresie odnawialnych źródeł energii. Inwestor twierdzi, że widoczność instalacji została oceniona jako lokalna i ograniczona. Uważa, że zostanie zachowany dominujący charakter krajobrazu rolniczego tłumacząc, że instalacja z paneli nie będzie wyższa niż istniejące zabudowania gospodarcze – „wysokość konstrukcji nie przekracza kilku metrów”.

Inwestor zapowiada strefy buforowe, nasadzenie zielni izolacyjnej i krzewów rodzimych gatunków. Jednocześnie przekonuje, że nie będzie wycinać drzew. W odpowiedzi na petycję firma pisze o braku oświetlenia stałego, aby eliminować zanieczyszczenie światłem.

A co z „krajobrazem księżycowym” wytykanym przez mieszkańców?

„Inwestor pragnie wskazać, że planowana inwestycja niewątpliwie wprowadzi nowy element w krajobraz, jednak nie sposób utożsamiać tej zmiany z „krajobrazem księżycowym”.

Firma raz jeszcze w tym kontekście zwraca uwagę na pozytywną opinię RDOŚ i planowane liniowe nasadzenia o charakterze izolacyjnym i biocentrycznym przy projektowanym ogrodzeniu. To one mają zdaniem inwestora złagodzić oddziaływanie inwestycji na krajobraz i – cytujemy – „jednocześnie stworzyć korzystne warunki bytowe dla drobnej zwierzyny”.

„(...) zamiana intensywnie użytkowanych gruntów rolnych na tereny z instalacjami fotowoltaicznymi – przy jednoczesnym wprowadzeniu nasadzeń rodzimych i utrzymaniu stref biologicz-

nie czynnych – nie tylko minimalizuje potencjalne oddziaływanie, lecz także wzbogaca strukturę siedliskową i różnorodność biologiczną otoczenia” – odpowiada inwestor.

Dodajmy, że firma, podpierając się oficjalnymi danymi, przekonuje, że pole magnetyczne i elektromagnetyczne generowane przez elementy instalacji są „wielokrotnie niższe” niż wartości dopuszczalne w miejscach dostępnych dla ludzi. Podobnie pisze o normach hałasu, które nie mają być przekraczane ani w dzień, ani w nocy. Inwestor – w kontekście obaw przed pożarem – zapowiada wykonanie zgodności z obowiązującymi przepisami ochrony przeciwpożarowej, a następnie audyt i odbiór Państwowej Straży Pożarnej. Odnosząc się do spadku wartości działek, firma twierdzi, że w analizie rynku nieruchomości nie ma dowodów na to „aby obecność farm fotowoltaicznych prowadziła do radykalnych spadków cen działek czy domów”. Ocenia natomiast, że inwestycja w odnawialne źródła energii to korzyści dla gminy w postaci podatku od nieruchomości.

Inwestor przekonuje też, że krótkotrwały transport odby-

Zdjęcie wykonane z ulicy w Słupach tzw. górnych. Mieszkańcy wskazują pola, na których według planu miałyby powstać instalacje.

Czego obawiają się mieszkańcy Słupów? Argumenty z petycji, która trafiła do burmistrza:

- negatywny wpływ na otoczenie i pogorszenie walorów krajobrazowych i przyrodniczych wsi Słupy, „które posiadają od lat swój charakter zachowaniem tradycji wsi polskiej”,
- „krajobraz księżycowy” i planowane ulokowaniu paneli w bliskim sąsiedztwie zabudowa w obrębie całej miejscowości,
- zagrożenie dla zdrowia: emisjami hałasu, wibracjami, wytwarzaniem pól elektromagnetycznych,
- zagrożenie pożarem instalacji, ogień rozprzestrzeni się na domy, lasy i pola uprawne,
- spadek wartości nieruchomości mieszkalnych i gruntowych,
- zniszczenie lokalnych dróg przez transport podczas budowy instalacji.

wałby się tylko podczas budowy instalacji. Stan dróg musiałby być przez niego przywrócony do tego sprzed inwestycji.

Co istotne, inwestor zastrzega, że raport RDOŚ dotyczący inwestycji był udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Tuchola i fizycznie w Urzędzie Miejskim w Tucholi. Można było do niego składać wnioski i uwagi.

„Cała procedura wypełnia wymogi tzw. szerokich konsultacji społecznych, dlatego twierdzenie o ich braku nie znajduje potwierdzenia w dokumentacji postępowania” – pisze inwestor.

Rawicom zareagował. Poniedziałkowe oświadczenie

Rawicom PV 31 skontaktował się z „Tygodnikiem” w poniedziałek 6 października, już po zebraniu mieszkańców w Słupach. Firma przekazuje najświeższe oświadczenie podpisane przez prezesa zarządu Karola Chylińskiego. Cytujemy je w całości:

Pomimo prawomocnej decyzji środowiskowej, potwierdzającej, że planowana w gminie Tuchola

farma fotowoltaiczna nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko ani krajobraz, nasz zespół przygotowuje korektę wniosku o ustalenie warunków zabudowy dla inwestycji zakładającą redukcję obszaru inwestycji w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej.

W ramach procedury oceny oddziaływania na środowisko zrealizowanej dla naszej inwestycji zostały przeprowadzone konsultacje społeczne zgodnie z wymogami prawnymi. Jednakże, w związku z zaistniałą sytuacją planujemy w najbliższych tygodniach dodatkowe spotkanie z mieszkańcami sołectwa Słupy, aby zaprezentować zmiany w obszarze inwestycji i rozwiać ewentualne wątpliwości.

Burmistrz chętnie weźmie udział w spotkaniu. Jakie ma zdanie?

Spytaliśmy burmistrza Tadeusza Kowalskiego, czy zechce wziąć udział w kolejnym spotkaniu z mieszkańcami i inwestorem. Odpowiada twierdząco. Jednocześnie zdradza, że w ubiegłym tygodniu odwiedził go inwestor.

– Z tej rozmowy wynika, że inwestor bierze pod uwagę głosy ludzi. Prawdopodobnie będzie proponować przesunięcie instalacji o 100 metrów – słyszemy od Kowalskiego. Burmistrzowi zależy na uczestnictwie w nadchodzącym spotkaniu także dlatego, że jest tu organem wydającym decyzję. A jakie właściwie ma zdanie na temat tej inwestycji?

– Podczas zebrania będę starać się zachować bezstronność. Uważam jednak, że taka inwestycja na glebie niskiej klasy może być dla Słupów szansą. Słupy są nowym sołectwem, które będzie liczyć na budowę świetlicy. A taka inwestycja na terenie Słupów to wpływy z podatków... – odpowiada burmistrz. Z rozmowy z nim można wysnuć wniosek, że inwestycję ocenia pozytywnie. Zwłaszcza jeśli inwestor i mieszkańcy wypracują kompromisy. Bo – jak sam mówi – nikt nie ma ochoty inwestować, mając manifestację i sprzeciw w tle.

Tekst i Piotr Paterski

Mieszkańcy wskazywali, na których działkach – według pierwotnego planu – miałyby pojawić się instalacje. Skarżą się, że część ma być blisko zabudowań.

Surowego komentarza nie oszczędziła pani Wioletta ze Słupów. – Tu nie liczy się człowiek, a pieniądze – powiedziała.

Mieszkańcy Trutnowa postawieni przed faktem dokonanym?

Biometanownia: Ludzie zagłosowali na **NIE**.

Czy to coś zmieni?

Informacja o tym, że w Trutnowie miałyby powstać biometanownia, wywołała dużo emocji i pytań, które skumulowały się podczas zebrania wiejskiego. Każda ze stron: samorząd, sołectwo i przedstawiciele inwestora wysuwali swoje argumenty, które często znacznie różniły się od siebie. Wydaje się, że konsensus nie został wypracowany, bo mieszkańcy wstępnie opowiedzieli się przeciwko takiej instalacji w swojej wsi. Jednocześnie pozostają otwarci na rozmowy i przygotowują się do kolejnego spotkania z firmą z Tczewa. A także do wizyty studyjnej.

W „Tygodniku Tucholskim” z 25 września, w obszernym artykule pt. „Biogazownie w powiecie tucholskim?! Inwestorzy pukają do naszych drzwi”, szeroko opisaliśmy plany zmierzające do realizacji nowych inwestycji w odnawialne źródła energii na naszym terenie – w postaci biogazowni i biometanowni.

Część materiału poświęciliśmy pomysłowi wybudowania biometanowni w Trutnowie (gm. Lubiewo) przez firmę PTX sp. z o.o. z Tczewa. Inwestycja miałyby powstać na powierzchni 5 ha, na które podpisano już przedwstępny umowę kupna sprzedaży działki z jej właścicielem. Grunt, o którym mowa, znajduje się w lesie między drogą Błędzim-Świekatowo a Trutnowem. Mowa o działce po prawej stronie (jadąc w kierunku wsi), gdzie obecnie są łąki i pola uprawne.

Czy to już pewne, że biometanownia powstanie?

Następstwem rozmów między urzędnikami a inwestorem było spotkanie z mieszkańcami Trutnowa. To odbyło się 1 października (środa). Początkowo spokojne, przerodziło się w żywą dyskusję. Zebranie trwało blisko 3 godziny.

Licznie zgromadzeni w świetlicy wiejskiej mieszkańcy wysłuchali wstępu i prezentacji przedstawionej przez **Tomasza Zabrockiego** z Fundacji Dama o Klimat oraz **Wojciecha Twarużka** – koordynatora ds. rozwoju biopaliw w spółce inwestora. Po tej części zebrania przyszedł czas na pytania i uwagi mieszkańców.

Pierwsze, które padło ze strony społeczności Trutnowa, dotyczyło postawienia ludzi przed faktem dokonanym. Czy to już pewne, że biometanownia powstanie? Z odpowiedzią pośpieszyła wójt **Joanna Jastak**, która od razu temu zaprzeczyła. Wskazała, że sama po raz trzeci uczestniczy w spotkaniu z przedstawicielami firmy i że nigdy nie zrobiła nic przeciwko mieszkańcom. Stwierdziła, że biometanownia to coś nowego, dlatego ze strony zgromadzonych powinno paść sporo pytań. Dodała, że co prawda patrzy przez pryzmat wymier-

nych korzyści finansowych dla samorządu, ale stwierdziła też, że: „nie można wszystkiego mierzyć pod kątem pieniędzy”. Choć w dobie niskiej opłacalności prowadzenia gospodarstw rolnych biometanownia byłaby zapewne alternatywą dla rolników.

– Jak to wygląda proceduralnie? My w tej chwili jesteśmy na tak zwanym spotkaniu informacyjnym, zerowym. Tak jak pani wójt powiedziała, jeszcze żadna dokumentacja nie została złożona i nigdzie nic nie zostało przeprowadzone. Nasza polityka, jako firmy, jest taka, że najpierw chcemy się z państwem zobaczyć i porozmawiać. To jest zawsze nasz punkt zerowy. Pierwszym krokiem będzie uzyskanie decyzji środowiskowej. To jest proces trwający 12 miesięcy. Jednym z jego elementów będą konsultacje społeczne, kiedy cały projekt, decyzja środowiskowa i ocena oddziaływania na środowisko zostaną wywieszane na dwa tygodnie do wglądu. Ów projekt będziemy dostosowywać do państwa wymagań – poinformował z kolei Wojciech Twarużek. Dodajmy, że gdyby zdecydowano się na realizację inwestycji, to byłaby ona gotowa za 5 lat.

Nie chcą transportu przez teren zabudowany wsi

Kolejna ważna kwestia dla społeczności Trutnowa dotyczyła drogi dojazdowej do wsi, jak i lokalizacji ewentualnej instalacji. Zdaniem jednego z mieszkańców droga powiatowa, odchodząca od drogi wojewódzkiej nr 240, nie jest przystosowana do samochodów z dużym ciężarem. Mężczyzna wyraził obawę, czy wspomniany trakt zostałby naprawiony przez powiatowy samorząd. Według analizy przygotowanej przez firmę z Tczewa, do biometanowni miałoby przyjeżdżać dziennie 17 ciężarówek ze substratem.

– Na ostatnim spotkaniu trochę mnie to przeraziło. Dodatkowo w sezonie będą wyjeżdżać też z pofermentem. Myślę, że 3/4 tych aut będzie przyjeżdżać od strony drogi wojewódzkiej i ewentualnie Świekatowa. Od nas mniej. Z ciekawości zapy-

Blisko trzygodzinne zebranie wiejskie zakończone głosowaniem na „nie”. Taką decyzję podjęło 20 osób, 6 było „za”.

tałam pana Kiedrowskiego, który jest przedsiębiorcą utrzymującym naszą gminę, ile ciężarówek wjeżdża i wyjeżdża do jego zakładu. Podano mi, że przez miesiąc wyjeżdża od niego 250 transportów, a 100 wjeżdża. Z pominięciem kurierów. To też jest sporo i tego nie widzimy. Powiat cały czas musi naprawiać swoje drogi i tak samo będzie musiał naprawiać je później. Czy inwestycja zwiększy ruch? Trochę na pewno tak, natomiast czy ma to nas przerażać? Ja bym zapytała o inne rzeczy – oceniła Jastak.

Zgromadzeni w świetlicy wiejskiej dopytywali, jak miałyby wyglądać egzekwowanie zakazu transportu substratów przez teren zabudowany Trutnowa. Twarużek w odpowiedzi stwierdził, że firma, jako operator, ma „pewną władzę nad dostawcami”. Przyznał, że nie są w stanie zapanować nad indywidualnym kierowcą. Jednocześnie mogą wywierać konkretne postępowania od prowadzącego firmę, która dostarcza substraty. Twarużek dodał, że są w stanie zmusić dostawców do „pewnych rzeczy” i np. wpisać kary w umowach, które w momencie nieprzestrzegania zapisów będą na daną firmę nakładane.

Mieszkańcy nie dawali za wygraną. Argumentowali, że w momencie wypadku na DW 240 w Trutnowie „jest katastrofa”, bo nie ma przejść dla pieszych, a ulice są wąskie.

Biometanownie niosą ryzyko złego wpływu na zdrowie i środowisko?

Twarużek – w odpowiedzi na pytanie jednej z mieszkanki: jak potencjalne awarie wpłynęłyby na środowisko i zdrowie społeczności – deklarował, na przykładzie należącej do spółki biogazowni w Leżajsku (woj. podkarpackie), że tam cała instalacja wskutek decyzji środowiskowej jest podszyta geowłókniną, czyli rodzajem folii. W przypadku rozszczelnienia zbiornika zapobieganie ona wsiąkaniu w głąb ziemi. Argumentował dalej: od lat 90. XX wieku w Polsce zdarzyła się tylko jedna awaria zbiornika fermentacyjnego w takich instalacjach i wynikała ona z nieprze-

zarysów, jak i ich bardziej zaawansowane pochodne, czyli biometanownie, składają się z olbrzymich betonowych zbiorników, które są skrupulatnie projektowane. Dodawał, że w takich instalacjach nie dochodzi do wycieków, bo: „jakby się zdarzały, to byśmy o nich słyszeli w wiadomościach”.

Koordinator ds. rozwoju biopaliw w PTX odpowiadał też na inne zagadnienia w kontekście zdrowia i jakości życia. Mieszkańcy Trutnowa usłyszeli, że metan nie jest wyczuwany w powietrzu. Mężczyzna wskazał dalej, że na granicy działki hałas nie będzie przekraczać 50 decybeli, co wynika z decyzji środowiskowych. Jeżeli badanie oddziaływania na środowisko wykazałoby, że jakaś maszyna będzie generowała hałas powyżej 50 decybeli, to inwestor musiałby ją odpowiednio wyciszyć ekranami. Firma jest zobligowana do przestrzegania podanego wskaźnika, bo inaczej RDOŚ będzie wystawiał mandaty. Twarużek oznajmił, że inwestor dostosowuje się do wszystkich wytycznych zawartych w decyzji środowiskowej, bo mało jest przypadków, aby biometanownia mogła powstać w tak „dobrej” lokalizacji, jak w Trutnowie.

Dalej mówił m.in. o odprowadzaniu ścieków i wód opadawych (wszystko pozostaje na terenie instalacji), potencjale działek na sprzedaż pod budownictwo mieszkalne czy: „owadach, robactwie i gryzoniach, które mogłyby się pojawić na skutek budowy biometanowni”. Temu ostatniemu zapobiec miałyby praktykowany reżim mycia i czyszczenia.

– Proszę przejechać się o 4 nad ranem przez Trutnowo. Szczury sobie biegają po wiosce – skomentował radny z Trutnowa – **Ireneusz Baumgart**, co wywołało oburzenie części mieszkańców.

Mieszkanca wsi stwierdziła, że w Polsce nie ma żadnych badań potwierdzających wpływ biometanowni na zdrowie ludzi. Podnosiła, że w naszym kraju są dwie takie instalacje – „jedna działająca, druga w budowie” – i w jej ocenie jest za wcześnie na wysuwanie jakichkolwiek wniosków.

W odpowiedzi usłyszała od Tomasza Zabrockiego z Fundacji Dama o Klimat, że biometanownie w Polsce będą miały identyczny wpływ na środowisko jak te zagraniczne, bo nie ma możliwości, aby instalacje oddziaływały na zdrowie w odmienny sposób. Twarużek uzupełnił, że m.in. o oddziaływaniu na środowisko ludzi sporządzane są 200-stronicowe dokumenty.

Jakie korzyści miałyby rolnik? Ekwiwalent 1:1

Obecni na spotkaniu dowiedzieli się, że gdyby wyrazili zgodę na powstanie inwestycji, to sporządzony zostałby list intencyjny dotyczący przekazywania substratu do biometanowni.

Radny Ireneusz Baumgart dopytywał „z perspektywy rolnika”: na jakie pieniądze może liczyć gospodarz, oddając 10 ton obornika miesięcznie? Czy w miejsce oddanego substratu będzie mógł odebrać identyczną ilość pofermentu?

– W Kutnie i Leżajsku obecnie odbywa się to tak, że za każdą tonę przywiezionej gnojownicy my płacimy symboliczną złotówkę. Potem rolnik może sobie ekwiwalent tego, co przywiózł, za symboliczną złotówkę kupić. Dosłownie złotówka za złotówkę, bo u nas system księgowy jest taki, że nie może być zerowej pozycji na fakturze. To jest tylko symbolika – mówił wprost koordynator ds. rozwoju biopaliw w spółce.

W zebraniu wiejskim w Trutnowie uczestniczył też zastępca dyrektora Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie – **Ryszard Kamiński**. W latach 2019-2021 sprawował funkcję podsekretarza stanu w ministerstwie rolnictwa i rozwoju wsi. Do niego skierowano pytanie, czy nawożenie gruntów rolnych jest korzystniejsze za pomocą obornika czy pofermentu.

– Osobiście jestem gorącym zwolennikiem tworzenia biogazowni, bo jest to produkcja energii, metanu z tego, co mamy do dyspozycji. I jest odnawialne, czyli rośnie na naszych polach. Pytał pan, czym lepiej nawozić. Nie ma dyskusji, oczywiście pofer-

mentem. Jego skład analizował Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa z Puław. Skład pofermentu to relacja węgla do azotu. Węgla po procesie fermentacji nie ma za dużo, a pozostałe składniki są. Ze względu na higienizację, nie ma już tych negatywnych aspektów, które mogą zaszkodzić. Z tego powodu osad z oczyszczalni ścieków może być wykorzystany do biogazowni i potem jest dobrym nawozem, po przerobieniu – oznajmił Ryszard Kamiński.

Przedstawiciel KPODR w Minikowie stwierdził, że „nie jest zwolennikiem wykorzystywania kukurydzy w tego rodzaju instalacjach, bo jest ona konkurencyjna jako pasza. Dlatego lepiej przetwarzać mniej przydatne produkty, np. odpady zielone lub osady z oczyszczalni ścieków”, co – jak wskazał – praktykowane jest choćby w Bydgoszczy. Dodał, że są plany utrudnienia rozlewania gnojownicy na polach, a poferment to produkt pokroju kompostu, który chętnie wywoziłby na swoje pola. Tłumaczeniem wiary nie dawali zgromadzeni. Twierdzili, że niemożliwym jest dużo większa liczba plusów niż minusów takiej inwestycji.

A co z korzyściami dla mieszkańców, którzy nie są rolnikami?

Poruszone zostały kwestie przywilejów dla rolników i całej gminy – ewentualne wpływy podatku do budżetu samorządu nie są jeszcze znane, ale maksymalna wielkość instalacji to 5 MW. Gros mieszkańców dociekało jednak, gdzie w tym wszystkim są oni – ci, którzy nie są gospodarzami i nie czerpią „zysków z gminy”.

Zabrocki i Twarużek próbowali wskazać, że korzyściami dla takich osób mogą być inwestycje towarzyszące, organizowane przez nich festyny czy brak hałd z obornikiem na polach. Mieszkańcy w odpowiedzi wskazywali, że im te widoki nie przeszkadzają, bo mieszkają na wsi, a taki obrazek jest nieodzownym obrazem polskiej roli. Festyny z kolei mogą zorganizować sami. Tłumaczenia przedstawicieli inwestora nie trafiały do zaniepokojonych sytuacją mieszkańców, wśród których zaczęła narastać nerwowość i poczucie braku zrozumienia.

Inwestycje towarzyszące miałyby zostać ustalone z gminą i sołectwem na odpowiednim etapie, jeżeli mieszkańcy Trutnowa daliby zielone światło opisywanej instalacji. Deklarowano, że jeżeli będą to drogi, które wymagają budowy czy remontu, to inwestor dołoży się do takich prac. Osoby obecne na zebraniu twierdziły, że nie widzą gwarancji, jakoby pieniądze, które trafią do budżetu gminy z planowanej inwestycji, pozostały w dużej mierze w Trutnowie, tylko będą pochłonięte przez inne miejscowości.

Tomasz Zabrocki kontynuując temat stwierdził, że w miejscu planowanej biometanowni łączą się trzy samorządy, a działka, na której miałaby powstać, jest końcem gmi-

ny Lubiewo i nie da się już bardziej odsunąć od zabudowań. Mieszkańcy podchwycili te słowa i podnieśli, że to właśnie z tego powodu ma u nich powstać biometanownia. Twierdzili, że podobnie było przed kilkoma laty z kurnikami.

– Jesteśmy na szarym końcu. Niech inwestycja powstanie między Lubiewem a Bysławkiem. Tam sobie to postawcie – można było usłyszeć z sali. Dodawano: to, co może generować trudności, zawsze ma powstawać w Trutnowie.

Twarużek próbował uspokoić nastoje. Tłumaczył, że trutnowianie nie są pierwszą społecznością z obawami i nie jest to pierwsze tego rodzaju spotkanie. Podnosił, że firma jest świadoma strachu lokalnych mieszkańców. Rozmowy prowadzone są w taki sposób, by przekonać społeczność o chęci dostosowania się do potrzeb ludzi.

– Stanę na chwilę po stronie tej inwestycji. Mogłaby przecież powstać na innej działce [już w sąsiedniej gminie – przyp. redakcji] i byłaby dosłownie 100 czy 200 metrów dalej, a my nie mielibyśmy nic do gadania. W mojej ocenie jest to szansa dla naszego sołectwa – wtrącił radny Baumgart, czym nie zyskał wśród mieszkańców.

Dowiedzieli się z Tygodnika. Wójt Jastak w roli mediatora: „Szanuję państwa, ale nie jestem za tym, aby 30 osób zdecydowało o milionowych inwestycjach”

Mieszkaniec Trutnowa dorzucił jeszcze, że inwestycja jest planowana od dłuższego czasu, a jako mąż radnej z rady sołectwej dowiedział się o biometanowni z artykułu w „Tygodniku Tucholskim”. Lokalna społeczność w takim biegu zdarzeń doszukała się próby zatajenia opisywanych planów.

– To nie było zatajone. Spotkanie [w urzędzie gminy – przyp. redakcji] odbyło się w poniedziałek, przed ukazaniem się artykułu w „Tygodniku Tucholskim” w czwartek. Po spotkaniu pojawiła się kurenda o zebraniu. W tym spotkaniu uczestniczył też radny – tłumaczyła soltys Trutnowa **Katarzyna Glazik**.

Nerwowość wśród mieszkańców narastała, a wizja porozumienia wyraźnie się oddalała. Zaproponowano, aby tego dnia rozejść się do domów, przetrwać przekazane informacje i przygotować zestaw uzupełniających pytań na kolejne spotkanie. Pretensje wysuwano w kierunku radnego Bumgarta, który od dwóch tygodni wiedział o planach budowy biometanowni, a nie powiadomił o tym mieszkańców. Coraz więcej osób opuszczało zebranie wiejskie.

Jedna z mieszkanki podniosła jednak, że tyle czasu „robiono coś za ich plecami”, iż teraz korzystniej byłoby zostać i poprzez głosowanie wyrazić swoje zdanie na temat inwestycji. Obserwując

narastające emocje po każdej ze stron, w rolę mediatorki wcieliła się wójt Joanna Jastak.

– Nie jest to inwestycja, która dotyczy tylko Trutnowa. Substraty nie będą tylko od rolników z tej wioski, ale całej gminy i powiatów tucholskiego oraz świeckiego. Mimo wszystko podatki wpływałyby do nas. Musimy upewnić się, czy na pewno nie będzie uciążliwosci dla mieszkańców. To może nam pokazać ewentualny wyjazd, rozmowy z mieszkańcami i włodarzami samorządu, na terenie którego są takie instalacje. Zobaczycie, posłuchacie i wtedy zdecydować. Szanuję państwa, ale nie jestem za tym, aby 30 osób zdecydowało o milionowych inwestycjach. Zrozumcie, że trzeba się zastanowić. Firma wspomniała, że wy, jako sołectwo, możecie zyskać. Czy naprawdę nie interesowałoby was, żeby spisać kontrakt z gminą i firmą, na zasadzie: tak, wyrazimy zgodę i jesteśmy zainteresowani, ale chcemy coś za to [...] Ja też z „Tygodnika” dowiedziałam się, że moi koledzy samorządowcy z Gostycyna i Kęsowa już od co najmniej dwóch lat szukają lokalizacji, bo na ich terenie nikt nie chce sprzedać działki. Dlatego wybrana jest wasza lokalizacja, a nie jak słyszę, w Klonowie. Ja nie chce państwa przekonywać ani w tę, ani w tę, bo sama nie jestem do końca przekonana. Ja też tutaj zostaję, jestem w miarę młoda, mam dzieci i chciałabym, żeby nie było uciążliwosci – studziła emocje Jastak.

Mieszkańcy, na czele z sołtyką, zaproponowali, że skoro Zintegrowany Plan Inwestycji ma zagwarantować pieniądze na konkretne potrzeby w sołectwie, to pewna pula środków z podatku miałaby być przeznaczona dla Trutnowa – na podstawie wspomnianego przez wójt kontraktu. Zdaniem Jastak taki pomysł musiałby zostać rzetelnie sprawdzony pod kątem prawnym, ale jeżeli taka opcja będzie możliwa, to się do niej przychyli. Pomysł poparł Kamiński z KPODR w Minikowie, ale jedna z mieszkanki podsumowała: „przekupstwa nie zapewnią nam świętego spokoju, zdrowia fizycznego ani psychicznego”.

Wstępne głosowanie, wyrażające stanowisko mieszkańców na temat ewentualnego powstania biometanowni w Trutnowie, odbyło się w formie tajnej. W głosowaniu udział wzięło 26 osób, z których 6 opowiedziało się „za” inwestycją, a 20 „przeciw”. Puentą ogłoszenia wyników były brawa.

Głosowanie nie zakończyło jednak starań PTX sp. z o.o. o przychylność mieszkańców Trutnowa. Przedstawiciele urzędu gminy, jak i mieszkańcy wymienionej wioski, mają zaproszenie na wizytę studyjną do jednej z działających instalacji. Społeczność przygotowuje także kolejną pulę pytań, na które chcieliby poznać odpowiedzi przed ostateczną decyzją. Póki co nie jest znana data kolejnego spotkania z przedstawicielami inwestora ani wyjazdu studyjnego.

Tekst i fot. Anna Lipska

Jest prawomocny wyrok dla dwóch mężczyzn.

Zabójstwo Macieja z Bysławia. A co z trzecim z oprawców?

Wracamy do sprawy zabójstwa 29-letniego Macieja z Bysławia, który zginął w 2022 roku na warszawskim Nowym Świecie. Wobec dwóch z trzech sprawców wymiar sprawiedliwości wydał prawomocne wyroki. Na osąd wciąż czeka Dawid M., który w procesie ekstradycji został sprowadzony do Polski pod koniec ubiegłego roku.

O morderstwie 29-letniego Macieja na warszawskim Nowym Świecie w maju 2022 roku rozpisowały się wszystkie ogólnopolskie media, a „Tygodnik Tucholski” poświęcił sprawie kilka artykułów. Ofiarą był pochodzący z Bysławia absolwent Liceum Ogólnokształcącego im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi.

Zabili go, bo stanął w obronie kobiet

Przypomnijmy. Do zabójstwa Macieja doszło nad ranem 8 maja 2022 r. W nocy z 7 na 8 maja na warszawskim Nowym Świecie grał na gitarze, co było jego pasją, ale także odskocznią od codzienności. Do Warszawy przeprowadził się kilka miesięcy wcześniej, gdzie wraz ze swoim współnikiem rozwijał firmę świadcząca usługi z zakresu wykonawstwa instalacji fotowoltaicznych, pomp ciepła czy ładowarek elektrycznych.

Tragicznej wiosennej nocy Maciej miał stanąć w obronie kobiet, które zaczęła trzech mężczyzn. W odpowiedzi na swoją postawę napastnicy wciągnęli go do jednej z bram na Nowym Świecie. Bysławianin został brutalnie zaatakowany – pobity i kilkukrotnie raniony ostrym narzędziem w plecy. Obficie krwawiący doczłogał się do jednego ze sklepów. Mimo szybko udzielonej pomocy, zmarł na miejscu.

Sąd Apelacyjny utrzymał wyrok dla Łukasza G. i Sebastiana W.

Oprawcy Macieja nie zostali od razu ujęci. W sprawę zaangażował się nawet ówczesny minister sprawiedliwości i jednocześnie prokurator generalny – **Zbigniew Ziobro**.

Po blisko dwóch latach od dramatycznej nocy, Łukasz G. i Sebastian W. wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z 24 kwietnia 2024 r. zostali uznani winnymi popełnienia zarzuconego im czynu z art. 158 paragrafu 3 Kodeksu Karnego. Paragraf ten mówi: „jeżeli następstwem bójki lub pobicia jest śmierć człowieka, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 15”.

Sąd wymierzył im karę pozbawienia wolności w wymiarze 7 lat. Skazany został również Ra-

dosław W. oskarżony za utrudnianie postępowania i udzielenie pomocy jednemu z podejrzanych poprzez ukrywanie go. W ostatnich dniach, na początku października tego roku, Sąd Apelacyjny w Warszawie utrzymał wyrok Sądu Okręgowego w mocy.

Kiedy osądzony zostanie trzeci z oprawców?

Jak dowiadujemy się od rzeczownika prasowego Prokuratury Okręgowej w Warszawie, akt oskarżenia przeciwko trzeciemu z mężczyzn – Dawidowi M. został skierowany do Sądu Okręgowego w Warszawie na początku czerwca tego roku.

– Mężczyzna ten oskarżony jest o czyn z art. 148 paragrafu 1 KK i inne. Oskarżony Dawid M. został 12 grudnia 2024 r. sprowadzony, w oparciu o obowiązującą w relacjach polsko-tureckich Europejską Konwencję o Ekstradycji z dnia 13 grudnia 1957 r., z Republiki Tureckiej – przekazuje prokurator **Piotr Antoni Skiba**. Dodajmy, że artykuł, który wymienia, brzmi: „kto zabija człowieka, podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 10 albo karze dożywotniego pozbawienia wolności”.

Rzecznik warszawskiej prokuratury dodaje, że przesłuchany w charakterze podejrzanego Dawid M. nie chciał się ustosunkowywać do stawianego mu zarzutu i odmówił składania wyjaśnień oraz odpowiedzi na pytania prokuratora. Podejrzanemu pokazano nagrania monitoringu miejskiego, ale: „Dawid M. oświadczył, że nie chce się do nich na razie odnosić i składać wyjaśnień”. Co ważne, „ostateczna opinia sądowo-psychiatryczna ww. podejrzanego wykazała, że w chwili popełnienia czynu był on poczytalny i miał zdolność rozpoznania znaczenia swojego czynu”.

– Za popełnienie zarzucanego Dawidowi M. czynu, z uwagi na datę jego popełnienia, grozi kara pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż 8 lat, kara 25 lat albo kara dożywotniego pozbawienia wolności. Przewód sądowy przeciwko temu oskarżonemu już się rozpoczął, trwają przesłuchania świadków – kończy rzecznik warszawskiej prokuratury okręgowej **Piotr Antoni Skiba**.

Anna Lipska

Na nich można liczyć! Rolnicy z Agrozy ruszyli z pomocą poszkodowanemu w „byczej aferze”

Rolnicy ze stowarzyszenia Agroza wraz z przyjaciółmi pospieszili z pomocą jednemu z gospodarzy poszkodowanemu przez firmę spod Świecia skupującą bydło. Obora Damiana Krężela z miejscowości Wtelno nie świeci już pustkami – trafiły do niej cielaki.

Przypomnijmy, przez działalność firmy z Sartowic – skupującej bydło – poszkodowani zostali rolnicy z województw: kujawsko-pomorskiego, pomorskiego i wielkopolskiego. Nieuczciwy proceder został nagłośniony w czerwcu przez samych hodowców bydła. Do końca lipca Prokuratura Okręgowa w Bydgoszczy zidentyfikowała 176 poszkodowanych. Wartość ustalonej wówczas szkody przekroczyła 5,5 mln złotych. Zarzuty w sprawie usłyszeli właściciel firmy – Jacek S. – oraz jego syn Dawid S.

Jednym z pokrzywdzonych w „byczej aferze” jest **Damian Krężel** z Wtelna (pow. bydgoski). Mężczyzna prowadzi 20-hektarowe gospodarstwo. Firmie spod Świecia sprzedał wszystkie swoje byki – 32 sztuki.

– Za żadną z tych sztuk mi nie zapłacono. Gospodarstwo jest małe, a straty ogromne – mówi pan Damian.

Rolnicza społeczność nie zostawiła go jednak w potrzebie. 17 września do mieszkańca Wtelna

Pierwsze cielaki Agroza dostarczyła pokrzywdzonemu rolnikowi 17 września.

trafiły pierwsze dwa cielaki, a tydzień później kolejne trzy. Zbiórka na ich zakup przeprowadziło stowarzyszenie Agroza z Gostycyna. Jak przyznaje jego prezes, **Karol Kaczmarek**, akcja spotkała się z odzewem nie tylko ze strony rolników.

– Swoją cegiełkę dołożyły także osoby spoza stowarzyszenia – podkreśla.

Stracił 2 lata dochodu

Cielęta poszkodowanemu rolnikowi przekazali członkowie zarządu Agrozy – wspomniany

Karol Kaczmarek oraz **Kazimierz Pilarski**. Jedną z informacji dotyczącej akcji opatrzyli hasłem: „Czy jesteś od nas, czy spoza to pomoże ci Agroza.”

W opublikowanym filmiku wyrazili nadzieję, że również inne osoby i stowarzyszenia włączą się w ten cykl pomocy dla pana Damiana. Dlaczego właśnie jemu postanowili pomóc?

– Pan Damian prowadzi niewielkie gospodarstwo, a został poszkodowany na bardzo dużą kwotę – to równowartość dwóch lat jego dochodu. Jeśli

ktoś ma duże, prężnie działające gospodarstwo, jakoś sobie poradzi. Ale w takim przypadku to tragedia. Dlatego z kolegami postanowiliśmy pomóc właśnie jemu – i to w konkretny sposób – tłumaczy Karol Kaczmarek.

Jak już wspomnieliśmy, Damian Krężel otrzymał łącznie 5 cieląt od Agrozy. Kolejne 3 przekazał mu **Krzysztof Mielewczyk** ze związku Orka.

– Gdyby nie ta pomoc, byłoby naprawdę źle. Innej pomocy do tej pory nie było. Super, że chłopaki działają. Bardzo doceniam ten gest. Gospodarstwo prowadzę sam od 10 lat. Przejąłem je po rodzicach, którzy już nie żyją. Dorabiałem się powoli, zaczynałem od 4 sztuk bydła. Teraz można powiedzieć, że znów jestem na podobnym etapie – mówi pan Damian.

Można dalej pomagać

Choć Agroza zakończyła już zbiórki środków na zakup cieląt

dla rolnika z Wtelna, nie wyklucza dalszej pomocy.

– Jeśli jakieś środki jeszcze do nas wpłyną, jeśli ktoś się zgłosi – na pewno je przekazemy. Tak samo, jeśli ktoś będzie chciał pomóc w innej formie. Udostępnimy kontakt do pana Damiana i skoordynujemy działania – zapewnia prezes stowarzyszenia.

Jak przekazuje sam rolnik, pomoc przyda się także w postaci siana czy paszy.

Warto dodać, że rolnicy skupieni wokół gostycyńskiego stowarzyszenia prowadzili akcje pomocowe jeszcze przed jego oficjalnym powstaniem. W ubiegłym roku wsparli m.in. rolników poszkodowanych w powodzi, a także dotkniętych gradobiciem w rejonie Kielc.

– Staramy się pomagać sobie nawzajem, bo jeśli sami tego nie zrobimy, to na nikogo innego nie będziemy mogli liczyć – podsumowuje Karol Kaczmarek.

Tekst Agata Wiśniewska,
fot. screeny z nagrania
K. Pilarskiego

Kolejne zdarzenie w Kamienicy. Nawet gdy jest remont

Zakręt owiany złą sławą. Mieszkańcy regularnie biegną z pomocą

Zakręt na wyjeździe z Kamienicy. W szybkiej jeździe nie przeszkadza kierowcom trwający właśnie remont.

Do zdarzenia drogowego na wyjeździe z Kamienicy w kierunku Bydgoszczy doszło we wtorek ok. godz. 12:00. To niestety „popularne” miejsce drogi wojewódzkiej nr 237 między Tucholą a Mąkowskim. O niebezpiecznej jeździe, a nawet regularnych zdarzeniach, wiele mogą opowiedzieć bezpośredni sąsiedzi tego łuku drogi. To oni jako pierwsi wybiegli na pomoc poszkodowanym. I nie jest to dla nich nowość...

7 października ok. południa doszło do zdarzenia z udziałem dwóch samochodów: osobowego i busa. Ustaliliśmy, że jedna z osób (pasażer) została odwieziona na badania do szpitala. Na miejscu, oprócz zespołu ratownictwa

medycznego, działania prowadzili strażacy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi i OSP Gostycyn. Czynności zmierzające do ustalenia okoliczności zdarzenia realizowali policjanci. **Tomasz Gac** z Komendy Powiatowej

Policji w Tucholi relacjonuje, że kierowca busa (spoza powiatu tucholskiego) jadąc w kierunku Tucholi nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze. Wyniosło go, uderzył w nadjeżdżającego z naprzeciwka forda,

którym jechali mieszkańcy gminy Gostycyn. Na szczęście nikomu nic poważnego się nie stało. Kierowca busa został ukarany mandatem.

Niebezpieczną jazdę oglądają z okien w kuchni

„Tygodnikowi”, będąc na miejscu, udało się porozmawiać z bezpośrednimi sąsiadami miejsca zdarzenia – mieszkańcami domu, który znajduje się tuż obok tego owianego bardzo złą sławą łuku drogi na wyjeździe z Kamienicy w kierunku Bydgoszczy. Kobieta wraz z mężem słysząc i widząc, co się

dzieje, ruszyła we wtorek pierwsza na pomoc poszkodowanym.

– I to nie jest pierwszy raz... Zdarzało się widzieć przez okna z kuchni, że jakiś samochód wypada z drogi i potem udzielać pomocy – przyznała mieszkanka. Ten łuk drogi od wielu lat raz na jakiś czas jest „areną” niebezpiecznych zdarzeń. Niekiedy wypadków, innym razem po prostu brawurowej jazdy. O wielu z nich pisał „Tygodnik Tucholski”.

Mieszkanka Kamienicy przyznaje, że ustawienie barier nieco poprawiło sytuację. Wcześniej

Kierowca busa nie dostosował prędkości do warunków na drodze. Wyniosło go na znanym zakręcie.

bowiem zdarzało się, że kierowcy „parkowali” wręcz na jej podwórku. Kończyło się przyjazdami karetki. Teraz obawia się, jak kierowcy będą przestrzegać przepisów, gdy nawierzchnia będzie zupełnie nowa. A trwający właśnie remont powoli zbliża się do końca. Od mieszkańców słyszymy, że na tym zakręcie przekraczanie prędkości to zwyczaj. Apele o rozwagę niestety nie działają na wszystkich uczestników ruchu.

Tekst i fot. (pp)

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,

Wójt Gminy Gostycyn informuje, iż **9.10.2025 r.** został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8, w sołectwach na okres 21 dni oraz zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) wykaz dot. najmu garażu nr. 3 położonego w Gostycynie przy ul. Słonecznej.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 336 73 17.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

OGŁOSZENIE

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,

Wójt Gminy Gostycyn informuje, iż **9.10.2025 r.** został wywieszony na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy w Gostycynie, ul. Bydgoska 8, w sołectwach na okres 21 dni oraz zamieszczony na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Gostycyn (<http://www.bip.gostycyn.pl/>) wykaz dot. dzierżawy części działki o nr. ewid. 487/3 położonej w Pruszczu.

Szczegółowe informacje można uzyskać w Urzędzie Gminy Gostycyn, pok. 2, tel. (52) 336 73 17.

Wójt Gminy Gostycyn
mgr Ireneusz Kucharski

Zalewają nas tekstylia. W gminie Tuchola będzie osobny worek!

Strumień odpadów tekstylnych, które wraz z początkiem roku zostały zakwalifikowane do oddzielnej frakcji, zaskoczył samorządy. Mimo wyznaczonych miejsc zbiórki ubrania czy pościele trafiają wciąż do worków z odpadami zmieszanymi. W samej Tucholi niezadkim widokiem są też stopy ubrań zalegające przy kontenerach na odzież. Burmistrz zapowiada, że za kilka miesięcy do mieszkańców trafi dodatkowy worek – właśnie na tego typu odpady. Wcześniej – bo jeszcze w październiku – Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi zamierza wykonać pilotażową zbiórkę tekstyliów na osiedlach największej spółdzielni mieszkaniowej.

Przypomnijmy, że od 1 stycznia 2025 r. selektywnej zbiórki odpadów podlegają także tekstylia. Oznacza to, że odzieży czy obuwiu nie można już wyrzucać do worka na odpady zmieszane. Tego typu śmieci powinniśmy dostarczyć do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, tzw. PSZOK-u. Zgodnie z przyjętymi przepisami, w każdej z gmin musi znajdować się przynajmniej jeden taki punkt. Mieszkańcy gminy Tuchola tekstylia mogą dostarczać do TIPOK-u (Tucholska Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych), który znajduje się w Bładowie. W samym mieście utworzono jeszcze jeden punkt zbiórki – duży kontener ustawiono przy siedzibie Przedsiębiorstwa Komunalnego w Tucholi (ul. Świecka 68). Jak zapowiada burmistrz **Tadeusz Kowalski** gmina, chcąc wyjść m. in. naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, zamierza wdrożyć kolejne rozwiązanie – w postaci dodatkowego worka, właśnie na tekstylia. Poczekać na nie trzeba będzie jeszcze około pół roku.

Worek na wykształcenie dobrego nawyku

Gminni urzędnicy przygotowują się do rozpisania nowego przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych (obecna umowa obowiązuje do końca marca 2026 r.). Pojawi się w nim dodatkowy zapis, który będzie też miał wpływ na cenę.

– Do specyfikacji przetargowej zamierzamy wprowadzić kolejną formę segregacji. W jej ramach chcemy zaopatrzyć mieszkańców w dodatkowy worek. Miałby on inny kolor i byłby przeznaczony na tekstylia. Widzimy, że dotychczasowe rozwiązanie w postaci PSZOK-u jest niewystarczające. Obecnie dys-

kutujemy nad tym, z jaką częstotliwością te odpady będą odbierane. Na pewno nie co miesiąc – może co kwartał, a może rzadziej. Zobaczymy, jaki będzie strumień tych odpadów – mówi **Tadeusz Kowalski**.

Burmistrz podkreśla również, że zarówno gmina Tuchola, jak i inne samorządy, nie osiągają wymaganych przepisami wskaźników recyklingu.

– Zdecydowanie wciąż za dużo odpadów zmieszanych trafia na instalację – wskazuje.

– Kwestia odpowiedniej segregacji musi zostać rozwiązana u źródła. W przeciwnym razie jeszcze długo będziemy się borykać z tym problemem. Miejmy nadzieję, że pomyśl z dodatkowym workiem to ułatwi, ponieważ niestety wciąż zdarza się, że odzież trafia do śmieci zmieszanych – dodaje **Aleksandra Spychalska-Jastak**, kierowniczka wydziału ochrony środowiska w tucholskim ratuszu.

Wilgotne odpady podnoszą mocno opłaty

Tomasz Stybaniewicz, prezes PK w Tucholi, które odbiera śmieci z terenu gmin: Tuchola, Kęsowo, Gostycyn i Lubiewo przyznaje, że ani spółka, ani samorządy nie przewidziały, że nowego typu odpadów będzie aż tak dużo. Z tego co pamięta, gmina Tuchola oszacowała, że w ciągu roku do zabrania z jej terenu będzie około 15 ton tekstyliów, a pozostałe samorządy – zaledwie po 200 kg.

– Do tej pory z każdej z tych trzech gmin wiejskich odebraliśmy już po około 10 ton odpadów, a z gminy Tuchola ponad 20 ton. Kontener na odzież przy siedzibie PK sprawdza się na tyle, że raz w tygodniu trzeba go opróżniać. Zdajemy sobie sprawę

z tego, że to jest kropla w morzu potrzeb – mówi prezes.

Stojący na czele PK wskazuje na jeszcze jedną ważną kwestię, z której mieszkańcy zwyczajnie nie zdają sobie sprawy. Tekstylia trafiające do TIPOK-u powinny być suche.

– To jest kluczowe, ponieważ z zagospodarowaniem tego odpadu wiąże się ogromne koszty. Ja tych śmieci muszę się pozbywać z instalacji i o ile za suche odpady tekstylne odbiorcy każą sobie płacić od 1100 do 1500 zł za tonę, to przy wysokim poziomie wilgotności koszt wzrasta do 3800 zł za tonę. Dlatego zależy mi, by te śmieci trafiały do nas suche. Jeśli trafiają do odpadów zmieszanych – co niestety wciąż się zdarza – są wilgotne. My nie jesteśmy w stanie ich osuszyć do takiego stopnia, jak wtedy, gdy byłyby zbierane do osobnego worka czy kontenera – informuje prezes.

Tony ubrań!

Od początku roku TIPOK przekazał do utylizacji 133,38 tony tekstyliów. W tym strumieniu odpadów 59,88 ton stanowiły odpady, które wpłynęły do PSZOK-u z terenu powiatu tucholskiego. Pozostałe 73 tony to tekstylia wyjęte ze śmieci zmieszanych i żółtego worka (na plastiki). Jak przyznaje **Agnieszka Mazur**, kierowniczka TIPOK-u, w wyrzucanych przez mieszkańców tekstyliach nie brakuje dobrych jakościowo i zupełnie nowych ubrań czy butów, którym śmiało można by dać drugie życie. Najprostszym na to sposobem jest ich zapakowanie i wrzucenie do specjalnych kontenerów na odzież. Niestety jednocześnie coraz częściej trafiają do nich rzeczy, które nie nadają się już do użytku, a obok pojemników

Mieszkańcy, chcąc pozbyć się tekstyliów, korzystają m.in. z pojemników na odzież. Pozostawione odpady zalegają często także w ich bezpośrednim sąsiedztwie. Fot. Piotr Paterski

dostawiane są kolejne torby. Zdjęcia takich „krajobrazów” niejednokrotnie już publikowaliśmy na naszym profilu na Facebooku.

Pilotażowa zbiórka jeszcze w tym miesiącu

Przedsiębiorstwo Komunalne, zdając sobie sprawę z faktu, że nie każdy mieszkaniec jest w stanie dostarczyć odpady tekstylne do PSZOK-u czy bazy PK (a dodatkowy worek na nie trafia do mieszkańców dopiero za kilka miesięcy) jeszcze w tym miesiącu zamierza uruchomić pilotażowy program.

Spółka komunalna, w porozumieniu z gminą i Spółdzielnią Mieszkaniową Lokatorsko-Własnościową w Tucholi, przeprowadzi zbiórkę tekstyliów, która obejmie mieszkańców wspomnianej spółdzielni. Akcja odbędzie się 24 października (piątek) – o jej szczegółach mieszkańcy zostaną niebawem poinformowani. Ma ona pokazać, jakie jest realne zapotrzebowanie na odbiór tekstyliów.

– Następnie będziemy starali się przeprowadzić podobną zbiórkę na kolejnych osiedlach, a także w poszczególnych miejscowościach, bo wiemy, że spory problem z tekstyliami występuje na wsiach. Naprawdę zależy nam, żeby te śmieci trafiały do nas suche – podkreśla **Stybaniewicz**.

System kaucyjny rodzi obawy

Prezes **Stybaniewicz**, w trakcie rozmowy z „Tygodnikiem Tucholskim”, dzieli się także swoimi obawami co do przyszłości branży komunalnej. Jak wskazuje, jest ona pod dużym znakiem zapytania – ze względu na wprowadzany system kaucyjny.

– Nie wiem, co stanie się z tym produktem, który będzie przyjmowany w systemie kaucyjnym. Dziś to, co udaje nam się wysortować – biały PET, niebieski, zielony – to są dla nas produkty. Sprzedajemy je i dzięki temu uzyskujemy przychody, które realnie obniżają koszty prowadzenia działalności – wyjaśnia prezes.

– Rocznie udaje nam się sprzedać kilkadziesiąt ton różnych frakcji. Najwięcej warte są butelki z białego PET-u – za tonę możemy uzyskać około 2 tys. zł. Jeśli jednak ten surowiec „ucieknę” z naszego systemu, bo sklepy wielkopowierzchniowe podpiszą umowy z innymi odbiorcami, to te butelki do nas już nie trafiają. Automatycznie powstanie u nas dziura po stronie przychodów. A to obecnie jedyny produkt, na którym naprawdę jesteśmy w stanie zyskać – podnosi **Stybaniewicz**.

Agata Wiśniewska

Reklama

KOPALNIA KRUSZYWA

Oferujemy:

- piasek,
- glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- żwir.

Drew-Kos Sp. z o.o. Tuchola, ul. ks. ppłk. J. Wryczy 22 (przy skrzyżowaniu z ul. Garbary) tel. 534 665 535, 52 334 38 38

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
 biuro@ochronabos.pl

Powiatowe spotkanie weteranów OSP

Najstarszy weteran OSP ma już 96 lat. To już zupełnie inna służba

Po kilku latach przerwy spotkali się weterani jednostek OSP z terenu powiatu tucholskiego. Za ich młodości służba w ochotniczej straży pożarnej różniła się nieporównywalnie od czasów współczesnych. Ale to właśnie oni byli naczynymi świadkami postępu technologicznego w jednostkach.

Minikowo ma w tym roku duże szczęście do goszczenia strażaków druhow weteranów. Ci są już w stanie spoczynku, ale jeśli jest ku temu ważna okazja, zakładają mundur galowy. W połowie roku w tej miejscowości w gminie Lubiewo odbył się duży zjazd weteranów z całego województwa kujawsko-pomorskiego. 27 września Minikowo i cały zarząd gminny z tego rejonu gościł weteranów z powiatu tucholskiego. Jak przypomniał nam Adam Ostrowicki, niegdyś prezes powiatowego zarządu OSP, dzień weterana był swojego czasu coroczną okazją, na którą zapraszano druhow (i drużny) seniorów. Ostrowickiemu to wydarzenie zawsze leżało na sercu. Wspomina nam, że dla zaproszonych osób jedną z pamiątek, oprócz oficjalnych podziękowań, były duże zdjęcia z tego dnia w... „Tygodniku Tucholskim”. Były prezes cieszy się, że taka okazja znów miała miejsce, po długiej przerwie.

Weterani i jedna weteranka

Weterani najpierw spotkali się w niewielkim, mającym swój urok, kościele w Minikowie. Nie ma tu przypadków. Właśnie nad tą świątynią czuwa święty Florian, patron osób mających do czynienia z ogniem, w tym strażaków. Ok. 40-osobowa grupa swoją uroczystość miała w miejscowej świetlicy. Zjechali weterani i jedna weteranka z poszczególnych gmin powiatu tucholskiego. Największą reprezentację miała gmina Lubiewo. Weteranów swoją obecnością zaszczylicili goście. Ze strony straży pożarnej byli to komendant powiatowy PSP Arkadiusz Kroll i Waldemar Kierzkowski, prezes zarządu powiatowego OSP. Nie mogło zabraknąć wójt gminy Lubiewo Joanny Jastak i przewodniczącego tutejszej rady Krzysztofa Zielaznego.

Bernard Theus reprezentuje Kęsowo.

Część wyróżnionych weteranów z gminy Lubiewo.

Minikowo stolicą

Zaproszeni weterani otrzymali symboliczne dyplomy uznania za swoją niegdyś wieloletnią służbę, w tym niejednokrotne ratowanie ludzkiego życia, zdrowia i dobytku, a jednocześnie narażanie siebie na niebezpieczeństwo. Drużna Katarzyna Mroziak przygotowała bardzo ciekawą prezentację sięgającą daleko w przeszłość jednostek OSP z terenu gminy Lubiewo. Były archiwalne zdjęcia z zielonym, ubogim umundurowaniem, w którym do akcji biegli niekiedy ochotnicy. Na niektórych zdjęciach weterani próbowali dostrzec siebie lub kolegów sprzed lat. Druhowie seniorzy z ciekawością zerkali na prezentację nowego sprzętu i samochodów, którymi dziś dysponują jednostki. Przypomnijmy, że to OSP Lubiewo dysponuje największym wozem w tej części regionu. A z drugiej strony to także na tym terenie, bo z OSP Cierplewo, na oficjalne uroczystości i parady wyjeżdża jedyna w swoim rodzaju strażacka syrenka.

Podziękowania dla weterana Henryka Bobicza z Tucholi.

Dyplom uznania dla Jacka Gilki z Żalno.

– Minikowo staje się stolicą strażackich weteranów. (...) Z wieloma z was niegdyś sporo współpracowałem, bo zajmowałem się sprawami OSP. To wy byliście wtedy prezesami, działaczami. Dziś życzyć wam dużo zdrowia. Jestem przekonany, że tę tradycję będzie trzeba kontynuować – usłyszeliście goście od komendanta Krolla. Kierzkowski wspominał, że w trakcie swoich 32 lat pracy w państwowej straży wielokrotnie spotykał dzisiejszych weteranów.

– Ale najczęściej nie były to spotkania na uroczystościach, ale te podczas akcji. (...) Straż, którą dziś widzicie, jest już zupełnie inna, niż wtedy. Tamte czasy pewnie wspomnacie dziś z dużym rozrzewaniem. Wszystko było inne. Wyposażenie było bardzo skromne. Korzystaliśmy z tego, co było akurat w dyspozycji po to, aby ratować ludzkie życie. To była najistotniejsza rzecz, gdy wstępowałyście do straży. Drugą sprawą jest przekazywanie swojej bezcennej wiedzy młodszemu – opowiadał

Józef Ochendal (rocznik 1928) i Kazimierz Poraziński (1939).

Weterani z gminy Śliwice: Jerzy Wilkowski, Willy Warczak i Zygmunt Andrearczyk.

Powiatowy Dzień Weterana – Minikowo, 27 września

Józef Ochendal (r. 1928) – Lubiewo
Kazimierz Poraziński (r. 1939) – Minikowo
Ryszard Rydzkowski (r. 1955) – Bystaw
Zbigniew Stachowicz (r. 1965) – Bystaw
Zygmunt Andrearczyk (r. 1950) – Lińsk
Jerzy Wilkowski (r. 1949) – Śliwice
Willy Warczak (r. 1939) – Lińsk
Zdzisław Metlicki (r. 1957) – Legbąd
Henryk Bobicz (r. 1951) – Tuchola
Jacek Gilka (r. 1954) – Żalno
Paweł Olter (r. 1936) – Żalno
Bernard Theus (r. 1951) – Kęsowo
Franciszek Kowalski (r. 1951) – Drożdżenica
Kazimierz Szamocki (r. 1951) – Cekcyn
Piotr Karnecki (r. 1959) – Ostrowo
Dariusz Miks (r. 1961) – Cekcyn
Jan Polaszek (r. 1956) – Nowy Sumin
Janusz Kołodziejcki (r. 1958) – Zdroje

Waldemar Kierzkowski. Cieszył się, że związek ochotniej straży pożarnej funkcjonuje nieprzerwanie przez kolejne dekady i z pokolenia na pokolenia przekazywane są w niej strażackie wartości.

Ojciec i syn już weterani. „Co ma się spalić, to się spali”

Dodajmy, że najstarszym weteranem, który uczestniczył w uroczystości w Minikowie był 96-letni **Józef Ochendał**, związany szczególnie ze swoją macierzystą jednostką z Suchej. O ojcu opowiadał druh Stefan, który... również znalazł się w gronie weteranów OSP. Już sam ten fakt był niezwykle ciekawostką. Jak usłyszeliśmy, tata Józef mimo sędziwego wieku, jest nadal osobą żartobliwą.

– Co ma się spalić, to się spali – z dowcipem cytował

Weterani z gminy Lubiewo: Zenon Koniarski, Kazimierz Józwicki, Henryka Jagietka, Mirosław Wamka, Leon Zakryś, Włodzimierz Kujawa, Kazimierz Poraziński, Adam Ostrowicki, Zbigniew Stachowicz, Ryszard Rydzkowski, Józef Ochendał, Stefan Ochendał.

ojca **Stefan Ochendał**, gdy opowiadał o tym, jak ten jako kierowca ruszał niegdyś do akcji. W przypadku historii Ochendała seniora, „niegdyś” to faktycznie dawno. Pan Józef pamięta bowiem sytuację straży pożarnej sprzed... II wojny światowej. W 1939 roku miał 11 lat. Pamięta np. jeden z pożarów w Suchej, który powstał od pocisku.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Adam Ostrowicki niegdyś corocznie organizował Dzień Weterana OSP. Teraz sam jest w tym gronie.

Ważna idea ochotniczej straży pożarnej. Poszczególne pokolenia przekazują wiedzę młodszym.

Z lewej weteran z Ostrowa Piotr Karnecki, a obok Katarzyna Mrozik, która brała udział w organizacji Dnia Weterana.

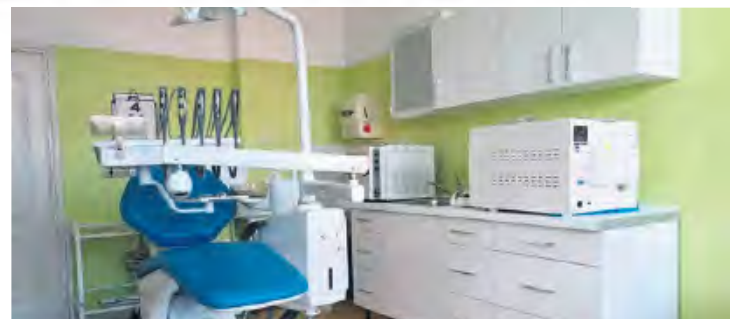
„Nie jesteśmy jedyną gminą w powiecie ani w województwie, która nie zabiegałaby o stomatologa”

Dlaczego w Lubiewie nie ma stomatologa dla dorosłych na NFZ?

Podczas zebrania wiejskiego w Lubiewie poruszono temat, który zawsze budzi emocje, czyli braku stomatologa dla dorosłych świadczącego usługi w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia. Jeden z mieszkańców dociekał, kiedy można spodziewać się w Lubiewie dentysty.

Jednym z tematów z niedawnego zebrania wiejskiego w Lubiewie był brak stomatologa dla osób dorosłych na Narodowy Fundusz Zdrowia. Jeden z mieszkańców dociekał, kiedy można spodziewać się w Lubiewie dentysty.

– Gdy NFZ ogłosi przetarg. Niestety przez półtora roku żadnego nie było. W trakcie kontaktów z Narodowym Funduszem Zdrowia usłyszeliśmy, że są wolne

Świadczenia stomatologiczne dla dzieci i młodzieży do 18. roku życia są realizowane od 16 czerwca br. w Szkole Podstawowej w Lubiewie. Fot. Gmina Lubiewo

środki na stomatologię dziecięcą do 18. roku życia. Zapytali nas, czy jesteśmy zainteresowani. Mówię: bierzemy. (...) Dentystów dla dzieci mamy w Bysławiu i w Lubiewie, ale nie ma rejonizacji. Jesteśmy gminą, która ma dwa etaty dla dzieci, natomiast nie mamy dla dorosłych, bo półtora roku nie ma na to konkursu – wytłumaczyła w odpowiedzi wójt **Joanna Jastak**.

Jak kontynuowała wódczyni gminy w Lubiewie, na dentystę dla dorosłych czeka w pełni wyposażony gabinet. Mieszkańcy, słysząc to, podnosili, że za jakiś czas sprzęt z wyposażenia może być przestarzały, a gmina znów poniesie dodatkowe koszty.

– Konkurs przez NFZ może być ogłoszony z dnia na dzień, a ja muszę mieć wtedy z dnia na dzień gotowy gabinet. Dlatego poczyniłam wszelkie starania, aby on istniał. Konkurs obiecano w ubiegłym roku w grudniu, potem w czerwcu, a teraz we wrześniu nadal go nie ma. Nie odpowiadam za Narodowy Fundusz Zdrowia. Przecież nie jesteśmy jedyną gminą w powiecie ani w województwie, która nie zabiegałaby o stomatologa. Niektóre gminy w ogóle się poddały i nastawiły się na praktykę prywatną. My się nadal staramy – przekonywała **Joanna Jastak**.

Tekst i fot. Anna Lipska

W ręce policjantów wpadło trzech kierowców, którzy zdecydowali na jazdę na podwójnym gazie

Blisko 0,3 promila alkoholu w wydychanym powietrzu miał kierowca zatrzymany w Cekcynie, a 0,5 w Bysławiu. W ramach prowadzonej akcji „Trzeźwy poranek” policjanci udaremniłi dalszą jazdę również cyklście, który wydmuchał aż 1,8 promila alkoholu.

Tucholscy policjanci ponownie przystąpili do zmasowanej kontroli trzeźwości kierowców poruszających się na drogach powiatu tucholskiego. W czwartek (2.10) skontrolowali łącznie 654 kierowców. Jak się okazało, wśród nich znalazły się trzy osoby, które prowadziły pojazdy pod wpływem alkoholu.

– W Bysławiu funkcjonariusze zatrzymali 54-latkę z powiatu świeckiego, w którego organizmie znajdowało się ponad 0,5 promila alkoholu.

Z kolei w Cekcynie 45-letni kierowca skody wydmuchał blisko 0,3 promila. Natomiast w Suchej 66-latek kierował rowerem, mając w organizmie 1,8 promila alkoholu – informuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Dodajmy, że w Cekcynie zatrzymany został mieszkaniec gm. Śliwice, a w Suchej mieszkaniec gm. Lubiewo.

– Wszystkie sprawy będą miały swój finał w sądzie. Mężczyznom grożą wysokie grzywny oraz sądowe zakazy kierowania

pojazdami. 54-latkowi grozi także kara pozbawienia wolności do lat 3 – dodaje oficer prasowy tucholskich policjantów.

Funkcjonariusze policji przypominają, że każda ilość wypitego alkoholu upośledza nasze zmysły i wpływa na sposób jazdy, a to przekłada się na bezpieczeństwo w ruchu drogowym!

– Osoby kierujące pojazdami pod wpływem alkoholu stanowią duże zagrożenie dla innych uczestników ruchu drogowego – podkreśla **Tomaszewski**.

(aw)

Stracił prawko za jazdę pod wpływem alkoholu

Mowa o 63-letnim kierowcy osobowego auta, którego zatrzymała w Stobnie tucholska „drogówka”.

Funkcjonariusze, zaraz po otwarciu drzwi kontrolowanego pojazdu, wyczuli silny zapach alkoholu. Badanie alkomatem potwierdziło, że prowadzący auto 63-latek

nie powinien wsiadać za kierownicę.

– Urządzenie pomiarowe wskazało, że w organizmie mężczyzny znajduje się ponad 0,5 promila alkoholu – informu-

je **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy KPP w Tucholi.

Nieodpowiedzialnym kierowcą okazał się mieszkaniec gminy Tuchola. Policjanci zatrzymali mu prawo jazdy. To dopiero początek konsekwencji.

– 65-latkowi grozi do 3 lat pozbawienia wolności i sądowy zakaz prowadzenia pojazdów – uściśla oficer prasowy tucholskiej policji.

(aw)

Ciężka praca popłaca. Uczniowie z nagrodami

We wtorek (30.09) w auli Liceum Ogólnokształcącego im. Bartłomieja Nowodworskiego w Tucholi odbyło się uroczyste wręczenie stypendiów starosty tucholskiego. W tym semestrze nagrody za wysokie wyniki w nauce trafią do 78 uczniów. Dodatkowo, 12 szczególnie uzdolnionym młodym ludziom przyznano jednorazowe stypendia.

Uroczystość wręczenia stypendiów otworzył dyrektor „Nowodwórka”, Waldemar Ptak. Wśród jej uczestników znaleźli się uczniowie Liceum Ogólnokształcącego, Zespołu Szkół Licealnych i Agrotechnicznych oraz Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych. W auli zasiedli także ich opiekunowie, dyrektorzy szkół oraz przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Tucholi: starosta Andrzej Urbański, naczelnik wydziału edukacji, zdrowia i sportu Waldemar Kierzkowski oraz jego współpracownicy: Danuta Wytrązek i Katarzyna Puczyńska.

– Dzisiaj świętujemy swój sukces edukacyjny. Ten sukces jest przede wszystkim efektem waszej ciężkiej pracy i waszych wyrzeczeń. (...) Dzisiejszy skomercjalizowany świat, pełen jest bodźców, które odciągają was od tego, co ważne, w tym od nauki. Myślę, że musicie włożyć tyle samo energii i woli w walkę z tymi bodźcami, co w samą naukę – to jest pewien paradoks.

dzona wiedza rozpowszechniana są fake newsy i inne nieprawdziwe informacje.

– Dziś trzeba włożyć jeszcze więcej wysiłku w to, by oddzielić to, co wartościowe, od tego, co szkodliwe – a czasem wręcz bardzo szkodliwe – podkreślił starosta.

Motywacja, wsparcie i konkretne liczby

Włodarz powiatu zwrócił się także do pracowników szkół. Życzył im, aby sytuacja w oświacie się uspokoiła.

– Dobrze by było, gdyby wprowadzane zmiany w systemie edukacyjnym były przemyślane i miały charakter długofalowy – tak, by obowiązywały przynajmniej przez cały cykl edukacyjny – zaznaczył.

Stypendystom Andrzej Urbański życzył natomiast, aby ich ciężka praca i nauka były w przyszłości lepiej wynagradzane niż obecne stypendia. Podkreślił zarazem, że cieszy fakt, iż w powiecie tucholskim jest tylu zdolnych i ambitnych uczniów.

Na zdjęciu stypendyści z Zespołu Szkół Licealnych i Technicznych w Tucholi. Młodzieży towarzyszą: dyrektor Jerzy Kornaś, starosta Andrzej Urbański i naczelnik wydziału edukacji, zdrowia i sportu Waldemar Kierzkowski.

– Wszystkiego dobrego na cały rok szkolny i kolejne lata nauki – dodał starosta.

Dokładnie 78 uczniom przyznano stypendia semestralne. Uczennice i uczniowie będą otrzymywać miesięcznie 120 zł, natomiast najlepsi przedstawiciele każdej ze szkół – razem 3 osoby – po 150 zł miesięcznie.

Aby ubiegać się o stypendium starosty tucholskiego, uczniowie musieli spełnić określone kryteria: uzyskać średnią ocen minimum 4,9 w przypadku szkół ogólnokształcących oraz co najmniej 4,7 w szkołach zawodowych – technicznych i branżowych.

Dodatkowo starosta przyznał 12 jednorazowych stypendiów w wysokości 600 zł. To wyróżnienie trafiło do uczniów o szczególnych osiągnięciach na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej. Łącznie na stypendia semestralne i jednorazowe powiat przeznaczył 54.450 zł.

W imieniu wszystkich stypendystów za przyznane wyróżnienie i okazane zaufanie podziękował Jan Wiśniewski.

Jednorazowe stypendium starosty tucholskiego, przyznawane za osiągnięte sukcesy na arenie ogólnopolskiej i międzynarodowej, otrzymali:

Barbara Sikora (ZSLiA) – laureatka XII Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Turystyce,
Marta Selka (ZSLiA) – laureatka XLVIII edycji Olimpiady Wiedzy i Umiejętności Rolniczych w bloku architektura krajobrazu,
Miłosz Zakrzewski (LO) – finalista ogólnopolskiego konkursu Liga Matematyczna im. Zdzisława Matuskiego,
Olena Ossowska (LO) – laureatka Wojewódzkiego Konkursu Przedmiotowego z języka niemieckiego 2024/2025,
Patrycja Gwizdata (LO) – złoty medal na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski Kobiet U17 w piłce nożnej, srebrny medal na Mistrzostwach Centralnej Ligi Juniorek U18 oraz brązowy medal na Młodzieżowych Mistrzostwach Polski Kobiet U19,
Kamil Kosowski (LO) – laureat wielu konkursów wokalnych, m.in. I miejsca w XVIII International Contest of Art, III miejsca na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki „Kwiatnik” oraz zdobywca nagród na festiwalach piosenki krajowych i międzynarodowych,
Antonina Rogalska (LO) – wielokrotna zwyciężczyni motocyklowych Mistrzostw Śląska, II miejsce w klasyfikacji generalnej w klasie SST 300 Kobiet,
Ivan Shelekhov (LO) – medalista w zapasach: III miejsce na Mistrzostwach Polski LZS U23, II miejsce na Międzynarodowych Mistrzostwach Polski U22 oraz II miejsce w Ogólnopolskim Turnieju Mikołajkowym do lat 17,
Oliwia Jelińska (LO) – zwyciężczyni Ogólnopolskiego Festiwalu Tańca Rudolf w kategoriach Jazz Solo i Modern Solo, II miejsce na Mistrzostwach Mokotowa w Tańcu Sportowym,
Magdalena Śpica (LO) – nagroda w 55. Międzynarodowym Konkursie Plastycznym PENTEL w Japonii,
Weronika Dudzik (LO) – złota medalistka XXXI Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży w boksie, zwyciężczyni Chełmińskiego Ringu 2024, reprezentantka kadry narodowej,
Paweł Kołodziejcki (ZSLiA) – II miejsce w Polsce w klasie MX Quad Junior.

Jednorazowe stypendium zdobył m.in. medalista w zapasach Ivan Shelekhov, uczeń tucholskiego LO. Na zdjęciu w towarzystwie starosty Andrzeja Urbańskiego i dyrektora Waldemara Ptaka.

Za moich czasów tego nie było. (...) Tym bardziej gratuluję wam z całego serca – za ogromny trud, ciężką pracę, wyrzeczenia, których potraficie się podejmować oraz za wasze znakomite osiągnięcia dydaktyczne – zwrócił się do stypendystów dyrektor Ptak.

W podobnym tonie wypowiedział się również starosta, który zauważył, że współcześnie dostęp do wiedzy jest powszechny dzięki internetowi. Problemem pozostaje jednak to, że w przestrzeni cyfrowej równie łatwo jak spraw-

Wśród stypendystów najliczniejszą grupę stanowili uczniowie i uczennice z ZSLiA w Tucholi.

– Otrzymane stypendium jest dla nas nie tylko nagrodą za dotychczasowe osiągnięcia, ale przede wszystkim motywacją do jeszcze większego wysiłku i działania. To dowód na to, że warto się starać – podkreślił uczeń „Nowodwórka”, dziękując jednocześnie nauczycielom i wychowawcom za codzienną pomoc, wsparcie oraz inspirację.

Wydarzenie uświetnił występ Alexandra McCoola i Marty Wojtas.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Tym razem gospodarzem uroczystości był „Nowodwórka”. Wręczenie stypendiów odbyło się na auli.

10 - 16 października 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DODATKOWEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Piątek

21:50 Zaklinacz deszczu
TVP KULTURA

Kryminal, dramat sądowy, USA, 1997
Rudy Baylor, świeżo upieczony prawnik, staje oko w oko z potężnym towarzystwem ubezpieczeniowym Great Benefit, które nie chce pokryć kosztów leczenia chłopca chorego na białaczkę. Kiedy jednak sprawa trafia do sądu, towarzystwo proponuje warę 75 tys. dolarów ugodę. Intuicja Rudyego podpowiada mu jednak, aby się na to nie godzić, gdyż właśnie wpadł na trop wielkiej afery. Rozpoczyna się trudny i zawły proces sądowy, w którym bohater musi stawić czoła rzeszy prawników wynajętych przez towarzystwo.
INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 00:10

Sobota

00:25 Most szpiegów
POLSAT

Sensacyjny, USA, Niemcy, 2014
Rok 1957, trwa Zima Wojna. Napięcie między mocarstwami - USA i Związkiem Radzieckim narasta. Kiedy FBI aresztuje niejakiego Rudolfa Abła, sowieckiego szpiega żyjącego w Nowym Jorku, strach i paranoja jeszcze eskalują. Amerykański niezależny prawnik i były prokurator w Procesie Norymberskim - James B. Donovan, chociaż ma niewielkie doświadczenie w tego typu sprawach, podejmuje się jego obrony i udaje mu się wynegocjować zamiast kary śmierci - wyrok 30 lat więzienia.
INNE DATY EMISJI: WTOREK, 01:05

Niedziela

13:25 Terminal
TVP PULS

Komedia romantyczna, USA, 2004
Victor Navorski (Tom Hanks), turysta ze Wschodniej Europy, dociera na lotnisko JFK w Nowym Jorku. Podczas podróży w jego ojczyźnie doszło do zamachu stanu. Ze względu na obalenie rządu, amerykańskie władze nie chcą uznać dokumentów Victora, tym samym nie może wkroczyć na teren USA, ani wrócić do swojego Państwa. Lotnisko staje się jego domem. Victor, aby się dostosować próbuje znaleźć pracę, zdobywa nowych przyjaciół, a także... zakochuje się w stewardesie Amelii (Catherine Zeta-Jones)...

Poniedziałek

20:00 Aida
TVP KULTURA

Dramat, Francja, Norwegia, Niemcy, Rumunia, 2020
Nominowany do Oscara w 2021 r. w kategorii film zagraniczny, nagrodzony także Europejską Nagrodą Filmowa dla najlepszego dzieła europejskiego 2020 r. i dwiema Nagrodami Specjalnymi na MFF w Wenecji w 2020 r. głośny dramat Jasmiły Zbanić, wstrząsająca opowieść o bezradności ofiar wobec okrucieństwa wojennej maszyny zbrodni. Połowa lat 90. XX wieku, trwa wojna na Bałkanach. Do Srebrenicy wkraczają oddziały serbskie. Pracująca w tamtejszej bazie ONZ tłumaczka Aida próbuje ocalić swoją rodzinę - męża i dwóch dorosłych synów.
INNE DATY EMISJI: WTOREK, 00:25

Wtorek

03:05 Wojny przyszłości. Autonomiczna broń i sztuczna inteligencja
TVP 2

Dokument, Francja, 2022
Film o nowej technice wojennej, autonomicznej broni i sztucznej inteligencji wykorzystywanej coraz częściej w czasie konfliktów zbrojnych. Kijów, 12 marca 2022 roku. Siedemnasty dzień wojny na Ukrainie. Nad domami pikuje dron o metrowej rozpiętości skrzydeł. Na pozór nieuzbrojony, nie rzuca się w oczy. Zniszczony nie wyróżnia się na tle zniszczeń po rosyjskiej napaści. Ma jednak wyjątkowe znaczenie. To Kub BLA - dron-samobójca, sterowany przez sztuczną inteligencję. Krążąc samodzielnie nad obszarem wyznaczonym do ataku, w każdej chwili może uderzyć w cel.

Środa

22:20 Monachium
TVP PULS

Thriller, USA, Kanada, Francja, 2005
Po zamachu na izraelskich sportowców podczas igrzysk olimpijskich w Monachium w 1972 roku, premier Golda Meir zatwierdza tajną operację mającą na celu wyeliminowanie wszystkich odpowiedzialnych za atak. W Szwajcarii zostaje powołany pięciosobowy zespół, na którego czele staje Avner - agent wywiadu izraelskiego. Korzystając z pomocy płatnych informatorów, grupa przemierza Europę i Bliski Wschód, ścigając wyznaczone cele, jednocześnie pozostając pod czujnym okiem CIA, KGB, OWP i własnych przełożonych. Z każdą kolejną akcją narastają napięcie, wątpliwości i bezsenne noce...

Czwartek

01:00 Dekalog - Dziewięć
TVP KULTURA

Dramat, Polska, 1988
Roman i Hanka to kochające się, dobrze sytuowane małżeństwo. Na przeszkodzie ich wspólnemu szczęściu staje choroba - impotencja męża. Roman wie, że nie ma prawa do zazdrości, a jednocześnie ze wzmogoną siłą odczuwa ją. Śledzi i szpieguje Hankę. Myśli, że odkrył romans Hanki, ale z jej strony w kontaktach z młodym studentem Politechniki nie ma żadnego uczuć. W tych burzliwych okolicznościach małżonkowie znowu się odnajdują. Postanawiają, że Hanka na jakiś czas wyjedzie w góry, aby obydwójce mogli ochłonąć i odpocząć od siebie. Pewnego dnia...
INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 01:00

PIĄTEK • 10 października

TVP 1

TVP 2

- 05:25 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
- 06:10 Akacja 38 - serial, 2017
- 07:00 Transmisja Mszy Świętej
- 07:30 Agape Blisko Ciebie - mag.
- 08:00 Serwis Info
- 08:20 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny
- 09:00 Ranczo - serial obycz., 2015
- 10:00 Komisarz Alex - serial krym.
- 11:00 Agropogoda - serial
- 12:00 Serwis Info
- 12:10 Agrobiznes
- 12:30 Agropogoda - magazyn
- 12:40 Magazyn Rolniczy
- 12:55 Świat swistaka - dokument, Franc., 2024
- 14:00 Wichrowe wzgórze - serial
- 15:00 Serwis Info
- 15:15 Reporteryzacja - magazyn
- 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
- 16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
- 17:00 Teleexpress; Pogoda

- 04:40 Na dobre i na złe - serial obyczajowy
- 05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021
- 06:20 Anna Dymna - spotkanie się - rozmowa
- 06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
- 07:30 Pytanie na śniadanie - magazyn poranny
- 11:55 Jedzenie ma znaczenie
- 12:30 Koło fortuny - teleturniej
- 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
- 14:05 Va Banque - teleturniej
- 14:35 Na sygnale - serial fabularny
- 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
- 16:00 Koło fortuny - teleturniej
- 16:35 Familiada - teleturniej

TVN

POLSAT

TVP Kultura

TV Puls

TVN 7

TV 4

- 05:40 Uwaga! - program interwencyjny
- 05:55 Ukryta prawda - W życie Marty i Rafała wkradła się rutyna. Marta jest coraz bardziej sfrustrowana. Pewnego dnia dostaje zaproszenie do kobiecego kregu na ceremonii kakao. Jest zaintrygowana i...
- 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
- 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny
- 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
- 13:55 The Floor - teleturniej
- 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy
- 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
- 17:55 Detektywi - serial kryminalny
- 19:00 Fakty

- 06:00 Nowy Dzień z Polsat News
- 08:00 Halo tu Polsat - poranny program informacyjno-rozrywkowy
- 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny
- 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny
- 15:50 Wydarzenia - program informacyjny
- 16:10 Pogoda
- 16:20 Interwencja - magazyn reporterów
- 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy
- 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny. Przebrany za dostawcę jedzenia mężczyzna z zimną krwią zabija właściciela restauracji. Śledczy szybko ustalają, że lokalem interesował się...
- 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy

- 06:05 Afisz kulturalny ekstra
- 06:15 Muzyczne poranki
- 06:35 Tamte lata, tamte dni - Marian Opania - magazyn
- 07:15 Podróże z historią - 320 metrów pod ziemią - dokument, Polska, 2015
- 07:55 Którędy po sztuce - Kader Attia - Kultura, inna natura poprawiona - magazyn
- 08:25 Film dla kosmitów - familijny, Polska, 2022
- 09:50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina
- 14:45 Retro kino - Johnny Guitar - fab., USA, 1954. Wiedeń wybudowała sobie swój salon z dala od miasteczka. Do jego ochrony sprowadza swojego dawnego znajomego, Johnny'ego Guitara.

- 06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
- 08:00 Kobra - oddział specjalny - Cierpiący na demencję ojciec Paula zostaje wytypowany przez przestępców do ukrycia pieniędzy. Paul postanawia oddać się w ręce bandytów, aby pomóc swojemu tacie.
- 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym.
- 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
- 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy
- 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 0 północy nad śpiącym Leszkiem staje, z nożyczkami w ręku, jego teściowa Krystyna...
- 15:50 Ranczo - serial kom., Polska
- 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny

- 05:30 Szkoła - Największy szkolny podrywacz, Arek Daniluk, zaprzyjaźnił się z koleżanką z klasy, Jadźką Stefaniak i dzięki niej zafascynował się chemią. Wkrótce Arek odkrywa, że...
- 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
- 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Z mieszkania zniknęła kilkuletnia dziewczynka. Sprzedawczyni z pobliskiego sklepu zeznaje, że widziała dziecko w towarzystwie starszej dziewczyny...
- 12:55 Detektywi - Z konta 75-letniej Leokadii Hernik zniknął milion złotych.
- 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska
- 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
- 16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny

- 06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
- 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej? 19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 20:00 Gwiazdy Kabaretu - program rozrywkowy 22:05 Jason Bourne - sensacyjny, USA, Chiny, 2016
- 00:40 STOP Drogówka - serial policyjny 01:40 Hardkorowy lombard 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkapy TV Okazje

TV Trwam

- 09:35 Św. na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Głos Polski 11:35 Natura et Homo 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Głos serca 13:05 Pasionat muzyki i malarstwa. Marcin Zamecki 13:30 Msza św. 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Natura Obiektywnie 16:30 Katolicy a tożsamość Europy 17:00 Serial z życia Jezusa 17:30 Łączy Nas Historia 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Msza św. 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Zawód: Prymas Polski 22:50 Przegląd Tygodnika „Niedziela”

- 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
- 18:10 Klan - telenowela TVP
- 18:45 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017
- 19:30 Program inform. 19.30
- 19:55 Pytanie dnia
- 20:10 Sport
- 20:15 Pogoda
- 20:30 Zaraz wracam - serial, 2025
- 21:10 Komisarz Alex - serial krym.
- 22:10 Sokielski wieczorową porą - talk-show
- 23:15 Vabank II, czyli riposta - kom. sens., Polska, 1984
- 01:00 Wykrywacz kłamstw - magazyn
- 01:25 Drelich - serial, 2025
- 02:25 Rocky Balboa - dram., USA, 2006
- 04:10 Tacy byliśmy - reportaż

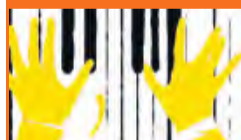
- 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
- 18:15 Va Banque - teleturniej
- 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
- 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
- 20:45 Postaw na milion - teleturniej
- 21:45 Tak to leciało - teleturniej muzyczny
- 22:45 To jest grane - magazyn muzyczny
- 23:15 James Bond - W tajnej służbie Jej Królewskiej Mości - sens., Wlk. Bryt., 1969
- 01:50 Morderstwa w Nimes - film kryminalny, Franc., 2024
- 03:25 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2015

- 19:30 Sport
- 19:40 Pogoda
- 19:50 Uwaga! - program interwencyjny
- 20:00 Flash - przyg., USA, Kan., N. Zel., Australia, 2023
- 23:10 365 dni - film erotyczny, Polska, 2020
- 01:25 Kuba Wojewódzki - talk-show
- 02:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
- 03:25 Szpital św. Anny - program obyczajowy
- 04:20 Uwaga! - program interwencyjny
- 04:35 Celnicy kontra przemysłowcy - program edukacyjny
- 05:05 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy

- 18:50 Wydarzenia - program informacyjny
- 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
- 19:30 Sport
- 19:45 Pogoda
- 19:55 Pogoda
- 19:55 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - program muzyczny-rozrywkowy
- 22:05 Krew - serial obyczajowy
- 23:10 Znaki - serial kryminalny
- 01:25 Kryzys - sens., Kanada, Belgia, 2021. Nastoletni przemytnik narkotyków zostaje schwytany i aresztowany przez Królewską Kanadyjską Policję Konną...
- 04:05 Kabaretowa Ekstraklasa
- 04:40 Disco Gramy - program muzyczny
- 05:25 Teleszkapy TV Okazje

- 16:50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina
- 21:50 Zaklinacz deszczu - krym., dramat sądowy, USA, 1997. Rudy Baylor, świeżo upieczony prawnik, staje oko w oko z potężnym towarzystwem ubezpieczeniowym Great Benefit, które nie chce pokryć kosztów leczenia chłopca chorego na białaczkę.
- 00:15 Cena strachu - dram., Franc., 1953
- 02:55 Noc krótkich filmów - Bestie wokół nas - Wizyta
- 03:25 Kino nocne - Navajo Joe - western, USA, 1966
- 05:10 Teledyski

- 20:00 Ostatni ślad - akcja, USA, 2022. Will zatrzymuje się wraz z żoną Lisą na stacji benzynowej. Kobieta nagle znikła w niewyjaśnionych okolicznościach. Will po nieudanej próbie zaangażowania policji, bierze sprawy w swoje ręce.
- 22:00 Londyn w ogniu - akcja, USA, Bułg., Wlk. Bryt., 2016. Pogrzeb premiera Wielkiej Brytanii jest planowany przez terrorystów jako okazja do przeprowadzenia zamachu.
- 23:55 Cash Out - akcja, USA, 2023
- 01:35 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument
- 02:35 Menu na miarę
- 04:55 Dyzur - serial medyczny

- 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy
- 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
- 20:00 Ojciec panny młodej - komedia, USA, 2022
- 22:30 Ślub od pierwszego wejrzenia - reality show
- 23:35 Top Gun: Maverick - akcja, USA, 2022. Jeden z najlepszych lotników Marynarki Wojennej, Pete „Maverick”, pracuje jako pilot testowy, który wciąż jest znany ze swej niesubordynacji...
- 02:15 Hotel Paradise - reality show
- 03:05 Osadzone. Blok F - program obyczajowy
- 03:35 SOS Ekipy w akcji
- 04:25 Druga strona medalu

PONIEDZIAŁEK • 13 października

TVP 1

05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial
 06:10 **Akacja 38** - serial, 2017
 07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
 07:30 **Studio Raban** - magazyn
 08:00 **Serwis Info**
 08:10 **Pogoda Info**
 08:20 **Serial fabularny**
 09:00 **Ranczo** - serial obycz., 2015
 10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
 11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
 12:00 **Serwis Info**
 12:10 **Agrobiznes; Agropogoda**
 12:55 **Podniebni łowcy** - dokument, Niemcy, 2024
 14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
 15:00 **Serwis Info**
 15:15 **Reporteryz** - magazyn
 15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
 16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
 17:00 **Teleexpress; Pogoda**
 17:30 **Jaka to melodia?**

TVP 2

04:35 **Na dobre i na złe** - serial
 05:35 **M jak miłość** - serial, 2021
 06:25 **Rodzina (nie od) święta** - Jak mądrze chwalić dziecko, by go nie zepsuć - magazyn
 06:55 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
 07:30 **Pytanie na śniadanie**
 11:45 **Dla niesłyszących** - **Okrasa łamie przepisy** - magazyn kulinarny
 12:25 **Koło fortuny** - teleturniej
 13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
 14:05 **Va Banque** - teleturniej
 14:35 **Na sygnale** - serial fabularny
 15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023
 16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
 16:35 **Familiada** - teleturniej

18:10 **Klan** - telenowela TVP
 18:45 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2017
 19:30 **Program inform.** 19.30
 19:55 **Pytanie dnia**
 20:10 **Sport**
 20:15 **Pogoda**
 20:30 **Teatr Telewizji** - **Separatka** - spektakl teatralny, 2025
 22:10 **Postscriptum** - dyskusja po spektaklu -
 22:40 **Sól i światło** - dokument, Polska, 2025
 23:50 **Balans bieli** - magazyn
 00:25 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
 00:50 **Chopin. Pragnienie miłości** - dram., Polska, 2002
 03:05 **Trzy sekundy** - fab., Wlk. Bryt., 2019

17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
 18:15 **Va Banque** - teleturniej
 18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.
 19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
 19:55 **Program poradnikowy**
 20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
 20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość”**
 20:55 **M jak miłość** - serial, 2025
 21:55 **Na sygnale** - serial fabularny
 22:55 **W cieniu śmierci** - serial, Fin., 2018
 23:55 **Wojna** - dramat wojenny, Franc., Dania, 2015
 02:00 **Stulecie Winnych** - serial, 2022
 02:55 **Akacja 38** - serial kostiumowy, 2015

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
 05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy. Zostajemy zaproszeni do restauracji „Siesta” w Częstochowie...
 07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
 11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
 13:55 **The Floor** - teleturniej
 14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 16:50 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
 17:55 **Detektywi** - program kryminalny
 19:00 **Fakty**
 19:35 **Sport**
 19:45 **Pogoda**
 19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny

20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny
 20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
 20:55 **The Floor** - teleturniej
 21:35 **Bitwa o gości** - program rozrywkowy
 22:45 **Dzień Bastylli** - akcja, thriller, USA, Franc., Wielka Brytania, Belgia, Luksemburg, Chiny, Niemcy, 2016
 00:30 **Co za tydzień** - magazyn rozrywkowy
 01:15 **Ślepnąc od świateł** - miniserial, Polska
 02:35 **Szpital św. Anny** - program obyczajowy
 04:20 **Uwaga!** - program interwencyjny
 04:35 **Łowcy staroci** - program poradnikowy

POLSAT

06:00 **Nowy Dzień z Polsat News**
 08:30 **Malanowski i Partnerzy** - Ania jako wolontariuszka przebywa w ośrodku terapeutycznym dla dorosłych, skąd niedawno zniknęła córka klientki detektywów...
 09:30 **48H Zaginieni** - serial kryminalny
 10:30 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
 11:35 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
 14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
 15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
 16:10 **Pogoda**
 16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów
 16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
 17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny

18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
 18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
 19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
 19:30 **Sport**
 19:45 **Pogoda**
 19:55 **Milionerzy** - teleturniej
 20:30 **Mega hit - Przykłady obywateli** - sens., Wlk. Bryt., Nor., Chiny, 2019
 23:05 **Death Race: Wyścig śmierci** - sens., USA, Niemcy, Wlk. Bryt., 2008
 01:15 **Safe House** - sens., USA, Jap., 2012
 03:55 **Ewa gotuje** - program kulinarny
 04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
 05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny**
 06:10 **Muzyczne poranki**
 07:00 **Od ucha do ucha - Luz i dźwięki - I Symfonia - Orkiestra - II Symfonia - Ocean - III Symfonia - Wulkan** - filmy anim.
 07:25 **Tamte lata, tamte dni** - **Joanna Szczepkowska** - magazyn
 08:05 **Rozmowy z Wartburgiem** - dok., Polska, 2015
 08:45 **XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina** - ogłoszenie wyników II etapu przesłuchań
 09:00 **Kapitan Sowa na tropie** - serial, 1965
 10:20 **Profesor na drodze** - film TVP, 1973
 11:35 **Przekładaniec** - kom., Polska, 1968
 12:20 **Botticelli, Inferno** - dok., Włochy, 2016

14:00 **Wstęp wolny** - felieton
 14:20 **Tamte lata, tamte dni** - **Artur Barciś** - magazyn
 15:00 **Złoto dezertów** - kom., Polska, 1998
 17:10 **Kapitan Sowa na tropie** - serial, 1965
 18:30 **Przynoszę ci dzikość** - dok., Polska, 2024
 20:00 **Aida** - dram., Franc., Nor., Niemcy, Rum., 2020
 21:55 **XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina**
 22:55 **Zabawna buzia** - kom., USA, 1957
 00:50 **Sprawa Kramerów** - dram. sądowy, USA, 1979
 02:45 **YWAA. Wojciech Brzuszewski** - dok., Polska, 2023
 04:15 **Ciuciubabka** - film TVP, 1977
 05:20 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Policjanci z Miami** - serial kryminalny
 08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Semir chce odwiedzić swoją dawną szefową, ale dowiaduje się, że kobieta przebywa w szpitalu psychiatrycznym. Przeczują, że ta sprawa może mieć drugie dno i trafia na trop spisku.
 09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
 10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
 11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
 13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - 23-letni Bartek Anduła ma nietypową pasję - przeszesuje akwenty magnesem neodymowym w poszukiwaniu historycznych przedmiotów. Pewnego dnia odławia...
 15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
 18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
 20:00 **Likwidator** - akcja, USA, 2013
 22:05 **Ostatni ślad** - akcja, USA, 2022
 00:05 **Węgiel** - thriller, Franc., Belgia, 2017. Antoine Roca to francuski biznesmen, który próbuje ocalić swoją firmę przed upadkiem. Mężczyzna decyduje się więc na oszustwo...
 02:10 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
 03:05 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
 04:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
 05:00 **Dzielnica strachu** - serial

15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
 18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument fabularny
 20:00 **Likwidator** - akcja, USA, 2013
 22:05 **Ostatni ślad** - akcja, USA, 2022
 00:05 **Węgiel** - thriller, Franc., Belgia, 2017. Antoine Roca to francuski biznesmen, który próbuje ocalić swoją firmę przed upadkiem. Mężczyzna decyduje się więc na oszustwo...
 02:10 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
 03:05 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
 04:05 **Taki jest świat** - przegląd wydarzeń z całego globu.
 05:00 **Dzielnica strachu** - serial

TVN 7

05:30 **Szkoła** - Żaneta Grzegorzcyk z licealnej 3d ciągle nie może poradzić sobie z tym, że miesiąc temu inna uczennica próbowała wyrzucić jej krzywdę. Żaneta nie chce zgłosić się po pomoc do psychologa...
 08:20 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 11:25 **W-11 Wydział Śledczy** - program kryminalny
 12:55 **Detektywi** - program kryminalny
 14:55 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
 15:55 **Sąd rodzinny** - program sądowy
 16:55 **Sekrety życia** - serial paradokumentalny
 17:55 **Zagadki losu** - program obyczajowy
 19:00 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 20:00 **Hotel Paradise** - reality show

21:05 **41 dni nadziei** - przyg., USA, Islandia, Hong Kong, 2018. Tami Oldham i Richard Sharp poznali się przypadkiem i zakochali się w sobie bezgranicznie. Ich zagłówek wpływa w jeden z najbardziej katastrofalnych huraganów w historii.
 23:10 **Droga powrotna** - obycz., USA, Kan., 2020
 01:30 **Mówię Wam** - talk-show
 02:20 **Wrota piekiel** - program rozrywkowy
 03:10 **Osadzone. Blok F** - program obyczajowy
 03:40 **SOS Ekipy w akcji** - program
 04:25 **Fachowcy** - program paradokumentalny
 05:00 **Druga strona medalu** - talk-show

TV 4

06:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej** 07:55 **Bogaty Dom** - Biedny Dom - program paradok. 08:55 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 10:55 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy 11:55 **Trudne sprawy** - program obyczajowy 14:55 **Ktoś tu kłamie?** 16:55 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 18:00 **Łowcy skarbów. Kto da więcej** 19:00 **Policjantki i Policjanci** - serial paradok. 20:00 **Uroczysko** - serial krym. 20:30 **Sprawiedliwi** - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 **Sprawiedliwi. Trójmiasto** 22:40 **Krwawa rozgrywka** - sensacyjny, Chiny, Hong Kong, 2017 00:55 **Love Island. Wyspa miłości** - reality show 01:55 **Hardkorowy lombard** 02:55 **SuperLudzie** - serial o osobach z niepełnosprawnościami 05:30 **Telezakupy TV Okazje**

TV Trwam

08:00 **Inf. dnia** 08:15 **Wieś** - to też Polska 09:15 **Słowo życia** 09:20 **Mateczniki Polskości** 09:30 **Moja katolicka rodzina** 09:55 **Św. na każdy dzień** 10:00 **Inf. dnia** 10:15 **Rozmowy niedok.** 11:20 **Stan Bezp. Państwa** 11:30 **Warto być ojcem** 12:00 **Anioł Pański** 12:03 **Inf. dnia** 12:20 **Matusia** - siostra Matylda Getter 13:30 **Msza św.** 14:30 **Spektakl teatralny: Powrót posła** 15:50 **Ma się rozumieć** 16:00 **Inf. dnia** 16:10 **Sanktuaria polskie** 16:30 **Porady Medyczne Bonifratrów** 17:00 **Porady Medyczne Bonifratrów** 17:30 **Spotkanie Rodziny Radia Maryja** 20:00 **Inf. dnia** 20:20 **Różaniec** 20:50 **Mysłąc Ojczyzna** 21:00 **Apel Jasnog.** 21:20 **Inf. dnia** 21:40 **Polski Punkt Wiedzenia** 22:00 **Z wędką nad wodę** 22:30 **Dzieci Andersa** - Powrót do Afryki 23:30 **Razem możemy wszystko**

WTOREK • 14 października

TVP 1

05:25 **Wichrowe wzgórze** - serial
 06:10 **Akacja 38** - serial 2017
 07:00 **Transmisja Mszy Świętej**
 07:30 **Kościół z bliska**
 08:00 **Serwis Info**
 08:10 **Pogoda Info**
 08:20 **Zaraz wracam** - serial, 2025
 09:00 **Ranczo** - serial obycz., 2015
 10:00 **Komisarz Alex** - serial krym.
 11:00 **Ojciec Mateusz** - serial
 12:00 **Serwis Info**
 12:10 **Agrobiznes**
 12:30 **Agropogoda** - magazyn
 12:40 **To się oplaca** - magazyn
 12:55 **Życie na biegunach** - dokument, Australia, 2022
 14:00 **Wichrowe wzgórze** - serial obycz., Turcja, 2024
 15:00 **Serwis Info**
 15:15 **Reporteryz** - magazyn
 15:35 **Gra słów. Krzyżówka** - teleturniej
 16:05 **Dziedzictwo** - serial, Turcja
 17:00 **Teleexpress**

TVP 2

04:40 **Na dobre i na złe** - serial
 05:35 **M jak miłość** - serial, 2021
 06:25 **500 lat Reformacji na Mazurach** - reportaż
 06:55 **Dla niesłyszących** - **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
 07:30 **Pytanie na śniadanie** - w tym: **Serwis Info i Pogoda Flesz**
 11:45 **Rosół polski** - magazyn kulinarny
 12:30 **Koło fortuny** - teleturniej
 13:15 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022
 14:05 **Va Banque** - teleturniej
 14:35 **Na sygnale** - serial fabularny
 15:05 **La Promesa - pałac tajemnic** - serial, Hiszp., 2023
 16:00 **Koło fortuny** - teleturniej
 16:35 **Familiada** - teleturniej
 17:20 **Miłość i nadzieja** - serial obycz., Turcja, 2022

17:20 **Pogoda**
 17:30 **Jaka to melodia?** - teleturniej muzyczny
 18:10 **Klan** - telenowela TVP
 18:45 **Akacja 38** - serial, 2017
 19:30 **Program inform.** 19.30
 19:55 **Pytanie dnia**
 20:10 **Sport**
 20:15 **Pogoda**
 20:30 **Zaraz wracam** - serial, 2025
 21:05 **Wichry namiętności** - melodramat, USA, 1994
 23:25 **Rzeczne wakacje** - kom. romant., USA, 1953
 01:30 **Wykrywacz kłamstw** - magazyn
 01:55 **Licencja na uwodzenie** - kom. romant., Franc., 2010
 03:45 **Riffi po sześćdziesiątce** - kom., Polska, 1989

18:15 **Va Banque** - teleturniej
 18:50 **Jeden z dziesięciu** - telet.
 19:25 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
 19:55 **Program poradnikowy**
 20:05 **Barwy szczęścia** - serial obycz., 2025
 20:40 **Kulisy serialu „M jak miłość”**
 20:55 **M jak miłość** - serial, 2025
 21:55 **Na sygnale** - serial fabularny
 22:25 **Magazyn Ekspresu Reporterów**
 23:30 **Karate po polsku** - obycz., Polska, 1982
 01:15 **Kod Annie Parker** - fab., USA, 2013
 03:05 **Wojny przyszłości. Autonomiczna broń i sztuczna inteligencja** - dokument, Franc., 2022

TVN

05:40 **Uwaga!** - program interwencyjny
 05:55 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 06:50 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
 07:45 **Dzień Dobry TVN** - magazyn poranny
 11:40 **Kuchenne rewolucje** - program kulinarno-rozrywkowy
 13:55 **The Floor** - teleturniej
 14:35 **Ukryta prawda** - program obyczajowy
 16:50 **Szpital św. Anny** - serial obycz., Polska
 17:55 **Detektywi** - program kryminalny
 19:00 **Fakty**
 19:35 **Sport**
 19:45 **Pogoda**
 19:55 **Uwaga!** - program interwencyjny
 20:10 **Doradca smaku** - program kulinarny

20:15 **Na Wspólnej** - serial obycz., Polska
 20:55 **The Floor** - teleturniej
 21:35 **Ślub od pierwszego wejrzenia** - reality show
 22:40 **Kuba Wojewódzki** - talk-show
 23:45 **Superwizjer** - magazyn reporterów
 00:25 **Bridget Jones III** - komedia, Francja, Irlandia, USA, Wlk. Bryt., Chiny, 2016
 02:55 **Szpital św. Anny** - program obyczajowy
 03:50 **Uwaga!** - program interwencyjny
 04:05 **Łowcy staroci** - program poradnikowy
 05:00 **Jak to jest zrobione** - serial popularnonaukowy, Kanada

POLSAT

06:00 **Nowy Dzień z Polsat News**
 08:30 **Malanowski i Partnerzy** - Znika dwóch osiemnastolatków. Rodzice jednego z chłopców wynajmują detektywów, żeby pomogli w poszukiwaniach.
 09:30 **48H Zaginieni** - serial kryminalny
 10:30 **Trudne sprawy** - program obyczajowy
 11:35 **Gliniarze** - Pod Warszawą dochodzi do porwania właścicielki hotelu. Działania detektywów ujawniają przestępczy proceder na terenie obiektu.
 14:40 **Dlaczego ja?** - serial paradokumentalny
 15:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
 16:15 **Pogoda**
 16:20 **Interwencja** - magazyn reporterów

16:30 **Na Ratunek 112** - serial obyczajowy
 17:00 **Gliniarze** - serial paradokumentalny
 18:00 **Pierwsza miłość** - serial obyczajowy
 18:50 **Wydarzenia** - program informacyjny
 19:15 **Gość Wydarzeń** - rozmowa dnia
 19:30 **Sport**
 19:45 **Pogoda**
 19:55 **Milionerzy** - teleturniej
 20:30 **Ninja vs Ninja** - program rozrywkowy
 22:30 **Stan obłączenia** - sens., USA, 1998
 01:05 **Most szpiegów** - sens., USA, Niemcy, 2014
 04:40 **Disco Gramy** - program muzyczny
 05:25 **Telezakupy TV Okazje**

TVP Kultura

06:05 **Afisz kulturalny**
 06:15 **Muzyczne poranki**
 07:00 **Tamte lata, tamte dni** - **Jerzy Bończak** - magazyn
 07:45 **Podróże z historią** - **Legenda „Czarnej Wołgi”** - dokument, Polska, 2015
 08:25 **Kapitan Sowa na tropie** - serial kryminalny, Polska, 1965
 09:50 **XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina**
 13:40 **Pavoncello** - obyczajowy, krótkometrażowy, Polska, 1967
 14:20 **Ogłoszenie matrymonialne** - obycz., Polska, 1972
 15:25 **Kapitan Sowa na tropie** - serial, 1965
 16:50 **XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina**

21:40 **Lekkie obyczaje - Mój tydzień z Marilyn** - biograficzny, dramat, USA, Wlk. Bryt., 2011
 23:30 **Nocny dokument** - **Reżyserzy - Antoine Fuqua** - dokument, Wlk. Bryt., 2018
 00:25 **Na wschód od Hollywood** - **Aida** - dram., Franc., Nor., Niemcy, Rum., Austria, Niderl., Bośnia i Hercegowina, 2020
 02:20 **Którędy po sztukę** - **Kader Attia** - **Kultura, inna natura poprawiona** - magazyn
 02:35 **Cudze szczęście** - obyczajowy, Polska, 1997
 04:20 **Dziwak? - interpretacje** - dokument, Polska, 2021
 05:30 **Teledyski**

TV Puls

06:00 **Policjanci z Miami** - serial kryminalny
 08:00 **Kobra - oddział specjalny** - Na autostradzie dochodzi do katastrofy samolotu. Wśród pasażerów znajduje się bloger informacyjny, który został uprowadzony.
 09:00 **Unforgettable: Zapisane w pamięci** - serial krym.
 10:00 **Zbuntowany anioł** - serial obyczajowy
 11:55 **Wspaniałe stulecie** - serial kostiumowy
 13:50 **Lombard. Życie pod zastaw** - Amerykanka Tori Loyd to 24-letnia głuchoniema specjalistka od tłumaczenia na żywo koncertów rapowych na język migowy. Raper Wojan żąda od swojego menadżera „Bilona”, żeby sprowadził ją na jego koncerty.
 15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
 18:00 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
 20:00 **Dziedzictwo krwi** - akcja, USA, Franc., 2016
 21:35 **Nozownik** - akcja, USA, 2003
 23:30 **Zielona strefa** - akcja, USA, 2010. Matt Damon wyrusza na front, aby odkryć jedną z najgroźniejszych broni na świecie - prawdę...
 01:55 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny
 02:55 **Lombard. Życie pod zastaw** - paradokument
 03:55 **Menu na miarę** - program kulinarny
 05:00 **Dzielnica strachu** - serial kryminalny

15:50 **Ranczo** - serial kom., Polska
 18:00 **Lombard. Życie pod zastaw**

ŚRODA • 15 października		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interw. obyczajowy 05:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy. Pracowania dobrych smaków - Rozmawiamy w Szczecinie powstała z prawdziwej pasji i miłości do dobrej kuchni. I właśnie dzisiaj ją odwiedzimy. 07:45 Dzień Dobry TVN 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda	06:00 Nowy Dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Podczas wiejskiego wesela giną koperty z pieniędzmi. Rodzice panny młodej podejrzewają o kradzież rodzinę zięcia. Okazuje się, że... 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny	06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 07:05 Tamte lata, tamte dni - Ewa Błaszczyk - magazyn 07:45 Podróże z historią - Prezydentki siedziby - dokument, Polska, 2015 08:25 Kapitan Sowa na tropie - serial kryminalny, Polska, 1965 09:50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 13:45 Przynoszę ci dzikość - dokument, Polska, 2024 15:10 Wyjazd służbowy - obycz., psychologiczny, Polska, 1975 16:05 Ktośedy po sztukę - Tomasz Machciński - Portrety - magazyn 16:25 Informacje kulturalne 16:50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Młodociągnięci bandyci napadają na klientów stacji benzynowej. Pewnego dnia sprawy nie idą po ich myśli, a kieszonkowcy stają się celem płatnych morderców. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 55-letni Władimir Smyk jest rolnikiem, który pozyskuje drewno opałowe na zimę z wyznaczonego i przydzielonego mu przez leśniczego terenu leśnego. Po sąsiedztwie taką działkę otrzymuje Stefan Kłoda. W nocy na działce Smyka ktoś wyciął zdrowe drzewa... 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Skazany - thriller, USA, 2017 22:20 Monachium - thriller, USA, Kan., Franc., 2005. Po zamachu na izraelskich sportowców podczas igrzysk olimpijskich w Monachium w 1972 roku, premier Golda Meir zatwierdza tajną operację mającą na celu wytopnienie i wyeliminowanie osób odpowiedzialnych za atak. 01:45 Menu na miarę - program kulinarny 02:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Dzielnica strachu - serial	05:30 Szkoła - Licealistka Luiza Ciechowicz ma bardzo zazdrosnego chłopaka. Karol zabrania ukochanej wzięcia udziału w warsztatach tanecznych, które mają odbyć się w ich szkole. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - W bramie jednej z kamienic ktoś śmiertelnie pobił kobietę, która robiła zakupy w pobliskich butikach. Niebawem okazuje się, że na sąsiednim podwórku została zaatakowana dozorczyni. 12:55 Detektywi - Detektywi wznawiają sprawę Partycji Hałas, która kilka lat wcześniej zaginęła i została uznana za zmarłą. 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Jason Bourne - sens., USA, Chiny, 2016 01:05 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:05 Hardkorowy lombard 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkapy TV Okazje
16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? 18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport; Pogoda 20:30 Zaraz wracam - serial, 2025 21:10 Czarny motyl - fab., USA, 2017 22:55 Figurant - obycz., Polska, 2023 00:55 Wykrywacz kłamstw - magazyn 01:20 Wichry namiętności - melodramat, USA, 1994 03:40 Magazyn Ekspresu Reporterów 04:40 Tacy byliśmy - Czerwone gitary - reportaż	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:40 Przepis dnia 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Na sygnale - serial fabularyzowany 22:55 Peaky Blinders - serial, Wlk. Bryt., 2016 00:10 Szansa na miłość - fab., USA, 2023 01:50 W cieniu śmierci - serial, Fin., 2018 02:35 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2015 03:25 Dzieci w niewoli lajków - dok., Franc., 2024	19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Top Model - reality show 23:15 365 dni - film erotyczny, Polska, 2020 01:40 Dzień Bastylli - sens., USA, Franc., Wlk. Bryt., Belgia, Luks., Chiny, Niemcy, 2016 03:15 Szpital św. Anny - program obyczajowy 04:05 Uwaga! - program interwencyjny 04:20 Łowcy staroci - program poradnikowy 05:15 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Milionierzy - teleturniej 20:30 K2. Jedziemy po bandzie - program rozrywkowy 22:00 Komedio w środa - Kiler-ów 2-óch - kom., Polska, 1999 00:40 Sąsiedzi 2 - kom., USA, Chiny, 2016 02:35 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 03:40 Kabaretowa Ekstraklasa 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkapy TV Okazje	21:40 Panorama kina polskiego - Dekalog - Dziewięć - dramat, Polska, 1988 22:50 Tamte lata, tamte dni - Ewa Błaszczyk - magazyn 23:30 Profesor T - Łabędzi śpiew - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2016 00:30 Za garść dolarów - western, Hiszp., Włochy, Niemcy, 1964 02:25 Lekkie obyczaje - Mój tydzień z Marilyn - biograficzny, USA, Wlk. Bryt., 2011 04:15 Informacje kulturalne - magazyn 04:45 Pavoncello - obyczajowy, krótkometr., Polska, 1967 05:30 Teledyski	15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 Skazany - thriller, USA, 2017 22:20 Monachium - thriller, USA, Kan., Franc., 2005. Po zamachu na izraelskich sportowców podczas igrzysk olimpijskich w Monachium w 1972 roku, premier Golda Meir zatwierdza tajną operację mającą na celu wytopnienie i wyeliminowanie osób odpowiedzialnych za atak. 01:45 Menu na miarę - program kulinarny 02:45 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 03:25 Menu na miarę - program kulinarny 04:00 Dzielnica strachu - serial	15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:05 Sala samobójców. Hejter - obycz., Polska, 2020 23:50 Ojcowie i córki - obycz., USA, Włochy, 2016 02:15 Hotel Paradise - reality show 03:05 Wrota piekieł - program rozrywkowy 03:55 Ekipy w akcji - program 04:45 Usterka - program poradnikowy	09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Audycja Generalna Ojca Św. Leona XIV z Watykanu 11:10 Mateczniki Polskości 11:25 Jestem mamą 11:40 Myśląc Historia 11:50 Krótka Historia Zławienia - Bóg spotyka się z człowiekiem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Zuzela - tu wszystko się zaczęło 13:00 Promień z Fatimy 13:30 Misja św. 14:30 Misja Szczecin - Madagaskar 15:00 Kuźnia Redemptorystów 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Trufle w Polsce 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Historie animowane z Nowego Testamentu 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia

CZWARTEK • 16 października		TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
TVP 1	TVP 2	05:40 Uwaga! - program interwencyjny 05:55 Ukryta prawda - 33-letnia Alicja dowiaduje się, że jej mąż zginął w wypadku, jadąc na motocyklu. Po pogrzebie Daniela dziewczyna poznaje Igora, który... 06:50 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 07:45 Dzień Dobry TVN - magazyn poranny 11:40 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 13:55 The Floor - teleturniej 14:35 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:50 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 17:55 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport	06:00 Nowy Dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Emerytowany policjant i przyjaciel Malanowskiego umiera na zawał, zostawiając nierozwiązaną sprawę sprzed lat - morderstwa dziewczyny Danki Raczkowskiej. Detektywi postanawia przejrzyć zapiski zmarłego... 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - serial paradokumentalny 14:40 Dlaczego ja? - serial paradokumentalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:30 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy	06:05 Afisz kulturalny 06:15 Muzyczne poranki 06:45 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Grabowski - magazyn 07:25 Podróże z historią - Piękno wykute w stali - dokument, Polska, 2015 08:10 Córka generała Pankratowa - dramat, Polska, 1934 09:50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 13:40 Fabryka czasu - dokument, Francja, 2021 15:00 Wstęp Wolny - felieton 15:25 Kapitan Sowa na tropie - serial kryminalny, Polska, 1965 16:50 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina 21:40 O jeden most za daleko - dramat wojenny, USA, 1977	06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Policjanci próbują aresztować rosyjskiego gangstera, ale ich plany niespodziewanie zostają przerwane przez tajemniczą kobietę. 09:00 Unforgettable: Zapisane w pamięci - serial krym. 10:00 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 11:55 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - 19-letni student Mieszko ma nadopiekuńczą matkę Ewelinę, która po śmierci męża (i ojca Mieszka) kontroluje każdy jego krok. Rok wcześniej zabroniła mu iść na studiówkę, bo... 15:50 Ranczo - serial kom., Polska	05:30 Szkoła - Licealistka Maja Góralska, właśnie wróciła z odwyku. Dziewczyna zdecydowała się na zmianę szkoły, by jak najszybciej zapomnieć o nałogu. 08:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:25 W-11 Wydział Śledczy - Komisarze prowadzą sprawę porwania właścicielki restauracji. Kelnerka, jedyny świadek zdarzenia, rzuca podejrzenia na brata porwanego. 12:55 Detektywi - 22-letnia Zuzanna Niburska zostaje porwana i zgwałcona przez męczennicę, który przetrzymuje ją w mieszkaniu. Do uprowadzenia doszło, kiedy Zuza wracała z klubu 14:55 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy	06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 14:55 Ktoś tu kłamie? 16:55 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 20:30 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 21:30 Sprawiedliwi. Trójmiasto 22:40 Osadzone - sens., USA, 1989 00:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show 01:55 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubie disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Teleszkapy TV Okazje
17:20 Pogoda 17:30 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:10 Klan - telenowela TVP 18:45 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Zaraz wracam - serial, 2025 21:10 Ojciec Mateusz - serial krym. 22:10 Sprawa dla reportera 23:10 Ratunkowy - dok., Polska, 2023 00:20 Wykrywacz kłamstw - magazyn 00:45 Profilerka Jastrzę - serial, 2025 01:45 Rzymskie wakacje - kom. romant., USA, 1953 03:50 Film fabularny	16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 19:55 Program poradnikowy 20:05 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:45 Berlin Ku'damm - 59 - serial, Niemcy, 2016 21:50 Morderstwa w Honfleur - kryminał, Franc., 2024 23:25 Rodzinka.pl - serial komediowy 00:05 Candyman - fab., USA, 2020 01:50 Mała doboszka - serial sens., Wlk. Bryt., USA, 2018 02:40 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2015	19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 The Floor - teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:45 Subuk - obycz., Polska, 2022 01:00 Skazana - serial, Polska 02:55 Śpiąc od świateł - miniserial, Polska 04:05 Szpital św. Anny - serial obycz., Polska 04:55 Uwaga! - program interwencyjny 05:10 Jak to jest zrobione - serial popularnonaukowy	17:00 Gliniarze - serial paradokumentalny 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:15 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Milionierzy - teleturniej 20:30 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy 21:40 Przyjaźni - serial obyczajowy 22:55 Jak zostać gwiazdą - obycz., Polska, 2020 01:20 Mamuska - obycz., USA, 1998 04:40 Disco Gramy - program muzyczny 05:25 Teleszkapy TV Okazje	00:40 XIX Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina - ogłoszenie wyników III etapu przesłuchań 01:00 Panorama kina polskiego - Dekalog - Dziewięć - dramat, Polska, 1988 02:15 Profesor T - Łabędzi śpiew - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2016. Zabójstwo policjanta działającego pod przykrywką w dziwny sposób łączy się ze śledztwem w sprawie przemytu dużych ilości narkotyków z kontynentu. 03:15 Tratwa Meduzy. Historia prawdziwa - dokument, Franc., 2015 05:00 Teledyski	18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 20:00 Wasabi: Hubert zawodowiec - kom., Franc., Jap., 2001 22:00 Gliniarz z Beverly Hills 2 - kom., USA, 1987 00:00 Starożytna historia: przygody frywolnych Rzymian - kom., Wlk. Bryt., 2019 02:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 03:55 Menu na miarę - program kulinarny 04:30 Dyzur - serial medyczny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	16:55 Sekrety życia - serial paradokumentalny 17:55 Zagadki losu - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Hotel Paradise - reality show 21:05 Rocketman - obycz., Wlk. Bryt., USA, Kan., 2019 23:40 Ojciec panny młodej - kom., USA, 2022 02:10 Hotel Paradise - reality show 02:55 Wrota piekieł 3 - program rozrywkowy 03:45 S05 Ekipy w akcji - program 04:30 Fachowcy - program paradokumentalny 05:05 Druga strona medalu - talk-show	08:55 Św. na każdy dzień 09:00 Na zdrowie 09:20 Historie anim. z Nowego Testamentu 09:45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Odpust ku czci św. Jana Pawła II 14:00 Katolicy a tożsamość Europy 14:35 Puszcza Białowieska - leśny cmentarz 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:05 Akademia pro-life 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Głos Polski 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Głos serca

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł;
po grubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

praca

Dam pracę

- Praca przy zalesieniach, możliwość transportu, 509-959-707
- Pracownika do pracy przy dachach i przy murarce przyjmę, praca na miejscu – Tuchola i okolice, tel. 603-674-175
- Zatrudnię lakiernika maszyn rolniczych oraz pracownika w gospodarstwie rolnym – wymagane prawo jazdy kat. T, 798-756-543
- Zatrudnię pracownika w Centrum Ogrodniczym – sprzedawca, 515-115-771
- Zlecę pozyskanie drewna, zręb 600 m³, Cękycyn, 606-561-466

nieruchomości

Sprzedam

- Dom jednorodzinny z zabudowaniami gospodarczymi, dom 300 m², działka 1600 m², Wielki Mędrzemierz, centrum, 503-028-355
- Dom w Kamieniu Krajeńskim, 400 m od jeziora, 119,06 m², 3 pokoje, 519.000 zł, 720-092-092
- Dom w zabudowie bliźniaczej z ogrodem, Cękycyn, 75 m², 3 pokoje, 540.000 zł, 720-223-322
- Działka 1000 m² w Tucholi, os. Mickiewicza, zabudowana budynkiem przeznaczonym do działalności gospodarczej wraz z mieszkaniem w stanie surowym, 606-733-247
- Działka budowlana 1800 m², Przy Szosie Bydgoskiej, 509-602-213
- Działka ROD nad jeziorem Głębockez w Tucholi, 608-156-419, 882-592-036
- Działka w miejscowości Brda, 3119 m², 95.000 zł, 720-092-092
- Działki budowlane z warunkami zabudowy, Kielpin – Wybudowanie, 2 km od Tucholi, 504-928-006
- Działki budowlane, ok. 1000 m², mogą być na rekreację, gmina Śliwice, 509-602-213
- Działki budowlane, około 1000 m², 60 zł/m², 512-551-865
- Mieszkanie w Tucholi, II piętro, 48,8 m², 3-pokojowe, własnościowe, tel. 691-450-905

Ogłoszenie płatne

- Mieszkanie, ok. 50 m², Tuchola, tanio, 605-855-837

Kupię

- Ziemię rolną kupię lub wydzierżawię, 667-480-521

Oddam w najem

- Mieszkanie 2-pokojowe w centrum Tucholi, 691-981-673 po 16:00
- Mieszkanie umeblowane 30 m², pokój, łazienka, kuchnia, przedpokój, osobne wyjście, parter, koszt wynajmu 800 zł + media, Drożdżenica, 502-378-285
- Na pokój umeblowany z dostępem do kuchni i łazienki pana pracującego przyjmę, Tuchola, 781-546-139
- Nowe mieszkanie 58 m², umeblowane, Tuchola, ul. Zamkowa, 602-370-597
- Pokój do wynajęcia, umeblowany, dostęp do kuchni, łazienki, centralne ogrzewanie, Tuchola, 886-981-348
- Pomieszczenia magazynowo-biurowe, 732-931-101

Poszukuję do wynajęcia

- Wezmę ziemię w dzierżawę, gmina Lubiewo, 880-297-218

kupno

- Dłużycę, kłodę i papierówkę kupię, 787-040-002
- Przystępną kempingową lub domek holenderski kupię, 798-132-548
- Skrzynki i butelki po piwie i napojach, kegi, pierze kacze, gęsie, pierzyny, poduchy kupię, 691-589-161
- Skupujemy bydło: byk do 18,50 zł/kg, jałówek do 16 zł/kg, krowa do 15,50 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
- Wiatę stalową rozebraną lub do rozbiórki kupię, 694-120-672

różne

- Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl

- Gimnastyka dla pań, poniedziałek, czwartek 19:00, Szkoła Podstawowa nr 2, Piastowska, Tuchola, zapraszam, Alicja Wiluś, zajęcia od 2 października, 604-223-471
- Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

usługi

- Adaptacja, aranżacja, budowa poddaszy, pomieszczeń, docieplenie poddaszy wełną, podłogi OSB, kompleksowe wykończenie wnętrza, regipsy, gładzie, malowanie, układanie paneli, płytek, sufity podwieszane, ścianki działowe, tarasy, zadaszenia z drewna, ogrodzenia, A-Z, 725-530-485
- Budowa dachów, ciesielstwo, grzanie papy termozgrzewalnej, naprawy dachów, tarasów, balkonów, usuwanie przecieków, montaż blachy i parapetów, wymiana rynien, wszystko co związane z dachami, stawianie wiat, zadaszeń, garaży, domków, tarasów, 725-530-485
- Budowa domów i innych budynków, prace ciesielskie i dekarские, usuwanie przecieków, murowanie kominów, naprawy dachów, modernizacja poddaszy, tel. 603-674-175
- Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, 508-186-179
- Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, remonty dachów, krycie papą termozgrzewalną, budowa domów, sprzedaż pokryć dachowych z usługą 8% VAT, utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
- Elektryk, 602-338-356, 784-700-127
- Grzanie papy termozgrzewalnej, budowa i naprawa kominów, konserwacja papy, 889-605-078
- Remonty, kompleksowo, od A do Z, duże doświadczenie, 782-692-192
- Świadczę usługi w zakresie podnoszenia oraz klejenia uszkodzonych nagrobków – renowacja liter oraz układanie kostki wokół nagrobka, 780-749-404

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy **do wtorku do godziny 16:00**. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12:00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCH” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bystów:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

motoryzacja

Sprzedam

- Audi A3 1.6 B (2002), stan dobry, 3300 zł, 508-771-786
- Audi Q5 2.0 TDI (2011), szary metalik, pełne wyposażenie, nowe opony, pierwszy właściciel, Tuchola, 43.900 zł, 500-862-466
- BMW m pakiet 2.0 D (2014), bardzo ładne, 509-602-213
- Ford fiesta MK6 1.3 B (2009), srebrny, sprowadzony, 4600 zł + opłaty, 785-914-125
- Ford kuga 2.0 TDCI (2015), 104.000 km, biały, pełne wyposażenie, serwisowany, stan idealny, Tuchola, 44.900 zł, 500-862-466
- Ford transit (1991) 5-osobowy, wywrotka, 8000 zł, ważne opłaty. Subaru forester 4x4 2.0 D (2010), zarejestrowany, 12.000 zł, 786-298-591
- Honda shadow 1100 cm3 (1994), tanio i pilnie sprzedam, 722-318-113
- Mercedes sprinter 3.0 (2006), izoterma z windą, posezonowa wyprzedaż lawet do słomy, 889-621-334
- Opel astra J 1.4 LPG (2013), 111.000 km, biały, hatchback, serwisowany, stan perfekcyjny, Tuchola, 500-862-466
- Opel meriva 1.4 B (2006), udokumentowany przebieg 123.000 km, klimatyzacja, elektryka, stan bdb., sprowadzony, Tuchola, 8700 zł. 500-862-466
- Opony 20" 275x60 R20, do przyczep rolniczych, komplet, felgi aluminiowe 16", 17", 18", 19", VW 5x112, mini, różne stalowe, 793-741-541
- Renault megane 1.6 B 16V (1999), 285.500 km, kolor miętowy, klimatyzacja, sprawny, nieuszkodzony, 2800 zł, 508-175-738
- Skoda roomster 1.4 B (2008), szary, sprowadzony, 9600 zł + opłaty, 785-914-125
- VW golf VI 1.4 B 105 KM (2010), BMW 520 2.0 D 190 KM (2015), kombi, różne felgi, rowery, 793-741-541
- VW polo 1.2 B (2010), czerwony, sprowadzony, 11.600 zł + opłaty, 785-914-125

- Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skodorowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473

- Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461

- Auta osobowe, dostawcze, w każdym stanie. Chcesz sprawnie i szybko sprzedać auto – dzwoni, 662-157-014
- Motocykle i motorowery w każdym stanie, również części typu WSK, WFM, SHL, komar, romet, simson, motorynka i inne kupię, 662-157-014

sprzedaż

- Agregat uprawowo-siewny 2,7 m z siewnikiem poznaniak, 514-220-024
- Atrakcyjne ceny drewna opałowego, solidne metry, możliwość dowozu, w ofercie sosna i czeremcha, 797-286-820
- Brona wimikowa lęły 3 m z hydro-pakiem i wałem packera, plug 3-ski-bowy lemken, obracany hydraulicznie (nowy model), wycinak kiszonki, 606-171-473
- Buraczki jadalne ćwikła, 793-609-992
- Buraki pastewne z liśćmi i bez, kultywator, opielać, siewnik do buraków, 733-822-376
- Buraki pastewne, 667-313-250
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, polskie, 691-117-925, 886-793-508
- Ciągnik ursus C-360 (1980), aktualne OC i przegląd, w oryginalnym, stan bdb., 22.700 zł, 662-157-014
- Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645
- Drewno opałowe – sosna sucha, kominkowe – brzoza, dąb oraz cienkie sosnowe, możliwość transportu, 509-959-707
- Drewno opałowe – sosna sucha, sosna rozpałkowa, kominkowe – dąb, brzoza, możliwość transportu, 881-399-493
- Drewno opałowe łupane (liściaste lub iglaste), idealne do kominków i pieców, 539-505-325
- Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859

Pracuj w .mdd

W związku z dynamicznym rozwojem firmy poszukujemy osób na stanowiska:

Lakiernik meblowy, Stolarz meblowy, Operator CNC, Szwaczka, Tapicer, Sprzątaczką oraz osoby do przyuczenia

miejsce pracy: Sępólno Krajeńskie

WYMAGANIA:

- Dokładność i sumiennosc wykonywanych zadań
- Zaangażowanie w powierzone obowiązki
- Doświadczenie mile widziane

OFERUJEMY:

- Zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę
- Wynagrodzenie adekwatne do posiadanych umiejętności
- Pracę w dynamicznej, innowacyjnej firmie w przyjaznej atmosferze
- Szkolenie oraz możliwość rozwoju zawodowego
- Odpowiedni okres adaptacji w nowym środowisku pracy

Zgłoszenia prosimy przekazywać za pośrednictwem strony www.mdd.pl/kariera
 .mdd sp z o.o ul. Koronowska 22, 89-400 Sępólno Krajeńskie

informator medyczny

PRAKTYKA LEKARZA RODZINNEGO
 Maciej Krauze
 Bagienica 62, 89-520 Gostycyn
 Wizyty prywatne w godz. 13:00-22:00
 (w niedziele i święta po indywidualnym uzgodnieniu)
 Możliwość wykonania USG na miejscu
 info: facebook.com/krauze.gabinet
 Tel. 791 029 403

SONUS-MED Mariola Gwizdała
 Aparaty słuchowe, badanie słuchu
 • dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
 • badanie słuchu • wizyty domowe
 • ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
 • baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
 piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
 TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

UROLOG

dr n. med. Bartosz Brzozczyk
 specjalista urolog, androlog
 Miejskie Centrum Lekarskie
 ul. Świecka 27, Tuchola
 przyjmuje poniedziałek 17.00-20.00
 tel. 52 33 433 44

auris med BADANIA SŁUCHU
 APARATY SŁUCHOWE
 refundacja z NFZ
 poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
 Tuchola, ul. Świecka 40
 tel. 506-130-566

SP107
PORADNIA MEDYCZYNA PRACY
 Wykonujemy badania:
 pracowników, kierowców,
 uczniów i nauczycieli,
 psychotechniczne, do celów
 sanitarno-epidemiologicznych.
 Śliwice, ul. Sychowskiego 18
 REJESTRACJA: 52 506-53-57
 poniedziałek 10:00-13:00
 środa 14:00-17:00
 piątek 10:00-13:00

- Drewno suche, bukowe, w workach, do palenia, rozpalki w piecach, kominach, do wędzenia, wilgotność ok.10%, dowóz od ręki, Tuchola, 571-377-183
- Fotel rehabilitacyjny, rozkładany, roczny, stan idealny, 600 zł, kanapa jednoosobowa szeszlony, stan bdb., prawie nieużywana, 500 zł, 533-633-213
- Gęsi tuszki, żywe i okrasa oraz brojlery tuszki. Kupię młode cielęta, byczki, 500-340-889
- Gęsi żywe oraz tuszki gęsie, 606-916-233
- Gęsi, tuszki, okrasa, 506-154-156, 571-325-256
- Gorczyca, 2,50 zł/kg, Pruszcz, 603-298-371, 665-589-854
- Groch niepalony, pszenica, możliwość dowozu, tel. 608-615-448
- Grzyby suszone (borowiki), 669-203-505
- Jalowica wysoko cielna, 609-145-142
- Jesiennie-zimowe rzeczy dla chłopca, rozmiar od 110 do 148 cm, stan idealny, atrakcyjna cena, 500-430-831
- Jęczmień, pszenżyto, owies, żyto. Kupię gorczycę, 788-594-649
- Kabina prysznicowa 70x70, szklana, ze stelażem + syfon, umywalka szer. 100 z szafką, wanna 170x60, plastikowa + syfon, zlewozmywak porcelanowy 60, kuchenka gazowa 60x60, pochłaniacz pary, pralka starego typu, toaleta pod zabudowę, 3 lodówki, 3 umywalki z szafką, 781-546-139
- Kombajn zbożowy bizon Z056 super (1982), stan bdb., pierwszy właściciel, agregat ścierniskowy agrotom z bronami 3 m, 783-671-605, 506-209-775
- Króliki odchowane rasy dużej, 665-898-326
- Luneta noktowizyjna yukon N475S 4-16x/6-24x, najazdy samochodowe do 3,5 t, strzemiona 20x20, agregat prądotwórczy satzung, trójfazowy, 602-692-761
- Opryskiwacz zawieszany amazo- 900-litrowy, lance hydrauliczne 15-metrowe, hala udojowa alfa-laval 2x7, wycielacz dla bydła, przewracarka do siana 6-karuzelowa niemeyer, 606-171-473
- Owies, pszenżyto, żyto, Tuchola, 601-918-216, dzwonić po 16:00
- Paszowóz strautmann 13 m³ z wagą, wysokość 2,40 m, drabiny paszowe zatrzaskowe ocynkowane, wygrody plastikowe dla cieląt i trzody, 606-171-473
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Przyczepa ciągnikowa wywrotka, na dwa tłoki, zarejestrowana, 8600 zł, 662-157-014
- Przyczepy rolnicze, 2 szt., opryskiwacz 600-litrowy, 692-739-091
- Rower elektryczny, bateria roczna, zadbane oraz hulajnoga elektryczna, różne felgi aluminiowe i stalowe, różne opony zimowe, 793-741-541
- Rowery nowe, używane, duży wybór, holenderskie, niemieckie, polskie, damskie, męskie, dziecięce, młodzieżowe, Tuchola, ul. Świecka 103, 787-449-342
- Siatka ogrodzeniowa, powlekana, ocynkowana, dowolna wysokość, produkcja siatki, panele ogrodzeniowe, akcesoria do montażu, możliwość montażu, kosze do zbierania ziemniaków, 505-186-137
- Wapno magnezowe (dolomit) 20% MgO, 30% CaO; wapno węglanowe 50% CaO, tel. 723-167-332
- Zboża siewne – Centrala Nasienna Tuchola, 515-115-771
- Ziemniaki jadalne denar, 1 zł/kg, możliwość dowozu, Mały Mędromierz, 508-292-245
- Ziemniaki jadalne, odmiana jurek i winieta, 514-220-024
- Zręb 600 m³, Cekcyn, 606-561-466
- Żyto, 517-531-418

Korzenie czytelnictwa w Lubiewie sięgają II połowy XIX wieku

„Mity greckie” z 1955 roku możesz tu nadal wypożyczyć

Gminna Biblioteka Publiczna w Lubiewie uroczyście celebrowała 70-lecie funkcjonowania. Wydarzenie było świętem całej gminnej społeczności, a w jego trakcie można było usłyszeć historię i ciekawostki związane z funkcjonowaniem biblioteki, dowiedzieć się najważniejszych momentach rozwoju tego miejsca i wysłuchać koncertu zespołu MelodyBand. Całości dopełnił toast i rozmowy przy poczęstunku.

Jubileuszowe obchody otworzyła i poprowadziła dyrektorka Biblioteki – Centrum Promocji i Kultury Gminy Lubiewo **Monika Januszewska**. Jubileusz tego miejsca był okazją do wyróżnienia dwóch pracowników: **Joanny Baumgart**, która pełni funkcję kierownika biblioteki i jest z nią związana od 37 lat (wcześniej dyrektorka Gminnej Biblioteki Publicznej i młodsza bibliotekarka) oraz **Haliny Parszyk**, która ma nieco krótszy staż pracy w tej instytucji.

dzięki funkcjonowaniu grup teatralnych i chórów.

Takie miejsca tworzą historię

Biblioteka w Lubiewie zmieniła swoje lokalizacje, aby 45 lat temu osiąść w domu kultury przy ul. Wincentego Witosa, gdzie mieści się do dzisiaj.

– Można powiedzieć, że wreszcie znalazła swoje miejsce na ziemi. Swoją rolę, w którym książki, czytelnicy i bibliotekarze czują się doskonale. Od tamtej pory wiele się

Lampką bezalkoholowego szampana wzniesiono toast, a następnie oddano się rozmowom.

Biblioteki nie były kojarzone z ciszą. To były miejsca spotkań towarzyskich

Z jej przemowy dowiedzieć można się było, że historia biblioteki sięga 13 września 1955 roku, kiedy w księdze inwentarzowej na jej temat pojawia się pierwszy wpis. Wspomniana księga była do wglądu podczas piątkowego wydarzenia.

– Nadal można wypożyczyć z półki „Mity greckie” Wandy Markowskiej, które mają numer 6 w tej księdze. Książka jest z 1955 roku, ma 70 lat i jest u nas dostępna. Mamy takie książki, są w dobrym stanie – zdradziła Januszewska.

Korzenie czytelnictwa w Lubiewie sięgają dużo wcześniejszych czasów, bo do 1862 roku, w którym to z inicjatywy Towarzystwa Rolniczego Ziemi Południowo-Pomorskiej powstała Biblioteka Ludowa. Jak zacieka- wiła zebranych dyrektorka B-C-KiP, nasi przodkowie wcale nie kojarzyli biblioteki z ciszą i książkami. W latach 20. XX wieku były centrami życia towarzyskiego,

Od lewej: Halina Parszyk i Joanna Baumgart.

zmieniło. Biblioteka to nie tylko półki pełne literatury – to przestrzeń spotkań, warsztatów, wystaw, dyskusji. To miejsce, w którym, najmłodszy robią swoje pierwsze czytelnicze kroki, młodzież rozwija swoje pasje a starsi odnajdują wspomnienia z dawnych lat. To miejsce, w którym słowo pisane łączy się z kulturą, sztuką i ludzkimi historiami. I wiecie państwo, co jest w tym wszystkim najpiękniejsze? Że przez te wszystkie lata biblioteka tworzyła swoją historię z ludźmi. Z bibliotekarzami, którzy z pasją wykonywali swo-

Koncert zespołu MelodyBand zachwycił każdą z osób siedzących na widowni.

Dużą uwagę przyciągały archiwalne zdjęcia, jakie można było oglądać podczas uroczystości.

ją pracę. Z czytelnikami, którzy wracali tutaj po kolejne książki i z wszystkimi, którzy wspierali jej działalność. Dzisiejszy jubileusz, to tak naprawdę święto nas wszystkich. Biblioteka nie istnieje bez ludzi – bez tych, któ-

rzy ją tworzą i bez tych, którzy z niej korzystają, dlatego z całego serca dziękuję wszystkim pracownikom – byłym i obecnym za zaangażowanie i miłość do książek. Dziękuję władzom samorządowym za wsparcie, które pozwala nam się rozwijać i dziękuję wam, drodzy czytelnicy, bo to właśnie wy jesteście powodem, dla którego biblioteka istnieje (...) – przemawiała wójt **Joanna Jastak**. Do gratulacji dołączyła się m.in. **Agnieszka Olszowy**, nowa dyrektorka Miejskiej Biblioteki Publicznej w Tucholi.

Na finał przyszedł czas na koncert zespołu MelodyBand. Niejednej osobie nóżka podrygiwała w rytm muzyki. Ostatnim aktem wydarzenia był toast lampką bezalkoholowego szampana oraz rozmowy przy poczęstunku.

Tekst i fot. Anna Lipska

W wydarzeniu uczestniczyły dzieci i młodzież.

Seniorzy ruszyli na parkiet, bo ruch jest najlepszym lekarstwem!

Członkowie Klubu Senior+ w Wielkim Mędromierzu tygodniowe warsztaty, promujące aktywność fizyczną, zakończyli zabawą tańeczną. To pełne radości wydarzenie odbyło się w piątek (3.10) w siedzibie klubu.

Seniorzy po raz kolejny udowodnili, że potrafią się bawić jak mało kto, a na parkiecie nie mają sobie równych. Właśnie tanecznym krokiem członkowie Klubu Senior+ zakończyli warsztaty ruchowe.

– Dzisiejszy dzień jest podsumowaniem całotygodniowych warsztatów, pierwszej części pod nazwą „Ruch jest najlepszym lekarstwem” oraz „Muzykoterapia – niech żyje bal!” – mówiła podczas piątkowego wydarzenia **Dorota Gromowska**, zastępczyni wójta i jednocześnie kierowniczka Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gostycynie, który sprawuje pieczę m.in. nad mędromierskim klubem.

Gimnastyka, muzyka i małe dzieła sztuki

Zajęcia, obejmujące różne formy gimnastyki, elementy muzykoterapii oraz propagowanie zdrowego stylu życia, prowadził **Mirosław Barczuk** – na co dzień zajmujący się rehabilitacją i fizjoterapią osób z niepełnospraw-

W potańcówce wzięli udział nie tylko członkowie mędromierskiego Klubu Senior+, lecz także osoby z nim współpracujące.

nościami oraz seniorów. Jest on również animatorem kultury i sportu, związanym z Fundacją „Środowisko Wybrzeża”, działającą na rzecz dzieci ze specjalnymi potrzebami.

Mędromierski klub objął podopiecznych fundacji swoim patronatem i z tego tytułu regularnie przekazuje im wykonane przez seniorów prace artystyczne. Te małe dzieła sztuki powstają pod czujnym okiem instruktorki **Łucji Ryszkowskiej**.

Taneczne zakończenie tygodnia

Jak przyznali uczestnicy, niektóre ćwiczenia podczas warsztatów przypominały momentami... wojskową musztrę. Mimo zmęczenia seniorzy wychodzili z zajęć zadowoleni i w świetnych nastrojach.

– I z dobrze rozciągniętym kręgosłupem – dodały z uśmiechem **Elżbieta Kucharska** i **Alina Mazalon**.

Dobra energia nie opuszczała seniorów również podczas piątkowego spotkania. Po raz kolejny do wspólnej zabawy porwał ich pan Mirek. Parkiet zapelniał się błyskawicznie, a z każdą kolejną piosenką zabawa nabierała tempa.

Stracone podczas tańców kalorie seniorzy uzupełniali w trakcie przerw – nie zabrakło smacznego poczęstunku. Wzniesiono również toast lampką szampana za zdrowie i pomyślność uczestników. Wspólnie odśpiewano też żywiołowy hymn seniorów.

Z seniorami bawiła się zastępczyni wójta i kierowniczka GOPS-u Dorota Gromowska.

Elżbieta Kucharska i Alina Mazalon były bardzo zadowolone z tygodniowych zajęć.

Marzena Kaczyńska i Konrad Górecki zostali wyróżnieni podczas wydarzenia w Unieściu – zdobyli nagrodę w postaci szampana za wspólny taniec. Tym trunkiem podzielili się z uczestnikami piątkowego balu.

Toast za zdrowie i pomyślność seniorów.

Ruch to życie – i radość

Prowadzący warsztaty życzył seniorom, aby aktywność fizyczna towarzyszyła im każdego dnia – od rana do wieczora – w różnych formach.

– Miejcie na uwadze, że ta aktywność fizyczna to wasza egzystencja, ruchomość, mobilność

i dobre samopoczucie – podkreślił pan Mirek.

Wspominał również, że grupa z gminy Gostycyn zrobiła doskonałe wrażenie podczas warsztatów pt. „Pożegnania lata we Florynie”, zorganizowanych przez Fundację kilka tygodni wcześniej w Unieściu.

Podziękowania i życzenia

W trakcie wydarzenia wójt gminy Gostycyn, **Ireneusz Kucharski** otrzymał w prezencie obraz wykonany techniką haftu diamentowego przez podopiecznych fundacji. Drugą pracą – także jako wyraz uznania za działania na rzecz seniorów – wręczono Dorocie Gromowskiej.

Włodarz życzył zebranych udanej zabawy i wyraził radość z faktu, że seniorzy są tak aktywną grupą, a mędromierski klub przyciąga również osoby spoza gminy. Z dobrym słowem do uczestników wydarzenia zwrócił się także proboszcz parafii w Wielkim Mędromierzu, ks. **Sławomir Kunka**.

Druga część warsztatów, w których aktywność fizyczna znów zagra pierwsze skrzypce, odbędzie się w grudniu. Zwiększy je wspólne spotkanie wigilijne.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Znalazła się i chwila na wspólną fotografię.

Europejski Dzień Języków Obcych w Technikum Leśnym im. Adama Loreta

Młodzież zorganizowała prawdziwy „Eurotrip”

Uczniowie Technikum Leśnego im. Adama Loreta w Tucholi przygotowali Europejski Dzień Języków Obcych w swojej szkole. Wydarzenie przybrało formę niemalże prawdziwej wycieczki, bo można było poznać wiele państwo „od środka” – poznać język, kulturę, historię i skosztować najrozmaitszych potraw. Oprócz walorów edukacyjnych wydarzenia ważna była wspólna zabawa i integracja, czego zdecydowanie w tucholskim „Leśniku” tego dnia nie brakowało.

Choć celem zorganizowania Europejskiego Dnia Języków Obcych w Technikum Leśnym im. Adama Loreta w Tucholi było przede wszystkim podkreślenie wartości posiadania znajomości wielu języków i zachęcenia do ich nauki na każdym etapie życia, to młodzież „Leśnika” zadbała o to, żeby na wspólnej zabawie, jak najlepiej spędzić czas.

Edukacja z dbałością o detale

Dzięki stoiskom, które w piątek (3 października) przygotowały klasy I-IV przenieść można było się do: Francji, Hiszpanii, Włoch, Holandii, Irlandii, Wielkiej Brytanii, Szwecji oraz Grecji, Austrii i Chorwacji. Uczniowie zadba-

li o najważniejsze informacje o wybranym kraju, wytwory kultury i symbole, regionalne potrawy oraz występy w postaci, np. piosenek i skeczów.

Przykładowo, klasa I a przygotowała piosenkę o pieczywie

z ciasta francuskiego w kształcie rogalika – croissant, klasa II a zorganizowała pokaz mody prosto z włoskich wybiegów, a klasy III a i III b przypomniały legendy i historię swoich państw: Irlandii i Wielkiej Bry-

To było zdecydowanie udane zakończenie kolejnego tygodnia szkoły.

Takich wydarzeń w szkołach powinno być zdecydowanie więcej.

Do temperamentnej Hiszpanii nawiązała klasa I b.

Klasa III b przedstawiając historię Wielkiej Brytanii, nie zapomniała o twórczości renesansowego poety i dramaturga Williama Shakespeare'a. Na scenie nawiązano do „Romea i Julii”.

Werdykt jury:

- I miejsce – klasa IV a (Grecja)
- II – klasa II a (Włochy)
- III – klasa I b (Hiszpania)
- IV – I a (Francja), III c (Szwecja), IV c (Chorwacja)
- V – III a (Irlandia), III b (Wielka Brytania)
- VI – IV b (Austria), II b (Holandia)

tanii. Śmiechu podczas tej części Europejskiego Dnia Języków Obcych w tucholskim „Leśniku” było co nie miara. Młodzież nie bała się odważnych charakteryzacji, czym udowodniła swój dystans i chęć dobrej i zdrowej zabawy. Dodajmy, że stoiska i występy młodzieży podlegały ocenie. Wyniki rywalizacji publikujemy w ramce przy artykule.

o to, aby siebie nawzajem oraz klasy VII ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. dr. Kazimierza Karasiewicza w Tucholi uświadomić o bogactwie językowym Starego Kontynentu oraz przekonać do tego, że nauka języków obcych to klucz do lepszego zrozumienia innych kultur i społeczeństw, a przede wszystkim możliwość podróżowania.

W tym celu śmiało można stwierdzić, że uczniowie Technikum Leśnego wyszli z założenia: nauka przez zabawę. Każda z klas miała jedno przypisane państwo, które wymieniliśmy powyżej i zgodnie, z tym, co się kojarzy z nim, przygotowali: pla-

Kreatywność młodzieży po raz kolejny zaskoczyła w dobrym znaczeniu tego słowa.

Włoski pokaz mody zrobił furorę.

II b (Holandia) i piracka przeszłość.

Rozwinęli ideę

Jak wytłumaczyła nam Anna Pollok, która wspólnie z Błażem Wilkowskim koordynowała wydarzenie, Europejski Dzień Języków Obcych w Technikum Leśnym im. Adama Loreta w poprzednich latach odbywał się w mniejszej skali, bo na szkolnej auli w trakcie półgodzinnej przerwy. Młodzież mimo wszystko z dużym zaangażowaniem podchodziła do przygotowania tego wydarzenia, dlatego w tym roku zdecydowano o rozszerzeniu jego formuły i zaproszeniu uczniów nawet ze szkoły

W piątek ważna była wspólna zabawa i integracja.

podstawowej. Dodatkową ideą, która przyświecała zaproszeniu, w tym przypadku klas VII ze Szkoły Podstawowej nr 2 im. dr. Kazimierza Karasiewicza, jest fakt, że we wrześniu rozpoczęli przygodę z nauką drugiego języka ob-

cego, a starsi koledzy z „Leśnika” chcieli wskazać, jakie za tym idą wartości. Po piątkowej odsłonie dnia języków kierujący placówką na pewno nie żałują swojej decyzji o rozszerzeniu imprezy.

Tekst i fot. Anna Lipska

Pola Żonkili. Akcja dla tucholskiego hospicjum

Na rynku w Tucholi dostawnie zasadziliśmy nadzieję

Od lat Niedzielę Palmową wielu z nas kojarzy nie tylko z wymiarem religijnym, ale i zbiórką dla Hospicjum św. Małgorzaty w Tucholi. Niejednokrotnie sami dokładaliśmy żonkila pozyskanego za symboliczną cegielkę do pałeczki wielkanocnej. Do niedzieli, która w kościele katolickim rozpoczyna Wielki Tydzień, pozostało jeszcze kilka miesięcy, ale przedstawiciele i zaprzyjaźnieni z tucholskim hospicjum rozpoczęli odpowiednie przygotowania, abyśmy tego dnia mogli otrzymać symbol nadziei. Dzisiejszego przedpołudnia na placu Wolności posadzono wyczekiwane wiosną żonkile.

Celem ogólnopolskiej akcji „Pola Nadziei” jest zwrócenie uwagi społeczeństwa na osoby nieuleczalnie chore. Dzięki temu charytatywnemu wydarzeniu wzrasta społeczna świadomość na temat opieki paliatywnej i hospicyjnej. Dodatkowo, coraz więcej osób decyduje się na wolontariat na rzecz osób chorych i ich rodzin.

Żonkile, które mają wielką moc

Nieodłącznym symbolem „Pól Nadziei” są żonkile, które w piątek, 3 października posadzono na tucholskim placu Wol-

ności. Tym samym w symboliczny sposób zainaugurowano kolejną edycję wspomnianej akcji charytatywnej. Cebulki kwiatów, które w najbliższych miesiącach wypuszczą łodygi zakończone przepięknymi żółtymi kwiatami sadzili: dzieci z Przedszkola nr 2 w Tucholi, podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej, uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego im. Bartłomieja Nowodworskiego, przedstawiciele Hospicjum św. Małgorzaty czy przewodniczący Rady Miejskiej w Tucholi – **Paweł Cieślewicz**.

Zanim jednak cebulki trafiły do ziemi, uczestnicy akcji

ich sadzenia wypuścili w niebo balony w kolorze żółtym, jak wspomniane kwiaty. Żółte barwy oznaczają nadzieję. Teraz pozostaje nam czekać, aż żonkile zakwitną i za symboliczną cegielkę każdy z nas będzie mógł je pozyskać podczas kwest w Niedzielę Palmową (29 marca 2026 roku) pod kościołami na terenie całego powiatu tucholskiego. Dzięki temu, wspomozemy Hospicjum św. Małgorzaty w Tucholi w niesieniu pomocy nieuleczalnie chorym na nowotwory.

Pomagają od 26 lat i chcą rozszerzyć swoją działalność

Hospicjum nieodpłatną, hospicyjną opieką domową dla pacjentów onkologicznych w terminalnym okresie choroby z Tucholi i okolic zajmuje się od 1999 roku, czyli 26 lat. Pacjenci mogą liczyć na profesjonalną pomoc lekarską i pielęgniarską, opiekę rehabilitanta, dostęp do nowoczesnego sprzętu medycznego oraz wsparcie psychologa i duchownego. Obecnie z oferty hospicjum korzysta około 30 osób. Jednak ta liczba nieustannie się zmienia. Natomiast personel hospicjum stanowi grono około 40 osób i grupa wolontariuszy z LO.

Tworzący hospicjum planują wyremontować budynek pod nową siedzibę. W najbliższym czasie uruchomią konkretną zbiórkę, ale już teraz można wspomóc stowarzyszenie w planie rozszerzenia działalności. Numery konta bankowego i KRS dostępne są na stronie internetowej hospicjum.

Tekst i fot. Anna Lipska

Do akcji sadzenia dołączyli przedszkolacy z Przedszkola nr 2 w Tucholi.

Piątkowym sadzeniem żonkili w symboliczny sposób zainaugurowano kolejną edycję opisywanej tutaj akcji charytatywnej.

Podopieczni Warsztatów Terapii Zajęciowej z zaangażowaniem wsparli tucholskie hospicjum.

W Kęsowie podsumują projekt nawiązujący do lokalnej tradycji i kultury

Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Kęsowa zaprasza 15 października (środa) w mury B-CK, gdzie nastąpi podsumowanie projektu pn. „Wszandzie inaczej jedzo i wszandzie inaczej gadajo”.

Środowe wydarzenie w Bibliotece – Centrum Kultury w Kęsowie rozpocznie się o godzinie 16:00. Nie powinni go przegapić miłośnicy gwary, lokalnej kultury i tradycji!

W ramach podsumowania projektu „Wszandzie inaczej jedzo i wszandzie inaczej gadajo” jego uczestnicy pochwalą się dorobkiem warsztatowym oraz zaprezentowana zostanie publikacja – „Słownik gwary borowiackiej”. Ale to nie wszyst-

ko, bo prelekcję o regionalizmie wygłosi **Maria Ollick**, regionalistka i zarazem pasjonatka kultury ludowej.

Celem projektu, który został zrealizowany przy dofinansowaniu z Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, było zachowanie oraz promocja unikalnej gwary borowiackiej, a także integracja mieszkańców wokół wspólnych wartości kulturowych.

(aw)

Sadzenie cebulek żonkili poprzedziło wspólne pamiątkowe zdjęcie.

Pod patronatem „Tygodnika Tucholskiego”

Pobiegli w kasztelańskim grodzie. Impreza warta powrotu po kilku latach

To 13. edycja Biegu Kasztelańskiego w Raciążu, choć lat od pierwszej edycji minęło sporo więcej... Bieg kojarzony z kasztelańskim grodem wrócił po przerwie. Od razu przyciągnął czołówkę biegową uczniów m.in. z gminy Tuchola i wybranych szkół z powiatu tucholskiego. W piątek (3 października) dźwięk startu słyszeliśmy aż 16 razy (nawet raz więcej, jeśli policzyć falstart) – właśnie tyle odbyło się biegów.

Bieg Kasztelański, którego pierwsza edycja odbyła się w 2008 roku (z 97 uczestnikami), to jedna z wielu rozwijanych imprez, której na przeszkodzie w latach 2020/2021 stanęły okoliczności zewnętrzne. Dobrze zorientowani kojarzą ten czas z pandemią i jej konsekwencjami. Sprawiały one, że wiele wydarzeń zostało zawieszonych. Niektóre musiały czekać na powrót kilka lat. Bieg na kasztelańskiej ziemi z pewnością zasługiwał na reaktywację. Od początku systematycznie zyskiwał na popularności, a w 2012 roku został nawet uhonorowany Nagrodą Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego „Rodziny z Pozarządówki”.

Bardzo trudno jest wymienić wszystkich zaangażowanych

13. edycja Biegu Kasztelańskiego w Raciążu odbyła się 3 października pod patronatami honorowymi burmistrza **Tadeusza Kowalskiego** i starosty **Andrzeja Urbańskiego**. Patronat medialny sprawował „Tygodnik Tucholski” i tygodnik.pl. Podkreślić należy, że powracający Bieg Kasztelański ma dodatkowy silnik napędowy. Tradycyjnie w jego organizację angażują się Szkoła Podstawowa w Raciążu z dyrektorką **Anitą Muzioł** na czele i Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Raciąż z **Ireną Szwanowską**. Swoją obecność – po raz kolejny podczas tegorocznych wydarzeń w Raciążu

Dziewczeta i chłopcy startowali naprzemiennie w podziale na poszczególne klasy szkół podstawowych.

lekkoatletyczni z dorobkiem przekraczającym pół wieku: **Jolanta Bągorska** i **Wojciech Pruss**. Młodych sportowców startował wieloletni lokalny wuefista **Ryszard Klunder**. **Kamila Cajmer** zadbała o konferansjerkę i czuwała nad całością. Nadmienimy, że bardzo trudno jest wymienić wszystkich zaangażowanych.

Przed siebie z całych sił

Bieg Kasztelański to z pewnością świetna biegowa zabawa... Ale nie oszukujmy się. Tutaj znów wystartowały dzieci i młodzież, które mają talent do lekkoatle-

W młodzieżowym sporcie szczególnie cenne jest zachowanie fair play. Chłopcy dali tu dobry przykład.

Na raciąskim starcie stanęli zwycięzcy tucholskiego Biegu Borowiaków, który zrealizowany został tydzień wcześniej. Niektórym w Raciążu poszło gorzej, ale z drugiej strony byli i tacy młodzi sportowcy, którzy z przytupem odbili sobie dalszą pozycję z Tucholi.

Imprezie w Raciążu towarzyszyła pozytywna atmosfera, z grochową, drożdżową, pączkiem na finał. Z całą pewnością można zakładać, że Bieg Kasztelański wrócił na dobre.

W biegach wystąpili przedstawiciele szkół podstawowych: Kiełpin, Legbąd, Żalno, Cekcyn, Kęsowo, Stobno, SP 1 Tuchola, SP 2 Tuchola, SP 3 Tuchola, SP 5 Tuchola Rudzki Most, Chojnice.

Obok publikujemy wyniki przygotowane przez organizatorów.

Tekst i fot. Piotr Paterski

więcej zdjęć na
tygodnik.pl
filmy na
facebook.com/tygodniktucholski

Na podium najmłodsze uczestniczki biegu.

Dziewczeta, klasy I – dystans 100 m:

1. Maja Knet – SP 3 Tuchola
2. Agata Trawszyńska – SP 1 Tuchola

3. Maja Szmaglińska – SP Kęsowo

Chłopcy, klasy I – dystans 100 m:

1. Witold Madej – SP Raciąż
2. Kacper Janiak – SP 3 Tuchola
3. Ivan Morgun – SP 3 Tuchola

Dziewczeta, klasy II – dystans 300 m:

1. Maja Starzecka – SP 1 Tuchola
2. Nadia Dominek – SP Kęsowo
3. Lena Chwastyniak – SP Kęsowo

Chłopcy, klasy II – dystans 300 m:

1. Mikołaj Dobija – SP 5 Tuchola
2. Dominik Chylewski – SP Raciąż
3. Mateusz Szmajda – SP Cekcyn

Dziewczeta, klasy III – dystans 300 m:

1. Hanna Landmesser – SP Stobno
2. Anna Chylewska – SP Raciąż
3. Pola Nierzwicka – SP 3 Tuchola

Chłopcy, klasy III – dystans 300 m:

1. Jan Szrajber – SP 5 Tuchola
2. Szymon Witek – SP 2 Tuchola
3. Ksawery Wegner – SP 1 Tuchola

Dziewczeta, klasy IV – dystans 400 m:

1. Martyna Pieczywek – SP Kęsowo
2. Zuzanna Kackowska – SP 3 Tuchola
3. Lidia Beuer – SP Żalno

Chłopcy, klasy IV – dystans 400 m:

1. Mateusz Samplawski – SP Raciąż
2. Tymon Bonna – SP 2 Tuchola
3. Mateusz Kram – SP 2 Tuchola

Dziewczeta, klasy V – dystans 600 m:

1. Nadia Januszewska – SP 1 Tuchola
2. Marcelina Babińska – SP 2 Tuchola
3. Iga Czarnecka – SP Kęsowo

Chłopcy, klasy V – dystans 600 m:

1. Nikodem Libumski – SP 3 Tuchola
2. Walter Pieczka – SP Raciąż
3. Kacper Grzegorzczak – SP 1 Tuchola

Dziewczeta, klasy VI – dystans 600 m:

1. Alicja Baraszewska – SP 2 Tuchola
2. Jacqueline Wereski – SP 1 Tuchola
3. Lena Pankau – SP 3 Tuchola

Chłopcy, klasy VI – dystans 600 m:

1. Fabian Maniowski – SP Kęsowo
2. Marcel Wiechowski – SP 5 Tuchola
3. Bartosz Landmesser – SP 2 Tuchola

Dziewczeta, klasy VII – dystans 800 m:

1. Oliwia Majcherczak – SP 5 Tuchola
2. Róża Figiel – SP 2 Tuchola
3. Karolina Kocińska – SP Legbąd

Chłopcy, klasy VII – dystans 800 m:

1. Aleksy Wróblewski – SP 2 Tuchola
2. Michał Szmagliński – SP Kęsowo
3. Cezary Marciniak – SP 2 Tuchola

Dziewczeta, klasy VIII – dystans 800 m:

1. Zofia Łazarowicz – SP 5 Tuchola
2. Oliwia Koziółka – SP 3 Tuchola
3. Julia Golińska – SP Kęsowo

Chłopcy, klasy VIII – dystans 800 m:

1. Jakub Łącki – SP Legbąd
2. Jan Eliasz – SP Raciąż
3. Jakub Ostrowski – SP 2 Tuchola

Nagroda Fair Play: Hanna Rydzkowska z SP w Cekcynie, rezygnując z walki o lepszy wynik, zadbała o bezpieczeństwo dziewczynki, która upadła przed nią.

Dziewczeta z VII klasy na podium. Na I miejscu Oliwia Majcherczak z SP 5 Tuchola, a dalej Róża Figiel (SP2) i Karolina Kocińska (SP Legbąd).

– zaznaczyło niedawno powstałe Stowarzyszenie Kasztelania Raciąż. To trio wspomogło podczas biegu OSP, a w akcji w Raciążu widzieliśmy też przedstawicieli miejscowego Rawysa. Do tego dochodzą: sołectwo Raciąż, osoby prywatne, rada rodziców szkoły czy legendarni tucholscy sędziowie

tyki i ogromny potencjał do rozwoju. Tu nie było odpuszczania i rozkojarzenia. Trenerzy-wuefści znakomicie przygotowują swoich podopiecznych, a potem dopingują ich do ostatnich metrów. Na mecie niekiedy na przemian mieszają się lzy radości ze zwycięstwa i smutku z powodu porażki.

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. (al), (aw)

Iga Nowacka, 30.09, 3840 g, 57 cm,
BysławekOktawian Bruski, 30.09, 4720 g, 61 cm,
LubniaCezary Buczynski, 30.09, 4180 g, 62 cm,
ZapędowoSławomir Harniuk-Ryś, 30.09, 3500 g,
53 cm, CękczynJulia Rudnik, 2.10, 3440 g, 55 cm,
Sępólno KrajeńskieLaura Leśniak, 4.10, 3500 g, 58 cm,
WałkowskaAlicja Figlewicz, 5.10, 2990 g, 55 cm,
ŚmietowoNikodem Szefs, 5.10, 3150 g, 54 cm,
Tuchola

Gratulujemy rodzicom

Tygodnik
Tucholski

Borowiacy w Żninie: Haft, tradycja i jubileusze na Zjeździe Twórców Ludowych

W wydarzeniu, które odbyło się 20 września w sali Żnińskiego Domu Kultury, uczestniczyli członkowie Bydgosko-Toruńskiego Oddziału Stowarzyszenia Twórców Ludowych. W tym gronie nie zabrakło artystów ludowych z Borów Tucholskich, w tym dwóch hafciarek z Tucholi – Krystyny Jeneralskiej i Hanny Kozłowskiej, które obchodzą w tym roku 50-lecie pracy twórczej!

Zjazd Twórców Ludowych w Żninie był podsumowaniem twórczości artystycznej wszystkich twórców ludowych działających na Kujawach, Pałukach, Ziemi Chełmińskiej, w Borach Tucholskich i na Kaszubach w ostatnich 5 latach.

Zaprezentowali nasze dziedzictwo

Artyści ludowi z Borów Tucholskich stawili się liczną reprezentacją, a dodatkowo wyróżniały ich stroje ludowe oraz haftowane elementy ubioru.

– Była to okazja, by zademonstrować piękną sztukę ludową Borów Tucholskich, jaką jest haft kaszubski szkoły tucholskiej i borowiackiej – nasze dziedzictwo, które przez hafciarki jest pieczołowicie podtrzymywane i przekazywane następnym pokoleniom – mówi Iwona Lewandowska, przewodnicząca Zespołu Haftu Kaszubskiego „Złotnica” w Tucholi i zarazem prezesa Zrzeszenia Kaszubsko-Pomorskiego Oddział Tuchola.

Pięć dekad pracy twórczej!

Ważnym elementem zjazdu był jubileusz 25-lecia Konkursu Aktywności Artystycznej organizowanego przez Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W jego trakcie wręczono trzy medale „Unitas Durat Palatinatus Cuiavianio-Pomeraniensis”: Wandzie Okupskiej – mistrzyni słomkarstwa, Marii Kwiatkowskiej – hafciarki paluciej, Bożenie Awarskiej – malarce fajansu wrocławskiego.

Podczas tegorocznego zjazdu jubileusz 50-lecia pracy twórczej obchodziły hafciarki z Tucholi: Krystyna Jeneralska i Hanna Kozłowska. Twórczynie odebrały gratulacje i życzenia z rąk profesora Jacka Woźnego reprezentującego samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz prezesa Bydgosko-Toruńskiego Oddziału STL Zygmunta Kędzińskiego.

Przedstawicielki Borowiaków w zarządzie

Wydarzeniu towarzyszyły wybory, w trakcie których wy-

Hafciarki z Borów Tucholskich stanowiły żywą reklamę swoich prac i talentu.

brano nowe władze Oddziału Bydgosko-Toruńskiego STL. Członkami zarządu zostały między innymi: Iwona Lewandowska i Anna Przytarska – przedstawicielki twórców ludowych z Borów Tucholskich.

Uroczysty Zjazd Twórców Ludowych w Żninie zakończyło zwiedzanie Pałacu w Lubostrojni.

– Następnego dnia artyści ludowi prezentowali swoje wyroby podczas Jarmarku Sztuki

Ludowej na placu Wolności w Żninie i uczestniczyli w Przejądzie Zespołów Ludowych – relacjonuje Iwona Lewandowska.

(aw),

fot. Iwona Lewandowska

Sport w tygodniu

Kregle

9-12 października (czwartek – niedziela)

16:00 (czwartek), 12.00 (piątek), 8:00 (sobota) 39. Młodzieżowy Turniej Kręglarski o Puchar Borów Tucholskich i 9. Memoriał Leszka Gierszewskiego i Henryka Chechły (kręgielnia tucholskiego OSiR-u, ul. Pocztowa 7c)

Piłka nożna

• Klasa okręgowa

11 października (sobota)

14.30 Rawys CEO Raciąż – Polonia Bydgoszcz
15.00 Wisła Gruczno – Tucholanka Tuchola

• Klasa B

11 października (sobota)

14.00 Tarpan Mrocza – KS Żalno

12 października (niedziela)

11.00 Cis Cekcyn – Myśliwiec Gostycyn
13.00 Kamionka Kamień Krajeński – TKP Tuchola

Tenis stołowy

11 października (sobota)

10.00 Cis Hylmet Cekcyn – Emdek II Bydgoszcz (III liga)
10.00 Cis Hylmet III Cekcyn – Olimpia V Grudziądz (VI liga)

(jk)

Brydź – Turnieje Piątkowe

Stefan Gierszewski nie zwalnia tempa

Brydźcy weszli w swój cotygodniowy rytm i w kolejnych rozdaniach padły wyniki, które okazały się wodą na młyn Stefana Gierszewskiego – jednego z najbardziej doświadczonych brydżystów w Tucholi i okolicach.

Wspomniany zawodnik z niejednego pieca chleb jadł i teraz jego potężne doświadczenie w brydżu nie po raz pierwszy przynosi efekt. W ubiegły piątek (3 października) gra ułożyła się doskonale dla Stefana Gierszewskiego, który co prawda nie był tego dnia najlepszy, ale druga lokata wystarczyła, by zyskać przewagę w klasyfikacji generalnej wynoszącą aż siedemnaście punktów. Zwycięzca z piątku – Kazimierz Trawczyński – nie pojawił się tymczasowo na podium, za to do gry o najwyższe laury wszedł dawno niewidziany Adam Chełchowski. Ma sporo do nadrobienia, bo dzieli tego gracza przepaść od wyższych na podium miejsc.

Piątek (3 października)

1. Kazimierz Trawczyński
2. Stefan Gierszewski
3. Marek Kozłowski

Klasyfikacja generalna

1. Stefan Gierszewski – 137 pkt.
2. Marian Górnowicz – 120 pkt.
3. Adam Chełchowski – 98 pkt.

Jarosław Kania

zmarli

- † Krystyna Bielaszewska, l. 84 – Lińsk
- † Zofia Jaskowska, l. 65 – Tuchola
- † Henryk Bronisław Kobierowski, l. 88 – Tuchola
- † Marian Chyjek, l. 68 – Sucha
- † Henryk Brzozczyk, l. 86 – Pamiętowo
- † Marian Kolutka, l. 55 – Raciąż
- † Maria Gilka, l. 91 – Tuchola
- † Józef Ossowski, l. 84 – Raciąż
- † Teresa Maria Kielbratowska, l. 97 – Nowa Tuchola

Reklama, ogłoszenie płatne

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy uczestniczyli w pożegnaniu

śp. Franciszka Gabrych

podczas różańca, mszy św. i ceremonii pogrzebowej.

Z wyrazami wdzięczności pogrążona w smutku rodzina

Łącząc się w bólu, składamy kondolencje oraz wyrazy głębokiego żalu koledze

Grzegorzowi Ossowskiemu

z powodu śmierci

Taty

Słowa wsparcia przekazują Piotr Mówiński wraz z pracownikami Tucholskiego Ośrodka Kultury

Dom Pogrzebowy Bolińscy

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- Kompleksowa obsługa uroczystości pogrzebowych
- Sala pożegnań, własna chłodnia, przewóz zmarłych
- Załatwiamy zasiłek pogrzebowy ZUS, KRUS i MSWiA
- Kwiaty na trumnę, oprawa muzyczna

Tuchola, ul. Starodworcowa 1
500 206 206 (całodobowo)
zpbolinscy

informator borowiacki

■ pogotowie

telefon alarmowy 999
Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18,

■ szpital

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14–18, tel. centrala: 52 33 605 00, fax 52 33 605 04

■ przychodnie gminne

Cekcyn, ul. Dworcowa 6, tel. 518 633 635
Gostycyn, ul. Bydgoska 12, tel. 52 33 460 24
Kęsowo, ul. Łąkowa 1, tel. 52 33 440 13
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 41, tel. 52 33 493 79
Śliwice, ul. Szkolna 7, tel. 52 33 400 19
Tuchola, MCL, ul. Świecka 27:
Poradnia Dziecięca, tel. 52 33 657 60;
Poradnia Ogólna, tel. 52 33 433 44;

■ policja

telefon alarmowy 997, 112
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 47 75 23 515
Gostycyn, ul. Bydgoska 6/3, tel. 47 75 23 611
Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 47 75 23 812
Tuchola, ul. Dworcowa 17a, tel. 47 75 23 200, 47 75 23 221, 514 970 549

■ straż pożarna

telefon alarmowy 998
Tuchola, ul. Sępoleńska 20, tel. 47 751 42 00

■ pogotowie gazowe

tel. alarmowy 992

■ posterunek energetyczny

tel. alarmowy 991 (Chojnice)

■ wodociągi

Tuchola, ul. Warszawska 7, tel. 52 33 450 58, 727 686 700 (telefony czynne całą dobę)
Tuchola, ul. Budowlana 2, „Tuchwod”, tel. 52 33 433 08 (czynny całą dobę) tel. 509 227 526 (po godz. 15.00)

■ ciepłownia

Tuchola, ul. Witosa 4, tel. 52 55 90 297

■ starostwo

Tuchola, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 00, 52 559 07 30

■ urzędy gmin

Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 50
Gostycyn, ul. Bydgoska 8, tel. 52 33 673 10
Kęsowo, ul. Główna 11, tel. 52 33 440 91
Lubiewo, ul. Hallera 9, tel. 52 33 493 10
Śliwice, ul. ks. Sychowskiego 30, tel. 52 33 407 10
Tuchola, pl. Zamkowy 1, tel. 52 56 425 00

■ urząd skarbowy

Tuchola, pl. Zamkowy 4, tel. 52 33 63 300 – do 328

■ Zarząd Dróg Powiatowych

całodobowy numer alarmowy tel. 696 050 438

■ urzędy pocztowe

Bysław, ul. Główna 61, tel. 885 900 508
Cekcyn, ul. Wczasowa 3, tel. 52 33 472 00
Lubiewo, ul. Wojska Polskiego 43, tel. 885 920 802
Kęsowo, ul. Główna 32a, tel. 885 900 238
Gostycyn, ul. Bydgoska 6, tel. 52 33 460 60
Tuchola, ul. Świecka 25, tel. 52 33 486 01, 52 33 486 02, 52 33 486 10
Tuchola, al. LOP 9, tel. 885 952 166
Śliwice, ul. Dworcowa 37, tel. 52 33 400 77

■ informacja turystyczna

Tuchola, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89

■ informacja PKS

tel. 52 39 740 34 – Chojnice

■ ośrodki kultury

Cekcyn, ul. Szkolna 4, tel. 52 33 475 76
Gostycyn, ul. Główna 35, tel. 52 33 461 53, 513 141 122
Kęsowo, ul. Główna 7, tel. 52 33 440 92
Lubiewo, tel. 512 864 195
Śliwice, ul. Dworcowa 39, tel. 52 33 400 71, 579 470 156
Tuchola, pl. Zamkowy 8, tel. 52 33 433 88

■ muzea i wystawy

Tuchola, Muzeum Borów Tucholskich, ul. Podgórna 3, tel. 52 33 421 89
Wielki Mędromierz nr 20, Izba Tradycji (pojazdy i sprzęty zabytkowe), tel. 608 846 245, tel. 509 170 157, wstęp bezpłatny, muzeum udostępnione także dla osób niepełnosprawnych

■ biblioteki

Tuchola, Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Pocztowa 7a, tel. 52 33 450 38, 518 336 164.
Bysław, biblioteka publiczna, filia, tel. 52 33 498 81
Cekcyn, ul. Szkolna 2, tel. 52 33 475 68
Gostycyn, Biblioteka Publiczna, ul. Sępoleńska 12a, tel. 52 33 462 51
Lubiewo, Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo, ul. Wincentego Witosa 1, tel. 663 884 662
Śliwice, Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Dworcowa 11, tel. 52 33 40 152

■ msze święte

Tuchola, Parafia pw. Bożego Ciała, ul. Świecka 24, godziny: 7⁰⁰, 9⁰⁰, 10³⁰, 12⁰⁰, 18⁰⁰, msza niedzielna w sobotę o 18⁰⁰.
• Parafia pw. Opatrzności Bożej, ul. Jana Pawła II 1, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 11³⁰.
• Parafia pw. św. Jakuba Apostoła, ul. Chojnicka 28, godziny: 8³⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰, 17⁰⁰, msze niedzielne, Kielpin, godz. 11⁰⁰, Białowieża, godz. 16⁰⁰.
• Parafia pw. św. Bartłomieja, godziny: 8⁰⁰, 10⁰⁰, 12⁰⁰ msze niedzielne.

■ Kościół Zielonoświątkowy „Słowo Życia”

ul. Bydgoska 7, Tuchola nabożeństwo: niedziela, godz. 11⁰⁰ spotkanie modlitewne: wtorek, godz. 20⁰⁰

■ rzecznik konsumentów

Tuchola, Powiatowy Rzecznik Konsumentów, ul. Pocztowa 7, tel. 52 559 07 33

■ pomoc dla rodzin

Tuchola, ul. Nowodworskiego 14-18, szpital, poradnia uzależnień – AL-ANON, Grupa Samopomocowa Krewnych i Przyjaciół Alkoholików; spotkania w poniedziałki o godz. 18.00; tel. 888 586 777

Prosimy o informowanie redakcji o zmianach (tel. 52 33 630 50)

Reklama

KOMPLEKSOWE USŁUGI POGRZEBOWE
Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi, ul. Świecka 68 (wjazd obok sklepu meblowego)
tel. kom. 603 265 868, www.pogrzebytuchola.pl
JESTEŚMY DO PAŃSTWA DYSPOZYCN 24 GODZINY NA DOBĘ

TRUMNY, URNY
WŁASNA KAPLICA OGRZEWANA W CENTRUM MIASTA
WŁASNA CHŁODNIA
PROFESJONALNE UBIERANIE ZMARŁYCH
KREMACJA
EKSHUMACJA
KOPANIE GROBÓW
SPRZEDAŻ KWIATÓW
NAGROBKI

Załatwiamy formalności w ZUS, USC, MSW
OBSŁUGA BEZGOTÓWKOWA

Piłka nożna – klasa okręgowa

Raciąska maszyna się nie zatrzymuje

PAP Osielsko – Rawys CEO Raciąż 0:2 (0:1). Bramki: Damian Rybacki (30), Drewek (90+6)

Rawys CEO:

Lepak, Narloch, Paprocki, Prusaczyk, Klessa, Damian Rybacki, Dominik Rybacki, Kerszk (57 Drewek), Kurs, G. Kokoladze, Prondziński (82 Stenwak)

Rozgrywki ligi okręgowej przekroczyły półmetek. Dla wielu fanów lokalnej piłki to wszystko dzieje się zbyt szybko, a wyniki idą w świat jak burza. Rezultat z Osielska – korzystny dla raciążan po nietatym meczu – dotarł w Bory, zanim piłkarze zeszli jeszcze z boiska, a to dzięki nowoczesnym rozwiązaniom. Starcie Borowiaków z osielszczanami można było oglądać w internecie na żywo, zatem bez bezpośredniego doświadczenia jesiennej pogody, bo fatalna aura towarzyszyła

chyba wszystkim rozgrywkom w regionie.

Warunki atmosferyczne dla obu ekip były takie same, a na stadionie w Osielsku stały naprzeciwko siebie zespoły uważane za bodajże najmocniejsze w lidze, mimo że gospodarze tego spotkania nie są w czubie tabeli. Pozycja lidera zobowiązuje, więc raciążanom wypadało stanąć na wysokości zadania. I to się udało.

Ta batalia o ligowe punkty stała się chyba najbardziej zaciętą w całej kolejce, choć – patrząc na pozostałe wyniki minionego weekendu – remisy mogą podpowiadać, że inne mecze też nie były pozbawione rumieńców. W ocenie trenera **Andrzeja Borowskiego** to spotkanie zapowiadało się ciekawie i miało stanowić wyrównaną walkę o punk-

ty. Szkoleniowiec raciążan trafil w punkt. Mecz był żywą i stojącą na wysokim poziomie areną starcia dwóch godnych siebie rywali.

Rekordowa liczba świetnych akcji z obu stron

Dwa strzelone gole to tylko nikły procent skuteczności w stosunku do liczby przeprowadzonych przez oba zespoły akcji ofensywnych. Rawys CEO Raciąż wygrał, ale nie był to piłkarski spacer, tylko walka w każdej sytuacji, bez względu na odległość od bramki. Gracze z Osielska nie zostali skazani wyłącznie na obronę. Sami stworzyli mnóstwo akcji, z których mogły paść bramki, ale przeszkodził w tym rywalowi, a pomógł swojej dru-

żynie, **Jakub Lepak**. Zazwyczaj mówi się o tych, którzy strzelają bramki i chwala im za to, ale bramkarz Rawysa wyrósł w tym pojedynku na jednego z największych bohaterów. Stara zasada mówi, że solidny bramkarz to pół sukcesu drużyny. W Osielsku idealnie się sprawdziło.

Oczywiście sam goalkeeper meczu nie wygrywa, dlatego należy pochwalić cały raciąski team. Poza kilkoma momentami zespół z Raciąża można uznać za monolit, dobrze działający na murawie system. Dwa gole to popis **Damiana Rybackiego**, który raz wykorzystał idealnie podanie **Jakuba Prondzińskiego** – bardzo aktywnego napastnika, a potem był reżyserem akcji bramkowej w doliczonym czasie.

Patryk Drewek wszedł na boisko w trakcie meczu i w doliczonym czasie ustanowił końcowy wynik.

Tę akcję z rozpracowaniem obro-ny gospodarzy można by oglądać bez przerwy.

PAP Osielsko to zespół wymagający i w tym meczu również on mógł triumfować, bo wypracował kilka akcji, w których było groźnie pod bramką Borowiaków. Szczęście sprzyja lepszym i Rawys wciąż patrzy na wszystkich rywali ze szczytu ligowej tabeli.

Pozostałe wyniki

MUKS CWZS Bydgoszcz – Chełmianka Chełmno 1:1
Gryf Sicienka – Legia Chełmża 3:3
LKS Dąbrowa Chełmińska – Promień Kowalewo Pomorskie 1:2
Olimpia II Grudziądz – Pomorzanie Toruń 1:2
Pomorzanie Serock – Zawisza II Bydgoszcz 2:1
Polonia Bydgoszcz – Wisła Gruczno 2:1

Tabela

1. Rawys CEO Raciąż	8	21	40:14
2. Pomorzanie Toruń	8	20	22:9
3. Polonia Bydgoszcz	8	16	21:17
4. Wisła Gruczno	8	15	27:11
5. Zawisza II Bydgoszcz	8	15	21:15
6. Tucholanka Tuchola	8	14	25:13
7. PAP Osielsko	8	13	18:11
8. Promień Kowalewo Pom.	8	11	14:18
9. Olimpia II Grudziądz	8	10	19:14
10. Pomorzanie Serock	8	9	15:24
11. LKS Dąbrowa Chełm.	8	9	12:24
12. Chełmianka Chełmno	8	7	15:26
13. Legia Chełmża	8	6	13:25
14. Gryf Sicienka	8	5	11:26
15. MUKS CWZS Bydgoszcz	8	5	10:22
16. Drwęca Golub-Dobrzyń	8	5	8:22

Tekst i fot.
Jarosław KaniaTekst i fot.
Jarosław Kania

Punkt tucholan z beniaminkiem

Tucholanka Tuchola – Drwęca Golub-Dobrzyń 0:0

Tucholanka:

Wiśniewski, Reda, Rostankowski, Krajna (60 Gilka), Kołodziejki, Grudziński (76 Donarski), Nitka, Hinz, Wojnerowicz, Orzechowski, Rydzkowski (60 Misiak)

Większość zgromadzonych na stadionie kibiców liczyła na pewne trzy punkty młodej drużyny **Arkadiusza Gostomskiego**. Rywal, podobnie jak ekipa Borowiaków, w tym roku awansował do klasy okręgowej, ale tucholanom był zupełnie nieznany. Drwęca nie ma najlepszych notowań w tabeli – zajmuje ostatnie miejsce w zestawieniu. Stąd też oczekiwania na trybunach. Wierzone, że będzie to, mimo podłej aury, mecz z wykonanym planem za trzy punkty.

Niestety nie wszystko układało się po myśli tucholan. Od po-

czątku nie grali swoim rytmem i nie byli zgrani na boisku. Można by znaleźć analogię tego spotkania do meczu z PAP-em Osielsko. Wtedy tucholanie przegrali, ale

Ramię w ramię z rywalem w wyskoku do piłki Jakub Rostankowski (z lewej).

wówczas rywal był wielce wymagający, jeden z lepszych w lidze. O ile tamta porażka została przyjęta ze zrozumieniem, o tyle słaba gra i remis z Drwęcą rodzą pytania. Wszelkie wątpliwości mogą zniknąć wraz ze stwierdzeniem, że czasami mecz nie wydaje i trudno będzie znajdować głębszą przyczynę nieodniesienia zwycięstwa z nisko notowanym przeciwnikiem. Tak czy inaczej, tucholanie sami na pewno nie byli zadowoleni z własnej gry, mimo że i tak nieco lepiej wyglądali w drugiej połowie.

Do końca bez bramek – podział punktów

Tucholski atak nie miał siły przebicia w tym meczu. W spotkaniu nie zagrał **Mikołaj Galiński** walczący z urazem kolana. Gospodarze nie dość, że w ataku

nie notowali składnych akcji aż do prawie 40. minuty, to jeszcze pozwolili w niektórych sytuacjach dość daleko zapuścić się napastnikom z Golubia-Dobrzyń. Tucholanie nie podchodzili wysoko i nie grali na maksimum swoich możliwości.

Lepiej ich gra wyglądała po przerwie. Widowisko było bardziej energiczne, gra otwarta, na boisku było więcej ruchu. Tucholanie stawiali się bardziej ofensywnie, ale mimo prób działania, nadal przy Warszawskiej gole nie padły. Pojawiło się kilka niecelnych strzałów, były też nieliczne akcje ukazujące możliwości Tucholanki. Jednak tego dnia wszystko było skazane na niepowodzenie. Zbyt wiele niedokładności, zbyt mało precyzji, zrozumienia. Mecz zakończył się podziałem punktów, co goście uznali za sukces na trudnym terenie rywala.

Tekst i fot.
Jarosław Kania

Piłka nożna – klasa B

TKP i KS na tarczy, Cis i Myśliwiec zwycięskie

Dwa mecze wygrane, dwa przegrane. Taki weekendowy bilans uzyskali piłkarze z klasy B. Zespół z Żalna ciągle pozostaje z jednym punktem – tu nie było sensacji. Z równie mocną drużyną przegrali tucholanie.

Olimpia Wteln
– Cis Cekcyn 2:5 (1:2).
Bramki: Ossowski (64),
D. Leszczyński (48, 73),
Cybulski (40), Szymański (45+2)

Gospodarze w tym meczu dość szybko zostali zepchnięci do obrony, ale to oni otworzyli wynik. Cis rozpoczął skuteczną grę po półgodzinie, choć wcześniej też miał co najmniej trzy okazje na bramkę. Cekcynianie dojrzale grali po przerwie, a ich bramki potwierdziły przewagę. Drugiego gola Cis stracił z rzutu karnego – był to sku-

tek uśpienia gości, którzy już wysoko wygrywali.

Myśliwiec Gostycyn
– Grom II Więcbork 4:2 (3:2). Bramki: Kuligowski (3), Kowalewski (12), Osowicki (16), Andreasik (75)

W pierwszych minutach meczu Myśliwiec dosłownie zdominował rywala, strzelając mu aż trzy bramki. Gdy wydawało się, że gostycynianie panują nad sy-

tuacją, goście strzelili pierwszego gola z karnego, później dołożyli trafienie z akcji. Sytuacja stała się nerwowa, a podsycił ją sędzia, który nagle zaczął być szczodry w dawaniu kartek – nie tylko żółtych. Boisko musiał opuścić **Bartosz Kowalewski**, który obejrzał drugą żółtą kartkę, gdy próbował rozmawiać z sędzią na temat podejmowanych decyzji. Mecz w drugiej połowie był żywiołowy, ale tylko Myśliwiec zdołał jeszcze raz pokonać bramkarza.

LZS Wałdowo – KS Żalno
5:0 (4:0)

W tym spotkaniu bez niespodzianek, bo faworyt był jeden – lider tabeli. Gracze z Żalna bronili się przez trzydzieści minut, jednak później ustąpili – pod naporem dobrze dysponowanych gospodarzy. Goście tylko raz

stworzyli zagrożenie, gdy z rzutu wolnego padł strzał w poprzeczkę. W drugiej połowie KS bronili się bardziej skutecznie i stracił jedną bramkę. Powolnymi krokami gra klubu z Żalna poprawia się, ale o punkty wciąż jest niezwykle trudno.

TKP Tuchola – Gwiazda Sypniewo 1:3 (0:1).
Bramka: Rembisz (51)

Przeciwnicy tucholan mieli przewagę w tym meczu, ale przez dłuższy czas nie potrafili tego potwierdzić trafieniem. Zanim jednak celnie uderzyli, również TKP miał wyborną okazję do otwarcia wyniku. W drugiej połowie takich momentów było dla Borowiaków nieco więcej, jednak wykorzystano tylko rzut karny. Potem strzelali już jedynie goście. **Paweł Kukielski** prawie obro-

nił rzut karny, jednak dobitka była wyjściem na prowadzenie Gwiazdy. Do remisu TKP grało żywo i otwarcie, po trafieniu z „jedenastki” wyraźnie przeważali sypniewianie.

Pozostałe wyniki

Fuks Wielowicz – Tarpan Mrocza 8:0
Łokietek Wierzchucin Królewski – Kamionka Kamień Krajeński 1:1

Tabela

1. LZS Wałdowo	7	18	25:8
2. Gwiazda Sypniewo	7	18	30:8
3. Łokietek Wierzchucin Kr.	7	16	24:11
4. Myśliwiec Gostycyn	7	15	23:16
5. Kamionka Kamień Kraj.	7	14	18:8
6. Cis Cekcyn	7	12	24:22
7. Grom II Więcbork	7	10	24:26
8. Fuks Wielowicz	7	9	22:16
9. Olimpia Wteln	7	7	25:24
10. TKP Tuchola	7	2	15:29
11. KS Żalno	7	1	2:32
12. Tarpan Mrocza	7	0	6:48

Jarosław Kania

Siatkówka – liga wojewódzka młodziczek

Pierwszy turniej rozstrzygnię o podziale na ligi

Z wielką ochotą i uśmiechem podeszły do tego turnieju w lidze wojewódzkiej młodziczek dziewczęta z Tucholi. Sama chęć i dobre nastawienie nie ułatwiają jednak sprawy. Nie powiodło się siatkarkom zupełnie w pierwszym meczu z chełmniankami. Łatwo ułożył się bój z niedoświadczonymi toruniankami. Opisany turniej nie toczył się w określonej lidze. Były to zawody siatkarskie, które zadecydują o przydziale danego zespołu do konkretnej ligi. Nastąpi to po wszystkich pierwszych turniejach, kiedy zliczone będą zwycięstwa, sety i małe punkty.

Tucholanka Europrojekt Tuchola:

Amelia Spica, Martyna Babińska, Koślińska, Cybulska, Tomczyk, Bydłowska, Agata Spica, Kozińska, Badtke, Cieślak, Maja Babińska, Iwicka, Kalinowska, Boińska. Trenerka Ewa Domjan

MLKS Tucholanka Europrojekt I Tuchola – UKS Culmen Chełmno 0:2 (11:25, 18:25)

Culmen asem serwisowym zapowiedział nie tylko to, co będzie się działo w tym secie, ale także w całym meczu. Tucholanki przystąpiły do gry mało skupione i już od początku zaczęły gubić punkty. Chełmniarki szybko zdobyły kilkupunktową przewagę, której do końca nie oddały. Zły odbiór serwisu i brak rozegrania były tu decydujące. Niedokładność Borowiaczek w grze sprawiła, że to goście

totalnie kontrolowali przebieg gry i mimo kilku przebłysków solidnej formy siatkarki **Ewy Domjan** nie potrafiły nadrobić strat. Wzięty czas na rozmowę z podopiecznymi niewiele dał,

bo te były w rozsypce. Mimo to klub kibica, czyli rodzice, wspierał młode sportsmenki z całych sił i hala była wypełniona hałasem bębna i okrzykami. Atak gości działał nienagannie

Bęben nie miał wytchnienia w całym turnieju.

Dziewczęta przystąpiły do gry w wymienionych nastrojach.

urwała. Energia uszła z dziewcząt w bardzo krótkim czasie i rozpoczęła się znów pełna chaosu gra pod siatką. To nie był dzień tucholank, bo mimo ambicji i poświęcenia nie było zgrania na parkiecie, a Culmen dokończył tego seta z wyraźną swobodą i przewagą.

MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – MUKS Skarpa Toruń II 2:0 (25:10, 25:9)

Nie był to mecz, który mógłby stanowić wielką historię zespołu młodziczek, gdyż torunianki były zdecydowanie najsłabsze i wielce odstawały umiejętnościami i warunkami fizycznymi od dwóch pozostałych zespołów w tucholskim turnieju. Drobne i wyraźnie dopiero uczące się siatkarskiego dzieła zawodniczki zناد Wisły stanowiły tylko tło dla tucholank. Początek jednak był zaskakująco wyrównany i dopiero po szóstym punkcie Borowiaczki zaczęły odjeżdżać z wynikiem toruniankom. Dwa asy serwisowe zapoczątkowały

serię zdobywanych punktów. Był to set, w którym akcji długich nie było, ataki z kolei były sporadyczne w wykonaniu gości.

W drugim secie nic nie uległo zmianie. Tucholanki biły rywalki na głowę przede wszystkim zagrywką, w której królowała **Zofia Iwicka**. Seria jej zagrywek to w końcówce seta sporo punktów aż do piłki meczowej. As za asem sprawił, że w drugiej fazie seta akcji w zasadzie nie było. Tucholanki rozbiły Skarpę Toruń i mogły się tym cieszyć. Oczekiwania jednak były zdecydowanie większe, a mecz z Culmenem tucholankom po prostu nie wyszedł. To jednak początek sezonu i na pewno będzie jeszcze okazja, by pokazać się z najlepszej strony, a dziewczęta stać na wiele. Niejeden raz to udowodniły. Dodajmy, że w pierwszym sobotnim meczu Culmen Chełmno wygrał 2:0 ze Skarpą Toruń i to ten zespół wygrał tucholski turniej. Gospodynie były drugie, torunianki trzecie.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Skuteczny atak Agaty Spicy przy spóźnionym bloku Culmena.

i tu trzeba było oddać sprawiedliwość, że Culmen był zdecydowanie przeważającym zespołem.

Dużo wyższy poziom gry tucholanki zaprezentowały w drugim secie. Początki w wykonaniu gospożym były obiecujące, bo podjęły walkę i rozpoczęła się wymiana punkt za punkt. Można było obserwować dłuższe akcje, mniej przypadkowości i ganiań po parkiecie tucholank, lepsze obrony i wzajemną asekurację. Wymiana ciosów ku zadowoleniu kibiców trwała do 14 punktu. Był to przełom w tym secie i w całym meczu. Nagle solidna i odważna gra tucholank się

Siatkówka – liga wojewódzka kadetek

Urwały seta Pałacowi Bydgoszcz

KS Pałac Bydgoszcz – MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola 3:1 (25:12, 23:25, 25:15, 25:18)

Tucholanka Europrojekt:

Jaworska, Reszczyńska, Cybulska, Weltrowska, Sobocińska, Tomczyk, Iwicka, Boińska, Spica, Szumała, Burzyńska, Dąbrowska. Trener Dariusz Wnękowicz

Mecz w Bydgoszczy zaprzeczył częstemu mniemaniu wielu, którzy twierdzą, że gdy gra się nad Brdą z Pałacem, przegrana się szybko w trzech se-

tach i wraca do domu. Kadetki z Tucholi, czyli formalnie juniorki młodsze, całkiem dobrze zaprezentowały się na wyjeździe. Hala na Jagiellońskiej nie była miejscem zwycięstwa Borowiaczek w całym meczu, ale jeden urwany set najlepszemu w województwie zespołowi daje satysfakcję.

Pierwszy set w Bydgoszczy był z początku udany dla tucholank, które wykorzystały brak skupienia gospożym, ale tylko na kilka mi-

nut. Bydgoszczanki wzięły się do pracy na parkiecie i z powodzeniem wyszły na wysokie prowadzenie, potem tylko zwiększały przewagę.

Paradoksalnie od wysokiej straty zaczął się jedyny set wygrany przez Borowiaczki. Tym razem to tucholanki gonili wynik i udało im się doprowadzić do wy-

równania. Punkt za punkt – taka sytuacja doprowadziła do remisu 23:23. Skupienie i nieomyślność w dwóch ostatnich akcjach tego seta dały Borowiaczkom wyrównanie meczu na 1:1. W trzeciej odsłonie zanosilo się na niespodziankę, bo – jak mówi trener Tucholanki **Dariusz Wnękowicz** – tucholanki poszły za ciosem i wygrywały także w tym secie. Wkrótce jednak trzeba było zejść na ziemię – bydgoszczanki zaczęły zdobywać punkty całymi seriami i wysoko wygrały. Do zwycięstwa w całym meczu został im jeden set. W ostatniej części meczu Borowiaczki podjęły walkę, ale nie potrafiły skutecznie przeciwstawić się bombowemu atakowi Pałacu.

– Uważam, że mimo przegranej można być zadowolonym z postawy dziewcząt – ocenia trener. – Mam tu na myśli aspekt psychologiczny, czyli świadomość, że można wygrać na wyjeździe z Pałacem choćby jeden set. Nam się to chyba pierwszy raz udało. To jest w stanie podbudować. Była wygrana siatkarska bitwa i to należy pamiętać. Dziewczęta potrafiły wziąć na swoje barki odpowiedzialność za mecz. Grały z werwą i choć nie wszystko wychodziło, nie miały zwieszonych głów. Zagrały otwarcie i z wiarą. Nie zmienia to faktu, że bydgoszczanki były lepsze i wygrały zasłużenie.

Jarosław Kania

Motocross

Cross Akademia rośnie w siłę!

W jaki sposób urozmaicić młodym motocrossowcom regularne treningi, uatrakcyjnić im pobyt na torze? W połączeniu z minionym już, letnim czasem obecność na torze może mieć różną formę, a świadczy o zaangażowaniu dorosłych w pracę z młodzieżą. Czas na podsumowanie kilkutygodniowego okresu sezonu tucholskiego klubu motocrossowego.

Najpierw obóz sportowy, a na nim nie tylko jazda, ale zabawa, integracja, wszechstronna aktywność. Później okres wyjazdów i startów na zawodach. Płynne przygotowanie do sezonu poprzez aktywny wypoczynek przyniosło pożądany rezultat.

Dorośli prowadzący Cross Akademię zorganizowali pod koniec wakacji obóz szkoleniowy. Nie miał on charakteru wyłącznie sportowego, nie przebiegał wyłącznie w rytmie pracującego silnika motocykla.

– Jak co roku zapewniliśmy młodym trochę luzu w postaci wielu atrakcji o charakterze integracyjnym – opowiada **Michał Domeracki**, trener Cross Akademii. – Na terenie naszego toru stało minimiasteczko z kamperami, namiotami. Łącznie była nas ponad setka – sportowcy i ich rodziny. To duża gromada. Dodam dla porównania, że na pierwszym obozie było sześciu młodych sportowców; w tym roku zjechało się aż 29 – cztery dziewczynki i 25 chłopców w przedziale wiekowym 5 – 17 lat.

Motocyklowa sztafeta, strzelanie – aktywnie i bez nudy

Gościem tucholan był Niemiec **Uwe Karstens** – człowiek, który o motocrossie wie chyba wszystko. Nie był po raz pierwszy gościem na torze w Płaskoszu. Tam właśnie przeprowadzono zwykły trening, tzw. czasówkę, wieczorem zaś rozpalono ogni-

legala na obiegnięciu toru. Był to bieg na strzelnicę. Tam już czekało na sportowców kolejne wyzwanie – strzelanie do stałego celu z karabinka sportowego. Nie było łatwo po biegu wykażać się wprawnym okiem, gdy oddech był szybki, a ręce drżały.

W niedzielę młodzież też nie miała wytchnienia. Zorganizowano sztafetę MX, która polegała na okrążeniu toru i dawaniu zmian oczekującemu na start zawodnikowi. Najbardziej oryginalną częścią rywalizacji była konkurencja podobna do paintballa, czyli prowadzenie pozorowanej walki z użyciem sztucznej broni NERF. Celem było zdobycie flagi przeciwnika. Bitwa na piankowe pociski przyniosła dużo emocji i radości.

– Nagrodami w tych wszystkich konkurencjach były słody-

rian **Pankau** był trzeci w klasie MX65, **Franciszek Domeracki** – dziesiąty. **Michał Pałubicki** w MX85 uplasował się na 5 pozycji, **Mateusz Śledź** był trzy-

Franciszek Domeracki w trakcie jazdy w ciężkich warunkach pogodowych.

Wesoła gromada starszych i młodszych zawodników Cross Akademii.

cyku. Świetnie spał się **Adrian Pankau**, który stanął na drugim stopniu podium. Szósty był **Michał Pałubicki**.

Oblepieni błotem w ekstremalnych warunkach

Start w Bartoszycach zapamiętają wszyscy, którzy tam rywalizowali i kibicowali. Pogoda storpedowała tamtejsze Mistrzostwa Strefy Północnej w Motocrossie. Nocna ulewa spustoszyła tor i ten nadawał się w zasadzie tylko do jazdy treningowej.

Adrian Pankau na trzecim miejscu.

Jedna z trzech drużyn uczestniczących w obozie.

Po wyścigu w ekstremalnych warunkach. Z prawej Paweł Wielewski – dumny z syna ojciec.

sko i zapoznano młodych z planem obozu rozłożonym na trzy dni zajęć. Przyjęto też do grupy dwóch młodych sportowców, którzy będą mieli szansę reprezentowania Cross Akademii.

Drugi dzień to zawody określone jako quiz MX. Stawkę zawodników podzielono na trzy zespoły, które rozegrały pięć konkurencji. Pierwsza część to teoria na temat przepisów motocrossu i ogólnie pojętego zdrowego stylu życia. Bardziej wyczerpującą była druga konkurencja, bo po-

cze i gadzety związane z motocrossem – podsumowuje **Michał Domeracki**. – Drużyny były podzielone według koloru opasek na rękawach. Tu nie było przegranych.

Liczne starty, wysokie lokaty

Najważniejszymi zawodami był motocrossowy AMIC Energy Super Puchar rozgrywanych pod koniec sierpnia na gdańskim torze. **Zuzanna Paś** zajęła w klasie MX 12 miejsce. **Ad-**

– AMIC to dla nas ważny cykl, ponieważ zależy nam na utrzymaniu wysokiej, siódmej lokaty w ogólnopolskim rankingu drużynowym – komentuje **Michał Domeracki**. – Zajmujemy w tym zestawieniu wysokie, siódme miejsce na pięćdziesiąt klubów w kraju.

W ostatnim dniu sierpnia w Obornikach Wielkopolskich odbyły się z udziałem tucholan Mistrzostwa Polski Strefy Centralnej i Zachodniej. Borowiaccy sportowcy należą do strefy północnej, zatem można określić, że na tych zawodach przebywali goście, traktując swój start jako jednostkę treningową. Fatalna aura sprawiła, że tor był grząski. Ulewa pokrzyżowała plany organizatorów i przeprowadzono tylko jeden wyścig. **Zuzanna Paś** była szósta, **Adrian Pankau** trzeci, **Michał Pałubicki** drugi, a **Aleksander Lipiński** – 22.

We wrześniu w Chojnie odbył się Puchar Polski w Motocrossie. Była to piąta runda tego

Oblepiiony błotem, ale szczęśliwy i na mecie – Leon Moraczewski.

Dobrze się bawili przez naukę. Na campie ze sobą rywalizowali z uśmiechem.

Zuzanna Paś (z lewej) i Lena Rudnik. Starsi zawodnicy Cross Akademii są już zaawansowani w jeździe na motocyklu.

Sam wyścig był walką o utrzymanie się na motocyklu. Po jednym wyścigu tor już był nieprzejezdny. Problem mieli nie tylko zawodnicy. Grunt po opadach był tak miękki i grząski, że pojazdy musiały być wyciągane przez ciągniki. Sami sportowcy po przejechaniu toru wyglądali wręcz niezmiernie – byli cali w błocie, dlatego często kombinezony trzeba było czyścić strumieniem wody pod wysokim ciśnieniem.

Mimo tych niedogodności Borowiacy, zaprezentowali się całkiem poprawnie. Adrian Pankau był drugi, Franciszek Domeracki dziewiąty. Również na drugim miejscu został sklasyfikowany Michał Pałubicki. Mateusz Śledź uplasował się na siódmej pozycji, Aleksander Lipiński na jedenastej. W klasie MX2B Damian Wielewski był trzeci. Leon Moraczewski znalazł się na ósmym miejscu.

W drugiej połowie września odbyła się ostatnia, szósta runda

Najmłodszy miłośnicy motocrossu tymczasowo muszą zadowolić się jazdą na rowerkach.

motocrossowego Pucharu Polski. Duży sukces na zakończenie tego ważnego cyklu odniósł Adrian Pankau, który ostatecznie został drugim wicemistrzem w tej rywalizacji w klasie MX65. To dotąd życiowy sukces młodego Borowiaka.

Cross Akademia ma wciąż plany i nowe pomysły na rozwój. Na pewno wszyscy jeżdżący i dorosły sztab jest zmotywowany wysokim miejscem w ogólnokrajowym rankingu klubów. Będzie jeszcze wiele powodów, by realizować materiał o Cross Akademii w Tucholi.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Piłka ręczna

LKS z powodzeniem sprawdził się na parkiecie

LKS Kęsowo – MGKS Pokolenie Człopa 30:24 (18:13)

LKS Kęsowo (czerwone stroje) i Pokolenie Człopa – dwa zespoły, które zmierzyły się w meczu kontrolnym.

LKS:

Kuczyński, Runke, Modrzewski, Grzonkowski – 3, Kościelski – 12, Adrych – 2, Smyśłowski – 6, Cyborowski – 2, Góra, Czarnowski, Oelberg – 3, Kosiedowski – 2

Regularnie trenujący zespół szczypiornistów z Kęsowa zgrał się z rywalem z ligi autonomicznej, by rozegrać spotkanie towarzyskie. Tym samym dano możliwość przeżywania emocji zgromadzonym w hali kibicom. Ci mieli się czym radować, bo gospodarze kontrolowali przebieg spotkania od pierwszej do ostatniej syreny. Goście będą on nowego sezonu rywalizować w rozgrywkach III ligi. Zwycięstwo z rywalem mającym takie ambicje jest tym bardziej cenne.

Kęsowianie grali bez kilku podstawowych zawodników, co wynikało z ich wcześniejszych planów wyjazdowych czy kontuzji. Nie zmieniło to jednak tego, iż LKS miał huraganowy początek, gdy po kilku minutach prowadził już sześcioma bramkami przy zerowej skuteczności przyjezdnych. Rewelacyjnie grał mur kęsowskiej obrony, bramka-

rze gospodarzy też zasłużyli na brawa, broniąc kilka rzutów. Po kwadransie w pierwszej połowie kęsowianie dostali lekkiej zadyszki, choć w zapasie mieli kilka bramek. W grę wkładali się niedokładności i związane z tym straty piłki. Starali się to wykorzystać człopianie, ale odnosiło to różny skutek.

Spradzian na plus, ambitne plany

Piłkarze ręczni z Kęsowa po zmianie stron i przerwie znowu pokazali przewagę w tym meczu, utrzymując równy dystans bramkowy aż do końca meczu. Bramki rzucali i goście, i gospodarze, ale mimo większej skuteczności Pokolenie nie nadrabiało strat.

– Mimo absencji kilku zawodników zagraliśmy na przyzwoitym poziomie. Na pochwały zasługuje cała drużyna, która zaangażowała się w grę i dała dowód, że była głodna rywalizacji na parkiecie – podsumował kierownik drużyny Krzysztof Muzioł. – Przed nami mecze kontrolne z MKS-em Brodnica oraz udział w turnieju piłki ręcznej. W przyszłym roku weźmiemy udział w międzynarodowym turnieju w Niemczech, o którym poinformujemy w najbliższym czasie.

Jarosław Kania, fot. nadesłane

Tygodnik Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny), tel. kom. 505 166 687 (e-mail: piotr@tygodnik.pl)
Kamil Tajl, tel. kom. 781 770 703 (e-mail: kamil@tygodnik.pl)
Agata Wiśniewska, tel. kom. 781 770 702 (e-mail: agata@tygodnik.pl)
Anna Lipska, tel. kom. 452 541 700 (e-mail: anna@tygodnik.pl)

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, tel. 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: biuro@tygodnik.pl, tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl);

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat, skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: biuro@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy.

Texty artykułów, zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim.

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Kamil Tajl,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Krzysztof Janikowski,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a reklamy i ogłoszenia ramkowe do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informujemy, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Zwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

• Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

• posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

• ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

• podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

• Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Ciało 45-latką z Tucholi znalezione podczas gaszenia pożaru

Tragedia w Tucholi, na ul. Stary Dworzec. W trakcie pożaru odnaleziono ciało. Pożar wybuchł w sobotę 4 października na parterze starego kolejowego budynku znajdującego się u zbiegu ulic Chopina, Kolejowej i Stary Dworzec. Zauważył go kierowca, który powiadomił służby, o czym opowiedział później „Tygodnikowi”. Jak sam stwierdził, nie wie, ile osób widziało wcześniej wydobywający się dym. Nasz rozmówca apeluje, aby każdy błyskawicznie reagował w takiej sytuacji. Bo wtedy jest szansa uniknąć tragedii.

Jak relacjonuje „Tygodnikowi” oficer prasowy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej **Grzegorz Polok**, strażacy ruszyli do akcji gaśniczej w południe. Dym wydostawał się

z okna mieszkania znajdującego się na parterze. To właśnie tam wybuchł pożar.

– Wchodząc do środka i jednocześnie gasząc pożar strażacy zauważyli leżącego mężczyznę.

Evakuowali go na zewnątrz. Zadsponowany na miejsce zespół ratownictwa medycznego stwierdził jego zgon. Ciało w tym momencie było już nadpalone – informuje Polok.

Pożarem objęte było jedno pomieszczenie, do którego strażacy podali prąd wody. Silne zadymienie spowodowało jednak zniszczenie całego parteru byłego, kolejowego budynku. W czasie akcji gaśniczej nie było w budynku więcej ludzi.

Gdy „Tygodnik Tucholski” pojawił się przy budynku ok godz. 14:00, na miejscu pracowali kryminalni i prokurator. Po pożarze trwała identyfikacja odnalezionych zwłok. Przykryte znajdowały się przed budynkiem. Zabezpieczali je policjanci.

Oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi podał że odnaleziony, zmarły mężczyzna miał 45 lat.

– Policjanci pod nadzorem prokuratora wykonali oględziny oraz przesłuchali świadków. Ciało zostało zabezpieczone celem przeprowadzenia sekcji. Wstępnie wykluczono udział osób trzecich – informuje funkcjonariusz

Część wyposażenia, która została usunięta z wnętrza budynku podczas akcji gaśniczej.

Łukasz Tomaszewski. Ustaliliśmy, że to tucholanin. Mężczyzna był dobrze znany w okolicy.

Wezwał pomoc, teraz apeluje do wszystkich

Już po sobotniej akcji z „Tygodnikiem” skontaktował się mężczyzna, który opowiedział, że to on wtedy wezwał na pomoc służby. Akurat tamtędy przejeżdżał.

– Zauważyłem uchylone okno i to z niego ulatniał się dym. Pobiegłem do środka, aby zobaczyć, czy ktoś jest w środku. Niestety drzwi były zamknięte. Pukałem w drzwi i wołałem, ale nikt nie odpowiadał. Postanowiłem zadzwonić po pomoc na nr 112. W międzyczasie pobiegłem na górę zobaczyć, czy ktoś jest

na górze. Tam też były drzwi pozamykane (...) – relacjonuje mężczyzna. Krótco później słyszał syreny, nadjechały policja i straż pożarna. Dalszy czarny scenariusz już znamy...

Nasz rozmówca dziwi się, że nikt nie zauważył dymu przed nim i nie powiadomił wcześniej służb. Chyba, że zauważył, ale zignorował, w ogóle nie reagując.

– Nie jest to boczna i mało uczęszczana uliczka – komentuje.

Mężczyźnie zależy, aby zapelować do ludzi, aby zawsze reagowali, gdy widzą podobne, potencjalnie niebezpieczne sytuacje. Chce uczulić innych, bo szybsza reakcja może zapobiec tragedii.

Tekst i fot.
Piotr Paterski

Do pożaru doszło w dobrze widocznym kolejowym budynku u zbiegu ulic Kolejowej, Chopina i Starego Dworca.

kronika policyjna

● We wtorek 30.09 o godz. 10:58 w Tucholi na ul. Krzywej kierujący renault, wykonując manewr cofania, uderzył w zaparkowaną toyotę należącą do 34-latką z gm. Pila. 67-latek z gm. Tuchola przyjął mandat.

● W środę 1.10 o godz. 10:40 w Tucholi na ul. Cegielnianej kierujący citroenem, wykonując nieprawidłowo manewr wyprzedzania, uderzył w jadące renault. Wobec 68-latką z gm. Gostycyn zastosowano pouczenie. Poszkodowanym jest mieszkaniec gm. Poznań.

● W sobotę 4.10 o godz. 22:00 w Bysławiu na ul. Szkolnej kierujący volvo nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i uderzył w przejeżdżającego forda. Do rąk 34-letniego mieszkańca gm. Chojnice powędrował mandat. Poszkodowana została 20-letnia mieszkanka gm. Lubiewo.

● W poniedziałek 6.10 o godz. 11:20 w Tucholi na ul. Cegielnianej kierujący renault nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i uderzył w jadącego VW. 55-latek z gm. Kowal przyjął mandat. Szkody poniósł 24-latek z gm. Śliwice.

● We wtorek 7.10 o godz. 5:30 w Tucholi na DW 240 niezany kierujący nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i uderzył w jadącego VW. Straty poniosła 23-latką z gm. Lubiewo. Trwają czynności wyjaśniające w sprawie o wykroczenie.

G.

kronika strażacka

● W środę 1.10 w Tucholi na Czarnej Drodze zauważono plamę oleju na jezdni, w Gostycynie drzewo niebezpiecznie pochyliło się nad budynkiem mieszkalnym, a w Minikowie drzewo upadło na drogę. Tymczasem w Pruszczu, w budynku na ul. Szkolnej wyczuwano tlenek węgla. Przeprowadzone pomiary nie potwierdziły wycieku, jednak osoba zamieszkująca lokal wykazywała objawy podtrucia.

● W czwartek 2.10 w Lubiewie na ul. Wojska Polskiego pojawiła się plama oleju.

● W piątek 3.10 w Tucholi w biurcu na ul. Sępoleńskiej awarii pieca gazowego doszło do wycieku gazu.

● W sobotę 4.10 o godz. 7:00 w domu w Raciążu doszło do nagłego zatrzymania krążenia u mieszkańca. Strażacy prowadzili resuscytację krążeniowo-oddechową do chwili przybycia ratowników medycznych.

● Tego samego dnia w Brzeźnie konar drzewa spadł na jezdnię.

● W poniedziałek 6.10 w Tucholi na ul. Sępoleńskiej pojawiła się plama oleju.

● We wtorek 7.10 o godz. 5:25 w Tucholi na zakręcie z ul. Świeckiej do Cękcy doszło do wypadku samochodu osobowego. Więcej o tym zdarzeniu w artykule obok.

● Tego samego dnia o godz. 11:16 w Kamienicy czołowo-bocznie zderzyły się bus z fordem focusem. 1 osoba z osobówki została zabrana do szpitala.

G

Funkcjonariusze policji podczas oględzin.

Tuchola: Poranne zderzenie dwóch pojazdów. Sprawca uciekł z miejsca kolizji

We wtorek (7.10) około godziny 5:25 na osiedlu Rudzki Most w Tucholi, na DW nr 240 w rejonie skrzyżowania na Cękcy, doszło do kolizji z udziałem dwóch pojazdów.

Jak ustalili policjanci pracujący na miejscu zdarzenia, kierowca niezidentyfikowanego zestawu ciężarowego do przewozu drewna, jadąc od strony Cękcy, skręcał w prawo w kierunku Tucholi. Nie ustąpił jednak pierwszeństwa przejazdu 23-letniej kobiecie kierującej volkswagenem golfem, która poruszała się od strony Bysławia. Doszło do zderzenia pojazdów.

Po kolizji kierowca ciężarówki odjechał z miejsca zdarzenia. Na miejsce wezwano zespół ratownictwa medycznego. Na szczęście mieszkanka gminy Lubiewo nie odniosła obrażeń, jej stan nie wymagał przewiezienia do szpitala.

– Prowadzone będą czynności wyjaśniające w celu ustalenia

W wyniku zderzenia pojazd, którym poruszała się 23-letnia mieszkanka gminy Lubiewo, został poważnie uszkodzony.

tożsamości sprawcy kolizji drogowej – informuje **Tomasz Gac** z Komendy Powiatowej Policji w Tucholi.

Dodajmy, że na miejscu zdarzenia działali także strażacy

z KP PSP w Tucholi – 2 zastępy. Na czas działania służb ruch na trasie odbywał się wahadłowo.

Agata Wiśniewska,
fot. KP PSP w Tucholi